

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXV

Kaina 3c

Chicago, Ill., Šeštadienis, Vasario-February 19 d., 1938

No. 42

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois

Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

Del didelio viesulo žuvo 25 žmonės aliejaus lauku miestelyje

DAUGIAU NEI 100 SUŽEISTŲ. KFTŲ DAR PASIGENDAMA

Turtui žalos padaryta \$250,000

RODESSA, La., vasario 18. — Ketvirtadienio vakare ši aliejaus laukų miestelį užgavo viesulas — tornado.

Turtui žalos padaryta daugiau, kaip už 250,000 dolerių. 25 žmonės užmušti, daugiau nei 100 sužeistų. Penktadienį vietos gyventojai ir pagalba atvykusi iš kitų apylinkių ieškojo griuvėsiuose daugiau viesulo aukų.

Miestelio pakrašty gaso šaltinis veržėsi viršun nekontroliuojamas ir grėsė eksplozijos pavojum, nors aplink jį buvo pastatyta sargyba.

Viesulas sunaikino dviejų mylių ilgio ir ketvirčio mylios platumo sritį. Jis palietė tą

miestelio dalį, kurioje gyveno aliejaus laukų darbininkai ir kurs stovėjo darbams reikmenų sandėliai.

Griuvėsiuose darbavosi gelbėtojai visą naktį į penktadienį. Sužeistieji buvo išvežti trokiais ir ambulansais į artimus miestelius, Vivian, La., ir Atlanta, Tex. Kurie buvo žuvę, tie palikta valandai kitai vietoje, nes pagalba stengtasi suteikti pirmiausia sužeistiesiems.

Penktadienį žuvusių dėl viesulo priskaityta 25 asmenys, tačiau pasigesta kai kurių kitų. Nežinia kas su jais atsitiko, o gelbėtojų darbas dar nebuvo griuvėsiuose baigtas.

SCHUSCHNIGG REZIGNUOS ARTIMOJ ATEITY

VIENA, Austrija, vasario 18. — Žiniomis iš patikėtų šaltinių, Austrijos kanceleris Kurt Schuschnigg ketina rezignuoti ateinančios savaitės pabaigoje, po to kai pasakys kalbą šalies parlamentui. Jam resignavus, Austrijos ministerių kabinetas vėl persiorganizuos ir naciai jame dar labiau sustiprės.

Kiti pranešimai sako, kad netrukus bus sušaukti visos Austrijos policijos viršininkai konferencijai Vienoje, kurioje ir naciai vidaus reikalų ministeris Arthur Seyss-Inquart dalyvaus. Jis instruktuos policijos viršininkus, kaip jie privalo sąvoti pareigas eiti.

Be to, Vieną pasiekė žinios iš Berlyno, kur dabar randasi Seyss-Inquart, kad jis jau pasamdė du vokiečius "specialistus" komunistams kovoti ir "pragaištingai" veiklai Austrijoje naikinti.

Reikalauja potvynių kontrolės Rock upės srityje

WASHINGTON, D. C., vasario 18. — Atstovų buto narys Thompson (iš Illinois valstijos) įnešė kongresan billy, kuris reikalauja padaryti tyrimą Rock upės apylinkių, atsivėlgiant ir galimuma potvynių kontrolės. Šiomet Rock upės potvyniai padarė daug žalos esantiems Rock upės pakraščiams miestams ir miesteliams.

Chicago ir apylinkėse federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Apsniaukę gal snigs; žymiai šalčiau; vidutinio stiprumo šlaurės vėjai; saulė teka 6:42, leidžiasi 5:27 valandą. Sekmadienį giedra ir gan šalta.

Prez. Rooseveltas nori balansuoti reikmenų kainas

WASHINGTON, D. C., vasario 18. — Pasikalbėjime su spaudos atstovais prez. Rooseveltas penktadienį pareiškė, kad valdžia stengiasi išvystyti subalansuotą kainų reikmenoms sistemą.

Kokia ta sistema yra? Darbo departamento surinktos žinios rodo, kad dabartinio laiku bendras urmo (whole-sale) kainų lygmuo siekia 80 nuošimčių, jeigu 1926 metų kainų lygmenį skaitysime normalios aukštumos. Kitaip sakant, dabar bendras kainų lygmuo yra 20 nuošimčių žemesnis, negu kad buvo 1926 metais.

Be to, pavyzdžiui, žemės ūkio produktų kainos šiandien siekia tik 70 nuošimčių 1926 metų lygmenis, gi metalų kainos 96 nuošimčius. Taigi balanso nėra.

Ir balansui atsiekti reikėtų kainas kai kurių pramoninių produktams pakelti — ypač tokiems produktams, kurių gamyboje ir paskirstyme pasireiškia smarkios varžytinės.

Pakėlimas betgi neturėtų būti staigus. Jis neturėtų būti nei perdidelis. Reikalinga lygsvara. Jei pakėlimas kainų toj ar kitoje pramonės šakoj pasirodys umus, tai jis gali tik sutrukdyti tos pramonės judrumą, įspėjo prezidentas.

Franco ir toliau žudys civilius gyventojus

LONDONAS, Anglija, vasario 18. — Ispanijos sukilėlių vadas, gen. Franco, įspėjo Anglijos valdžią, kad ir ateityje sukilėliai mėtys bombas į neiginkluotus Ispanijos miestus.

Sukilėlių pranešimais penktadienį, jie atsiėmė pozicijas, kurias lojalistai buvo užgriebę prieš trečiadienį Estre Ma-dura fronte.

Sukilėliai bombardavo patį Teruelį, tačiau jokio progreso čia nedarė.

ISPANŲ KARAS. — Ispanų sukilėlių artilerija apšaudo lojalistų pozicijas prie Teruel. Kaip žinia, lojalistai čia skaudžiai sukilėlius suplicė.

Francuzija didins ginklavimosi programą

PARYŽIUS, Francuzija, vasario 18. — Francuzijos premjeras Chautenips penktadienį sušaukė posėdžiui krašto apsaugos tarybą. Valdžios atstovai pareiškė, kad norima padidinti asignacijos karo reikams. Nors padidinimo suma dar nenustatyta, bet nužuriama, kad ji sieks 20 nuošimčių tų sumų, kurios jau yra paskirtos šiam tikslui.

Kadangi Francuzija yra paskirusi karo reikams 1938 metais \$733,333,333, tai planuojamas dabar priedas sieks daug maž \$133,330,000.

Anglija neprisiruošusi čekams padėti

LONDONAS, Anglija, vasario 18. — Ketvirtadienio vakare Anthony Eden, Anglijos užsienio reikalų sekretorius, pareiškė atstovų būtiui, kad Anglija nėra prisirengusi padėti Čekoslovakijai, jeigu Hitleris įteiktų jai tokį pat ultimatumą, kokį įteikė Austrijai.

Anglija esanti prisiruošusi ginti tik Francuziją, kanalo uostus ir savosios imperijos interesus.

Daugiau japonų kariuomenės siunčiama į Kiniją

TOKIO, Japonija, vasario 18. — Ketvirtadienį Japonijos vyriausybės atstovas paskelbė, kad daugiau kariuomenės siunčiama į Kiniją tikslu sustiprinti esamas ten japonų armijas.

Pranešimas nesakė, kaip didelės naujos japonų jėgos yra siunčiamos Kinijon.

Sukilėliai užpuolė francuzų laivą

MARSEILLES, Francuzija, vasario 18. — Francuzų laivas El Mansour, 5,818 tonų, pranešė bevieliu telegrafu, kad jį užpuolė Ispanijos sukilėlių eskadronas, ir šaukėsi pagalbos. Laivas plaukė iš miesto Oran, Algerijoje, į Port Vendres, Francuzijoje. Sukilėliai užpuolė laivą ties Ispanijos miestu Figueras, arti Francuzijos rubežiaus. Vėliausios žinios sako, kad El Mansour pabėgęs nuo sukilėlių.

Amerikos lėktuvai pasiekė Buenos Aires

BUENOS AIRES, Argentina, vasario 18. — Penktadienį, 10:10 valandą ryto (Chicago laikų) penki Jungt. Valstijų armijos lėktuvai nusileido El Palomar aerodrome, Bunes Aires mieste, Argentinoje. Iš Miami į Buenos Aires jie atliko 5,300 mylių kelionę. Šeštasis lėktuvas dėl pataisų užtruko, tačiau ir jis lėkė tik 700 mylių atsilikęs nuo pirmųjų penkių.

Japonai paėmė svarbų Kinijos miestą

SHANGHAI, Kinija, vasario 18. — Penktadienio pranešimai, japonai prasimušė per 20 mylių sustiprintą zoną ir paėmė miestą Sinsiang, paskutinę kinų Peiping-Hankow geležinkelio tvirtovę šiaurėje nuo Geltonosios upės.

Arti Hankow, kinų pranešimai, jie nušovė penkis japonų lėktuvus. Japonų lėktuvai mėgino mētyti bombas į Hankow, laikinąją kinų sostinę.

Butenko juokiasi iš Maskvos

ROMA, Italija, vasario 18. — Sovietų Rusijos charge d'affaires Fiodor Butenko pabėgo iš Bučaresto, Rumunijos sostinės, kai sovietų agentai mėgino jį areštuoti. Praėjusį ketvirtadienį jis pasirodė Romoje. Rusų vyriausybė tvirtina, kad Romoje pasirodė ne Butenko, bet jo impersonuotojas.

I tai Butenko atsako, kad 45 žurnalistai ir fotografai matė ir nufotografavo jį. Jie gali patvirtinti, kad jis yra tikras Butenko.

Darbo Taryba kaltina radiatorų firmą

ST. LOUIS, vasario 18. — Herbert Wenzel, Nacionalios Darbo Santykių Tarybos narys, pripažino American Radiator kompanijos dirbtuve, esančio Litchfield, Ill., nusikaltus Wagnerio Darbo Santykių aktui.

Wenzelio pranešimu, dirbtuvė pavariusi iš darbo darbininkus dėl to, kad jie mėgino organizuotis.

Atnaujins paskolas bizniui

WASHINGTON, D. C., vasario 18. — Jesse Jones, Reconstruction Finance Corporation pirmininkas, penktadienį pareiškė, kad prezidentas Rooseveltas įsakė jam vėl duoti paskolas biznieriams, kurios buvo sustabdytos spalio mėnesį, kai mėginta subalansuoti biudžetas. Reconstruction Finance Corporation, pasak Joneso, galinti duoti paskolų suma \$1,500,000,000.

PABEGES SOVIETŲ DIPLOMATAS SLEPIASI NUO RUSŲ ROMOJE

ROMA, Italija, vasario 18. — Prieš kurį laiką Bucharest, Rumunijoje, dingio sovietų charge d'affaires Butenko. Praėjusį ketvirtadienį paskelbta, kad jis pasirodė Romoje, Italijoje. Spaudoje patalpinta pareiškimas, kad Butenko pabėgo iš bolševikų tarnybos.

Sovietų diplomatai Romoje mėgino nustatyti, ar asmuo, pasivadinęs Butenko, tikrai yra pats Butenko. Tačiau keliais atvejais atsilankius į viešbutį, kuriame menamas Butenko apsisitojo, sovietų atstovams buvo pranešta, kad Butenko ten nėra.

Maksim Litvinov praėjusį ketvirtadienį pareiškė Rumunijos vyriausybei, kad, jo manymu, pasivadinęs Butenko vardu Romoje asmuo nėra Butenko, ir kad patį Butenko yra nutvėrę žmogvagiai arba jis buvo nužudytas.

Patvirtino \$250,000,000 bilių pašalpos darbams

WASHINGTON, D. C., vasario 18. — Senato komisija penktadienį užgyrė paskyrimą pašalpos darbams \$250,000,000. Bilių pirmadienį paims svarstyti visas senatas.

WASHINGTON, D. C., vasario 18. — Penktadienį rezignavo prekybinio laivyno pirmininkas Joseph P. Kennedy. Vyriausiojo teismo narys Reed prisaikino Kennedy ambasadoriaus pareigas Didžiojoje Britanijoje.

ZINIOS IŠ LIETUVOS

Nauja Valstybės Konstitucija.

KAUNAS. — Vasario 15 d. Paskelbta priimtoji Seimo nauja Valstybės Konstitucija.

VILNIUS. — Lenkai Lydoje nuteisė tris lietuviškų skaitiklų vedėjus iki 5 metų sunkių darbų kalėjimo.

KAUNAS. — Lietuvos nepriklausomybės jubiliejaus proga Valstybės Prezidentas apdovanojo 34 Amerikos lietuvių ordiniais už nuopelnus tautai. Valstybės Prezidentas malonės aktais suteikė amnestiją buvusiam Ministeriui Pirmininkui Augustinui Voldemarui, be to, amnestija palietė 265 civilinių ir 23 asmenis karinių teismų nubaustuosius.

KAUNAS. — Lietuvos Banko akcininkų metiniame susirinkime, įvykusiame vasario 12 d., Lietuvos Banko Valdytojo Pavadočojas Paknys ilgam pranešime pabrėžė ukinio gyvenimo gerėjimą. 1937 m. Bankas gavo 1,400,000 litų pelno, o apyvarta pasiekė 501,400,000 litų.

KAUNAS. — Vasario 14 d. Valstybės Teatre, Svičimo Ministeris Tonkunas įteikė rašytojams literatūros premijas. Išskilmės dalyvavo keturi estų ir latvių rašytojai.

KAUNAS. — Vasario 15 d. Lietuvos Bankai už 100 dol. čekį mokėjo 588 litų, o už banknotus 583-584 litus.

G. K.

New York City. 1938-II-16 d.

ZAPYSKIS. — Ukininkas Juškevičius (Girininkų km., Veiverių val.) pasakoja, kad Zapyškio ir Veiverių valsčiuose vilkai puldinėja ukininkų sodybas. Ukininko Sinkevičiaus, Girininkų km., Zapyškio val., ir uk. Milčiaus, II Girininkų km., Veiverių val. vilkai šunis užpuolė ir nunešė nuo grandinių. Vėliau rastos tik šunų liekanos. Alkanai vilkai kartais veržiasi ir į tvartus. (I)

Banginis davė pelno \$50, o nuostolių padarė \$1,885

SAN FRANCISCO, Cal., vasario 18. — Prieš savaitę laiko čia vanduo išplovė į krantą banginį (whale). Banginį ištraukti iš vandens ir nugabenti į tepalo fabriką miestui kainavo \$1,885, o fabrikas užmokėjo miestui už banginį \$50.

Pildome INCOME TAX BLANKAS už 1937

Raštinė Atdara Kasdien nuo 8 ryto iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 9 iki 1 val. popiet.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.

Iš Pietų Amerikos

B. K. Algimantas

IŠ PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

(Specialio "Naujienu") korespondento Argentinoje)

(Tęsinys)

Skandalas! Valdininkas išvaikė mokinius iš lietuviškos mokyklos

Berisso. — Kai kas teigia laikraščiuose, kad berisiečiai pradeda vienytis. Tai nėra joks Amerikos atradimas, nes berisiečiai visuomet gražiai ir vieningai sugyvena, myli dorą, tik neapkenčia demagogų ir provokatorių.

Berisso lietuviai yra visi darbininkai. Juos daug kartų ponačiai apvydė, dėl to dabar esame atsargesni.

Imkime, pavyzdžiui, Berisso lietuvių mokyklą. Gal kas galvoja, kad Berisso lietuviai nenori savo vaikučių leisti lietuviškon mokyklon ar kad nėra mokyklinio amžiaus lietuviukų. Ne, ir dar kartą ne! Berisiečiai nori teisybės, o ne melo. Berisso lietuviai nori, kad mokyklą tvarkytų Tėvų Komitetas, o ne "mokytojas". Mokyklai reikia mokytojo, o ne diktatoriaus. Kokia gali būti mokykla, ne kvalifikuoto ir vienai vieno asmens vedama. Pagalios, kokis yra tas "mokytojas", kad jis bijo tėvų?

Per visus metus nepaskelbė nė vieno Tėvų susirinkimo. Nepripažino Tėvų Komiteto, kurį išsirikome patys Berisso.

Apsakoma apie Ukrainą ir Lenkiją invazijos laikų "BALADA apie KAZOKĄ GOLOTĄ". Taipgi pirmas parodymas apie rinkimus i Aukščiausią Sovietą. **SONOTONE** Teatras—66 E. Van Buren Atidara kasdien 10:45—šikiomis dienomis 25c iki 1 v. p. p.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- Pilną apdraudą automobiliams
- Apdraudą namų nuo ugnies
- Apdraudą rakandų
- Apdraudą nuo vagių
- Apdraudą langų
- Apdraudą gyvasties gausite

NAUJIENŲ raštinėje per A. Rypkevičių

1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

so lietuviai tėvai 1936 metų spalio mėnesyje. Paklausus dėl ko, tarp daroma, "mokytojas" atsakė:

— Aš esu Lietuvos valdininkas, o tu tylėk, ba paminėsi. Jei tau patinka, tai leisk vaikus, o jei ne, tai ne.

Iš tokio atsakymo matome, kaip rupi lietuvių tautai politikieriams. Imt litus ir žemint lietuvių vardą, dar neįrodo jokio patriotiškumo.

Berisso lietuviai negali atsisėbėti, dėl ko Lietuvos Atstovybė P. A. S. Vardo mokyklą nubankrutino iki žemiausio laipsnio. Kur dingio mūsų mokyklų tėvas, p. Konsulas. Pareikalaukite, tegul painformuoja bent apie vieną tėvų susirinkimą ištiso meto bėgyje. Rodo reikėtų rūpintis ne vien mokyklų algos "mokytojai", ar lankoma toji mokykla tu mūsų vaikučių, kurių vardan to išlaidos daromos. Pribūkite ir Tamsta Ponas Konsule pasikalbėti ir su tėvais, ne tik su Bepečka. Gal tada kas paaiškės apie mokyklos trukimus. Gal pamatysite, kad visiškai ne taip yra, kaip Jums Repečka pasakoja. Apgailėtina, kad valdiškais pinigais apmokamas "pedagogas" taip niekam netinkamas. Kada berisiečiai reikia pasimokint kokią dainelę ar koki veikėlį repetuoti, visada esame priversti išsirašyti žmogų iš Buenos Aires ir į jam apmokėti. Mes lietuviai mat mylime savąjį meną ir savąją kalbą. Nejaugi nėra tinkamo pedagogo, kuris netik mokėtų rašyti lietuviškai, bet ir mūsų vaikučius galėtų dainelių pamokyti.

Išmetus netinkamą politiką iš mokyklos, Berisse būtų patį pavyzdgingiausia lietuvių mokykla Pietų Amerikoje, nes čia tirščiausia lietuvių gyvenama vienoje vietoje ir visi rimti, šeimyniški žmonės.

Pageidautina, kad po Naujų Metų berisiečiai sulauktų tikrą mokytoją, vieton analfabetiško politikieriaus įrankio. Reikia mokytojo, kuriam rūpėtų ir lietuvių, o ne vien litai. — Berisietis.

"A. L. B."

Meksikos lietuviai rengiasi Paragvajun

Net iš Meksikos lietuviai teiraujami apie gyvenimo sąlygas Paragvajuje. I paklausimus atsako Paragvajuje gyvenantis "Argentino Lietuvos Balso" bendradarbis S. Poloniovas. Stai klausimai ir atsakymai:

Pirmas Paklausimas: Gyvendamas Meksikoje ir skaitydamas "Argentino Lietuvos Balso", panorau smulkiau sužinoti apie gyvenimo sąlygas Paragvajuje. Aš ir kiti Mek-

sikoje gyvenanti lietuviai prašome "Baltikos" kolonistą ir "A. L. Balso" bendradarbi p. S. Poloniova malonėti suteikti šias žinias apie įsikurimo sąlygas "Baltikoje".

Koks klimatas, ar karšta vasaros metu ir ar būna šalnos žiemos metu. Ar nuolat būna lietaus, ar laistote laukus dirbtinu lietuviu ir ar yra pakankamai vandens laukų laistymui. Kiek kainuoja 1 ha miško išvalymas ir kokias jautų kaina. Ar auga vata ir koks Paragvajaus pinigų kursas, santykių su doleriu. Aprašykite visa, nes keliolika šeimų žadame keltis Paragvajun kolonizuotis.

Išanksto dėkingas, José Strumskis, N. Rosita, Mexico.

Antras Paklausimas: Kokiu būdu galima pradėti ukinišką, kaip Tamsta rašai "A. L. Balso", su 100 litų. Kokiomis sąlygomis parduodama žemė. Kokia žemė ir ar miškas stambus, ar krumkšliai, džūnglės. Aš pažystu gyvenimo sąlygas Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje, bet čia reikia vis didesnio kapitalo pradžiai, negu, kaip rašote, Paragvajuje.

Su tikra pagarba, B. Vedrickas, Bs. Aires, Argentina.

A t s a k y m a s :

Kolonija "Baltica" Paragvajuje įsikūrė 1935 m. iš 10 Lietuvos išeivių šeimynų, o dabar joje gyvena apie 200 šeimynų ir kas savaitę atvyksta naujų kolonistų. Tai ukrainiečiai iš Volynijos...

Kiekvienas Lietuvos pilietis turime išsikurti miško ir sėjame nuo 4 su puse iki 5 ha. Daugiausia sėvo plote sėjame vata ir pupelės, kurias eksportuojame. Paragvajaus miškas Encarnación, nuo miesto 18 kilometrų, o artimiausias Argentinos miškas Parana, kuris randasi už upės Parana, priešais Encarnacióną.

Mes pirmosios 10 lietuvių šeimynų pradėjome ukinišką, neturėdami nė vieno cento.

Čia miškas panašus į Lietuvos mišką. Du vyrukai per 2 savaites gali iškirkti 1 ha miško ir per mėnesį jį sudėginti. Dar savaitę pasidabavus — suvilkus likusias šakas į krūvas, liks tik storesni, tarp kurių jau galima sodyti kukurus. Žiemos metu sudėgintus storuosius medžius, lieka tik kelmiai. Bet kelmus nuo kermo toloka, taip kad galima arti ir akėti antruose metuose. Svarbu tai, kad nuvalius mišką, žemė būna labai derlinga ir vieno meto bėgyje sėjame ir nuimame net tris derlius.

Už vieną U. S. A. dolerį dabar mokama apie 320 paragvajiečių pezu.

"Baltikos" kolonistai žemę perkame iš Rerevego kompanijos per Paragvajaus vyriausybę. Kaina 36 Argentinos pezai hektarui. Duodama išsimokėjimui 7 metams, bet pirmas du metus mokėti nereikia. Nuo gegužės mėnesio 1937 metų girdime, kad žemės kaina bus pakelta iki 55 argentiniečių pezu už hektarą, mat minėtoji kompanija žada savo lėšomis praverst kelią čia per miškus. Bet dekreto dar nepasirodė. Kada bus paskelbtas, parašysiu "Argentino Lietuvos Balso".

Jokių stambių gyvių nei "suvėrimų" nesimato, apart karta sutinkamų paprastų gyvūnų.

Klimatas puikus ir sveikas. Vasaros mėnesiai, t. y. gruodis ir sausis — karštoki, bet galima lengvai kentėti. Žiemos mėnesiai, t. y. birželis ir liepos, vėsiausi, bet vėsu tik naktimis, o šiaip klimatas geras ir netingintis dirbti žmogus

Ar jūsų liuosuotojas Apsargdina Vidurius?

Užkietėjus jūsų viduriams pirmiausia reikalingas visiškas jų išvalymas. Stai kodėl jūs ir perkat vidurių liuosuotoją. Bet kas gi sakė, kad jūs turite paimti atšrai karčia doza, kuri apsargdina vidurius. Vidurių liuosuotojo paimimas gali būti toks pat malonumas, kaip ir suvalgytas gaudaus šokolado šmotelio — jėga paimsit EX-LAX. EX-LAX duoda pilnas pasekmes — bet švelniai, lengvai, nesukrečia jūsų vidurių, be pasibaurėjimo ar nusilpėjimo.

Daugiau kaip 80 metų EX-LAX buvo Amerikos mėgiamiausias šėlimo vidurių liuosuotojas. Dabar jis yra Moksliška Pagarinta. Iškirptų dar jis yra daug geresnis, negu kada nors pirniau. Jis turi GERESNĮŠKONĮ VEIKIA GERIAU ir yra DAUG VIESESNIS, negu kada nors buvo. Lygiai geras ir vaikams, ir suaugusiems!

SAUGOKITĖS PAMEGDŽIOJIMŲ ATSIŠAKYKITE JI PAKEICIANČIŲ! Gaminama tik vienas tikras EX-LAX! Išsėmėkit teisingą ant dėžutės užrašą — EX-LAX. Kad gautumėt EX-LAX pasekmes, reikalaukit tikrojo EX-LAX.

čia tikrai turi užtikrintą sąvystovų rytojų.

ARGENTINOJE VEIKIA LIETUVISKAS CIRKAS "KAUNAS"

Prieš porą savaitių žinomi lietuviai sportininkai ir teatro artistai Rutkus su Mažeika sukurė cirką, kuriam davė grynai lietuvišką vardą "Kaunas". tyti kaip savo tarpe nepapras-

Tai gi nei Lietuvoje, nei U. S. A. nėra lietuviško cirko, o Argentinoje yra. Cirkas yra didelis, su daugybe artistų ir gyvulių. Jis keliaus po visą Argentiną ir kitas Pietų Amerikos šalis.

Hudson buvo "Kamo" atidarymas, dalyvaujant garbės svečių milijonieriui Ayerza ir kitiems žymiesiems argentiniečiams.

(GALAS)

IŠ LIETUVOS

Labai Didelis Žydų Sionistų Susiskaldymas

KAUNAS — Jau buvo rašyta, kad Lietuvos žydams už pirmą š. m. pusmetį priskirta tik 54 leidimai įvažiuoti į Palestiną. Palestinos emigracijos žinyba Kaune dabar tuos leidimus paskirstė tarp įvairių sionistų pakraipų pionierių vienetų. Pusę jų leidimų skaičiaus, būtent 27 priskirta "Chalcoo" draugijai (kairiojo sionistinio nusistatymo), 6 leid. — sionistų-ortodoksiniams pionieriams, 5 — pažangiesiems centro sionistams, 3 — "nac. bloko" nusistatymo centro sionistų pionieriams, 4 — atskiliams nuo žabotinskinių, t. v. grosmaninių nusistatymo pionierių, 4 — žabotinskinių jaunuočių organizacijos nariams ir 5 — nesionistinių ortodoksų pionierių organizacijai.

Iš to paskirstymo aiškiai matyti, kaip savo tarpe nepapras-

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOTVIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

Dykai

Klausykite mūsų Lietuvių radio programų Pirmadienio vakarais, 10:00 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.) — Pranešėjas P. SALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARAI
Chicago,
Cicero
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
dieną ir naktį

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

A. PETKUS

6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street Boulevard 4089

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Boul. 5203
Boulevard 5566

S. M. SKUDAS

718 West 18th Street Phone Monroe 3377

S. P. MAŽEIKAS

3319 Lituanica Avenue Yards 1139
Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

JUOZAPAS EUDEIKIS IR TEVAS

4704 So. Western Ave. Phone Virginia 0883

A. MASALSKIS

3307 Lituanica Avenue Phone Boulevard 4139

J. LIULEVIČIUS

4348 So. California Avenue Phone Lafayette 3572

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Narių.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—8 ir 7—8
Seredomis ir nedėli. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Boulevard 5915

DR. BERTASH

756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1—3 nuo 6:30—8:30
Nedėliomis pagal sutartį
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
Rezidentija:
8939 SOUTH CLAREMONT AVE
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

A. Montvid, M. D

West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. Seeley 7330
Namu telefonas Brunswick 0597

Dr. A. J. Shimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val. nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7
iki 9 v. vak. Trečiadieniais ir
Sekmadieniais susitarus
OFISAS IR REZIDENCIJA
4300 So. Fairfield Ave.
Tel. Lafayette 8016

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namu Tel.: Prospect 1930

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

Kiti Lietuviai Doktorai

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų
ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone BOULEVARD 8483

Res. Phone: Office Phone:

Laf. 7383 Pros. 1012

Dr. S. Jakubs

DENTIST
6322 S. Western Ave.
VAL.: 9:00 ryto iki 8:30 popiet
išskyrus sekmadienį ir trečiadienį.

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moteryų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1—4 po pietų, 7—8 v. vak.
išskyrus serdomis ir subatomis

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 31
metus kaip patyręs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas
vyru, moterų ir vaikų pagal naujausius
metodus X-Ray ir kitokius elek-
tros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Tel. Canal 3110
Rezidentijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7364

DR. Charles Segal

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų
7 iki 8 val. Nedėli. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI IR PATAREJAI

PETKUS ir EUDEIKIS

DYKAI

KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE.

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Tel. Virginia 0883

4704 SOUTH WESTERN AVENUE, CHICAGO

FANTASTIŠKAS ANGLO ROMANAS APIE "KARĄ" TARP LIETUVOS IR LATVIJOS

Latvių sukilėliai mėgina paimti "Marmo" miestą Lietuvoje. Latvių pasikėsinimą palaiko amerikiečių avantiuristas Samas Bowyris ir turkas Džemalas. Iš to jie tikisi susilaukti nemažai pelno sau. Latvių kras-to apsaugos ministerio dukterė "Aniška" vaidina šnipės vaidmenį. Karštagalvis latvių patriotas Zeltinis vadovauja sukilimui. Herr Doktor Kleinas iš Vokietijos padaro reikiamus žygius Lietuvai lėktuvais aprūpinti. Ir viskas baigiasi bergždžiu kraujo praliejimu.

Toks trumpai suglaustas yra tik ką išėjusio žymaus anglų žurnalisto George'o Slocombe'o romano turinys. Tiesą pasakius, tai nėra tiek romanas, kiek mėginimas romano forma atvaizduoti privačių ginklų fabrikantų machinacijas tam tikru, kad ir iš fantazijos paimtu, bet konkrečiu atveju. Tariamą Lietuvos Latvijos kivičą autorius yra paėmęs ne todėl, kad tiki, kad iš santykių tarp Lietuvos ir Latvijos gali kilti panašus incidentas, bet tik todėl, kad nori ryškiai, konkrečiai paliustruoti pavojų, kuris gresia Europai ir, bendrai, pasauliui iš ginklų fabrikantų gobšumo ir visokio plauko tarptautinių avantiuristų siekimo pažvejoti drumstame vandenyje ir, prisidengus idealiais sumetmais, tik pasipelninti.

Apie naują romaną anglų laikraščių recenzentai labai palankiai atsiliepia.

Daily Herald rašo, kad Slocombe'o romanas yra tam tik-

ras prilyginimas (evangeliskąja prasme). Tai pridengta mūsų laikų istorija. Tai propaganda už sveiką protą tarptautiniuose santykiuose. Tai ciniskas pokarinio nuovargio, apkvaišimo ir silpnųjų skrodimas. Jį sušvelnina kelios nepaprastai geros vietos apie meilę ir nuspalvina didingą Slocombe'o vyriškumą.

Evening Standard nurodo, kad Slocombe pažįsta šių laikų Europą, kaip retai kas, ir jo romano puslapiai yra kupini puikiai atvaizduotų scenų ir gilų komentary.

Esą, romanas primena tik ką išėjusio garsaus Priestley romano pabaigą su jo šūkiu: "Kam to visko, reikėjo?" Ir, iš tikrųjų, dar niekad nebuvo tokio laiko, kada pasaulyje būtų girdėti tiek daug šauksmų iš širdies ir tiek maža atsiliepmų iš galvos.

Slocombe prieš savo romaną išleido autobiografinio pobūdžio knygą "The Tumult and the Shouting", kuriame atvaizdavo savo žurnalistinius pergyvenimus žurnalizmo "aukso amžiuje", prasidėjusio tuojau po karo. Jam teko dalyvauti visose svarbesnėse pokarinėse konferencijose ir susipažinti su visomis žymesnėmis Europos esmenybėmis. Tačiau jis nebuvo tiksliai stebėtojas. Pavyzdžiui, 1927 m. jis Ženevoje suvedė Chamberlainą ir Litvinovą, kada Tarybos sesijai grėsė pavojus iširti. Hagoje 1929 m. jis suvedė Briandą su Snowdenu. Savo kiku jis prikalbino ir

LOS ANGELES, CAL. — Dora Munsell, kuri pusę valandos kalbėjo per telefoną su savo sužadėtinu ir maldavo, kad jis nesižudytų. Bet tai nieko negelbėjo: William R. Tomkins baigė telefonu kalbėtis ir tuoj nusišovė. Nusišovė jis Louisville, Ky.

Gandhį sumažinti savo reikalavimus iš vienuolikos iki keturių. Jis pažino Mussolini, kada duše dar nebuvo pasidaręs vyriausybę "viename asmenyje". Jo didžiųjų Europos esmenybių charakteristikos yra ypatngai įdomios. Hitleris jam yra "nuoširdus, jei ir nelabai inteligentingas" ir, nors neturi jūmoro jausmo, pasižymi "akla drąsa". Anatole France jam turėjo "nelaimingo satiro" akis.

Jaunas Varnių Rabinas Suerzino Senų Varnių Žydus

KAUNAS — "Dos Vort" rašo, kad naujasis rabinas, nepaisant to, kad po senojo rabino mirties dar nepasibaigęs gedulo metas, sumanė puošniai atšvęsti jo pergalę prieš tulus Varnių žydus. Rabinas savo šalininkams surengė puotą, o kadangi žydų muzikantai nėra jo šalininkai, tai buvo pasamdyti krikščionys—muzikantai. Buvo laikytos kalbos, kuriose rabino priešininkai buvo prilyginti šunims.

Puotai pasibaigus, visi dalyviai traukė savotiška eiseną Varnių gatvėmis vėl vakare. Eiseną lydėjo muzikantai, o rabinas buvo vedamas po baldakimu apsuptas liepsnojančiais deglais. Taip šokinėjančioji minia su rabinu atitraukė ligi senojo rabino namų. Našlė ir jos dukterys pradėjo labai gaudžiai verkti. Senoji rabinienė tiek susijaudinus, kad apalpus ir teko skubiai kreiptis į gydytoją pagalbos.

Iš ten keistoji eiseną traukė toliau į rabino butą, bet tenai prie rabino po baldakimu prišoko jo žmona su dideliu riksmu.

Taip pasibaigė keistoji jaunų Varnių rabino įvedimo eiseną.

PILES

OPERACIJOS NEREIKIA

Per 17 metų kasdien įrodinėju, kad piles išgydoma be operacijos. Tuktančiai naudojami mano užtikrinti Piles gydymu ir absoliučiai išgyjo, dirbti nesustojo. Pažiuosuoti nuo baistų skausmų ir storosios žarnos ligų pavojaus. Ateik ofisan, leisk parodyti gaunantių laiškus iš Chicago vyrų ir moterų. Persitikrink. Niekas nekalnuos. Užtikrintas Pasekmingas Gydymas \$1.00 iki \$2.00. Gali gydytis ofiso būdu ir namuose. Kaina maža, panašama. Draugiškas daktaras patarnaus. Vizituok šandien. Vėlk kol nevēlu. Piles veda prie rimto kuno ligų.

DR. P. SCHYMAN
1869 N. Damen Avenue,
Armitage 8200.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE".

BIRUTĖ

"Naujienu" koncertas prabėgo dideliu pasisekimu. Publikos prisirinko pilnutėlė svetainė, programos buvo geras. Visi programo dalyviai atliko užduotis gerai. Dainavo daug chorų, jų tarpe ir Birutės choras, po vadovystę Byrnsko. Bendrai, iš publikos išireiškimų Birutės choro dainavimas patiko geriausiai.

Well, tai vienas darbas atliktas gerai, dabar paliko mūsų pačių darbą, busiantis ko-

vo 5 dienos šeimyniškas vakarėlis pakėlimui fondo operetės pastatymo reikalams, na, ir p. ti operetė. Nuo šio laiko iki operetės pastatymo bus laikomos chorų repetitijos du sykiai į savaitę, trečiądienio ir penktadienio vakarais, kaip 8 val. Sandaros svetainėje, 814 W. 33 St. Iki pasimatymo. —Ducky.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

S. S. LANCASTRIA per KIEL KANALĄ
Išplauks iš New York'o gegužės 21 d.

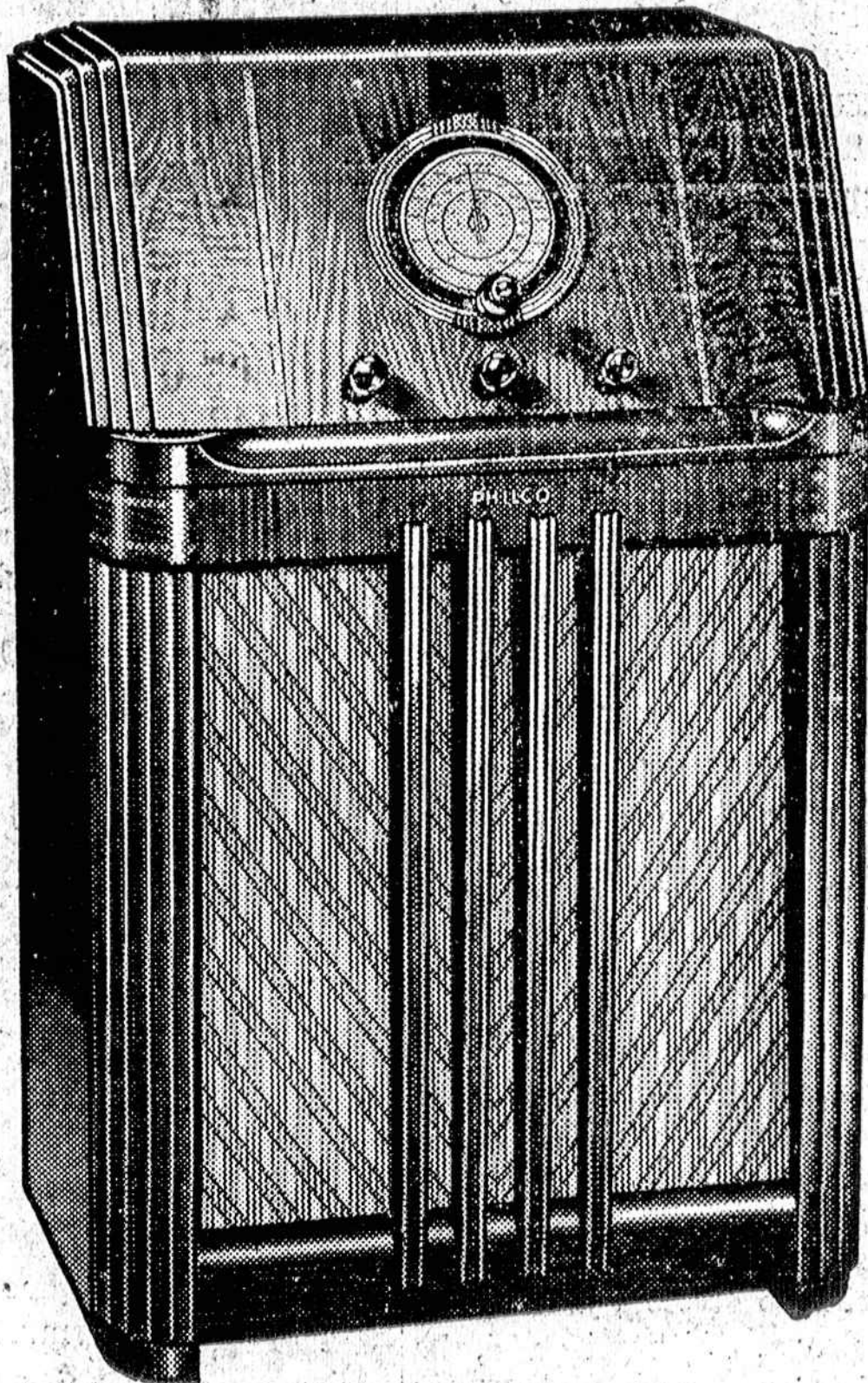
Štai yra Jums gera proga aplankyti Lietuvą vieninteliu laivu, kuris plaukia tiesiog į Klaipėdą per vaizdingą Kiel Kanalo. Pėsčioniams, kurie geria ir patogiai kelione, kuriai asmeniškai vadovauja PIJUS BUKŠNAITIS, Cunard White Star linijos Lietuvių skyriaus vedėjas.

EUCHARISTŲ KONGRESAS BUDAPEŠTE

Nuo Gegužės 23 iki 29
Specialė kelionė:
QUEEN MARY balandžio 27, gegužės 14
BERENGARIA balandžio 20, gegužės 4,—18

Smulkesnų informacijų kreipkitės pas

NAUJIENOS 1739 S. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
CUNARD WHITE STAR

UŽ \$97.50

Ir Jusų Seną Radio Jūs Išsigysite tą Naują 1938 Radio

Pagauna automatiškai visas stotis. Galima klausytis programų iš Europos; groja ir rekordus. Naujas dabar išrastas RCA Victor, Philco, Zenith.

Nieko nereikia įmokėti—tik jusų seną radio ar pianą.

50 radio, 8 tubų, perdirbtos, garantuotos po **\$8.75**
20 radio, 9-10 tubų Victor ir Zenith kombinacijos po **\$39.00**

BUDRIK Furniture-Radios

3409 ir 3417 SO. HALSTED STREET

Dėl Pataisymo Jusų Radio

Telefonuokit Boulevard 7010-8167

Budriko Programas Nedėliomis WCFL 7:30 vakare, Simfonijos Orkestra, Makalai.
WAAF Pėtnyčiomis ir Nedėliomis kai 4 val. po pietų.
WHFC Ketvergiais nuo 7 iki 8 val. vakaro.

ŽEMAIČIŲ ORKESTRAS — BAJORĖS DAINININKĖS — ARTISTAI — ES

KLAUSYKITES ŠALTIMIERO

IDOMIŲ IR NUOLATINIŲ

RADIO PROGRAMŲ

SEKMADIENI— 9:00 VAL. VAK.
PIRMADIENI— 10:00 VAL. VAK.
PENKTADIENI— 7:00 VAL. VAK.

W. H. F. C.

LIETUVIŠKI PASILINKSMINIMAI—BARTKŲ ŠEIMYNA—Žinių Skyrius

L. M. Norkus

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prieto, išdėbėjai nusprendę padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmō (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKU, kur gausite greitą ir teisingą patarimą.

2415 W. 64th Street.

Tel. Hemlock 6240

Šių Metų Ekskursijos Lietuvon

Užgirtos ir remiamos
LIET. LAIVAKORČIŲ SAJUNGOS

TREČIA KLIASA

Pirma ekskursija išplauks iš New Yorko gegužės 3 d. laivu "Europa", į Bremeną, iš ten gelžkelio į Kauną arba Klaipėdą. Viso per 7 dienas. Kaina iš New Yorko į Kauną, ir atgal \$216.00, bet grįžtant prieš Rugsėjo 23 d. reikės damokėti \$6.25.

Antra ekskursija gegužės 28 d. laivu "Gripsholm", tiesiai į Klaipėdą per 11 dienų, kaina \$206.00. Bet grįžtant atgal po rugsėjo 25 d. bus sugrąžinta \$5.75.

Trečia ekskursija birželio 11 dieną, Chicago Lietuvos Choro "PIRMYN", laivu "Britannic" į Franciją, iš ten gelžkelio į Kauną arba Klaipėdą per 9 dienas. Kaina \$209.50, bet grįžtant po rugsėjo 25 d. bus sugrąžinta \$5.75.

Ketvirta ekskursija birželio 18 dieną, laivu "Aquitania".

Penkta ekskursija liepos 1 dieną, laivu "Gripsholm".

Šešta ekskursija liepos 16 dieną, laivu "Aquitania".

Prie visų čia pažymėtų kainų reikia pridėti: valdžios taksų \$5.00, ne Amerikos piliečiams dar ir \$8.00 pagalvės.

Gelžkelis nuo Chicago į New Yorką ir atgal kainuoja \$32.40; Amerikos pasas \$10.00 ir vokiečių vizas 50c. Šios visos ekskursijos yra užgirtos per Lietuvos Laivakorčių Agentų Sąjungą.

Lietuvos piliečiai privalo gauti leidimą sugrįžti, kuris kaip kada užtrunka mėnesį ar daugiau laiko. Todėl reikia iš anksto pasiųsti aplikaciją.

Taipgi užsisakykit kambarius ant laivo, nes prieš išvažiavimą nebus galima gauti.

Visus dokumentus ir laivakortes parups **NAUJIENŲ laivakorčių skyrius, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.**

70 Metų Sukaktis

Bankininkavimo

Šiais metais mūsų bankas mini 70 metų savo gyvavimo ir kartu tiek pat metų mandagaus patarnavimo sukaktį.

Mūsų banke galite atlikti visus savo finansinius reikalus ir savo kalba susikalbėti.

Be paprasto bankinio patarnavimo turime jusų reikalams Užsienį ir Laivakorčių skyrius, kur gausite patyrusių valdininkų atsakančių patarimą

THE LIVE STOCK NATIONAL BANK of CHICAGO

Narys FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION
4150 SO. HALSTED ST.

Iškilmingos Įkurtuvės

VALGYKLOS IR TAVERNO

Po Numerio: 3856 So. Union Ave., Chicago, Ill.

Subatoj ir Nedėlio, Vasario 19 ir 20.

DYKAI UŽKANDŽIAI PUIKI ORKESTRA
Visus draugus ir pažįstamus širdingai užkvičiame atsilankyti.
Jonas Švelnis ir Marė Kavarskis, Sav.

Grand Openingas

PRANESAMA, KAD WALTER ir JOSEPHINE YANULEVIČIAI rengia iškilmingą savo naujos tavernos adresu

3965 ARCHER AVENUE
ATIDARYMA,

SUBATOJ IR NEDELIOJ,
VASARIO 19 ir 20-tą Dieną.

Būs šauni muzika, gardys užkandžiai ir gėrimai. Visi draugai, kostermeriai ir pažįstami kviečiami dalyvauti.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
9c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia: Naujienų Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:

Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsienioose (Atpiginata)

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Orderiu kartu su užsakymu.

Apžvalga

NEPAPRASTA KOMBINACIJA.

„Vienybė“ garsina Amerikos Darbo partijos lietuvių skyriaus prakalbas, kuriose nuolat kalbama apie Antanas Bimbą ir buvusį klerikalų savaitraščio „Amerika“ redaktorių Ch. Vilniškį.

Daug kartų „Vienybė“ yra išpludusi Bimbą „tautos išgama“, o dabar ji reklamuoja jį, kaip „visiems gerai žinomą kalbėtoją“ ir Amerikos Darbo Partijos nari, kuris „supažindins lietuvius“ su tos partijos reikalais.

Bimba yra komunistų partijos lietuvių „centro biuro“ sekretorius. Kokiu būdu jisai gali būti ir nariu Am. Darbo partijos (kurios konstitucija draudžia priklausyti nariui kitai politinei organizacijai), dar iki šiol nepaaiškėjo.

MIRĖ TROCKIO SUNUS PARYŽIJE.

Paryžiuje mirė, sulaukęs tik 32 metų amžiaus, Sergei Sedov, Leono Trockio sunus. Sedovo pavardę jisai buvo pricimęs nuo savo motinos (Trockienės).

Sedovas buvo plačiai minimas Maskvos bylose, kuriose buvo teisiami dėl tariamojo „kontr-revoliucinio sąmokslų“ Stalino priešai. Apie jį buvo sakoma, kad per jį Piatakovas ir kiti „sąmokslininkai“ palaikydavę ryšius su ištremtuju sovietų karo komisaru.

ISTERISKAI GINA KOMUNISTISKĄ DIKTATURĄ.

Vieno „Naujienų“ korespondento pranešimas apie diktatorišką komunistų šeiminkavimą Am. Liet. Kongreso Brooklyno skyriuje išaukė tokią isteriką cikaginiame komunistų organe, kad jisai emė net kalbėti apie „laikraštį etika“ — vadinas, jeigu kas iškelia aikštėn negražius komunistų darbelius, tai jisai nusideda etikai!

Bet patį klausimo branduolį tas komunistų organas bando apeiti pasakomis apie Stiloną ir „sklokininkų“ griekus. Gardi.

„Tai kaip gi tos klikos atstovai gali kalbėti varde socialistų“ prakalbosa, kurios ruošiamos Amerikos Lietuvių Kongreso.

„...Pagaliaus, tose Brooklyno prakalbose socialistai turi savo atstovą, jaunąjį Michelsoną. Jį myli visi, be skirtumo, Amerikos Lietuvių Kongreso veikėjai.“

Cia paprastas humbugas. Stilonas šiame atsitikime atstovavo ne kokią nors „kliką“, bet LSS. 19 kuopa, kurios narys jisai yra.

O Michelsonukas tos kuopos neatstovauja, nes jisai nėra nei kuopos narys, nei nebuvo gavęs kuopos įgaliojimo. 19 kuopa vienbalsiai buvo nutarusi, kad jos vardu kalbėtų Stilonas.

Jaunąjį Michelsoną, gal būt, „myli“ Bimba ir jo draugai, bet tai jų dalykas, kuris su gincijamu klausimu neturi nieko bendro. Ne komunistams priklauso teisė spresti, kas turi atstovauti socialistus. Jeigu jie šita teisę savinasi, tai jie užpirkta. Socialistai tokios užpirkijos nepažįsta.

Ir jeigu komunistai savo diktatorišką užgaidą neatsižadės, tai jie galės eiti daryti „bendra frontą“ su Smetona.

NEDEKRAVATISKAS KONSTITUCIJOS PROJEKTAS.

Smetonos seimas, kaip praneša telegrama iš Kauno, galiausiai „naująją konstituciją“ priėmė, ir ji buvo paskelbta vasario 15 d.

Kokia ta konstitucija, dar nėra žinios. Tas projektas, kuris buvo paskelbtas „L. Aido“, turi daug trūkumų. Bet vieno dalyko projekte nėra, tai — to paragrafo, kuriuo Smetona būtų pasidavęs „karalium“ (amžinui prezidentui). Seimo narių pasipriešinimas, matyt, privertė konstitucijos autorius tą punktą iš projekto išbraukti.

Tačiau projektas vistiek suteikia prezidentui daug galios, o seimo galią labai susiaurina.

Seimo sesijos — tik 5 mėnesius metuose.

Štai ką sako konstitucijos projekto paragrafas 94:

„Seimo yra dvi paprastosios sesijos kas metą. Pavaršio sesija prasideda vasario penkiolikta dieną ir pasibaigia balandžio penkiolikta dieną (t.y. tęsiasi du mėnesius). — „N.“ Red.). rudens sesija prasideda rugsėjo penkiolikta dieną ir pasibaigia gruodžio penkiolikta dieną (tęsiasi 3 mėnesius. — „N.“ Red.).

Vadinas, per 7 mėnesius kiekvienoje metuose seimas neposėdžiauja. Prezidentui duodama galia suaukinti nepaprastą seimo sesiją, bet jisai gali ją šaukti arba nešaukti, ir, suaukęs, jisai gali nepaprastą seimo sesiją uždaryti, kad ir seimas nebūtų išsivystęs visų dalykų, dėl kurių jisai buvo suauktas.

Per tą laiką, kai seimas neposėdžiauja, pilni krašto padariai yra prezidentas ir ministrų kabinetas. Prezidentas ne tik vadovauja vykdomajai vyriausybei (administracijai), bet ir leidžia įstatymus!

Prezidentas leidžia įstatymus be seimo.

Projekto paragrafas 106 ir 107 skamba taip:

„Kai Seimo ar jo sesijos nėra, įstatymų projektus pristato Respublikos Prezidentui Ministrų Taryba.“

„Ministrų Tarybos projektą Respublikos Prezidentas tvirtina arba netvirtina.“

„Respublikos Prezidentas patvirtina įstatymo projektą skelbia įstatymu.“

Šitie paragrafai suteikia Lietuvos prezidentui daugiau galios, negu kad jos turi Anglijos karalius arba prezidentas Rooseveltas.

Sekantis (108) paragrafas tą galią dar padidina, būtent:

„Tarptautines sutartis įgalioja sudaryti ir ratifikuoti Respublikos Prezidentas.“

Šitas paragrafas yra ypač nesutaikomas su demokratijos principais. Vienas asmuo daro sutartis su kitoms valstybėms ir jas ratifikuoja! Kur tai matyta? Visose respublikose ir demokratiniuose konstituciniuose monarchijoje tarptautines sutartis ratifikuoja (tvirtina) parlamentas (Amerikoje — senatas).

Turėdamas tokią galią, Lietuvos prezidentas galėtų kraštą kam nors parduoti. 1918 metais Smetona bandė parduoti Lietuvą kaizeriškai Vokietijai, kviesdamas vokišką princą Urachą i Lietuvos karalius.

KARAS ARAGONE

(Musų specialaus korespondento Ispanijoje)

(Tesinys)

Pralaimėjęs liaudies aktyse buvusiojo savo karo politika Largo Kavalero bandė atsigrębti profsajungose, bet ir čia turėjo užleisti vietą asturišiai Peniai: Net nemalonų darėsi rašant ir atsimenant, kaip prieš metus Europoje žavėjo mūsų žmogumi, o atvykęs Ispanijon kiekvienam žingsnyje pastebi jį kenksmingos politikos pėdsakus bei liekanas. Jam ministeriaujančiam buvo leidžiami dekretai, bet kartu buvo toleruojama ir jų sabotazas. Mobilizacijos kareivių, maisto produktų, karo reikmenų — ištiesai buvo sabotuojamas arba apleistas. Kova prieš fašistus už nugary apleista. Kaip keista, kad vieno anglų laikraščio korespondentas prieš metus išpranašavo: Kavalero nėra tas žmogus, kuris turi vesti respubliką i laimėjimą. O dabartinei vyriausybei dar vis tenka likviduoti „kavalero palikimą“, kurio tiesioginė pasėka yra Malagos ir Asturijų netekimas.

„Karas Aragone sukelia užfrontę ir kitus politinius reiškinius, kurie turės svarbos ne tik Ispanijai, bet ir viso pasaulio darbininkų vienybei. Ispanijoje greta obalsių daryti ištvirtinimus ir apkasus, šiandien vis labiau aidą — junkimės. Liaudies fronto laikraščiuose, partijų plenumuose karštai diskutuojamas klausimas apie socialistų Darbininkų Partijos susijungimą su komunistų partija, ką tenka laikyti artimos ateities įvykiu faktų, nes pirmi didžiuliai žingsniai jau padaryti Katalonijoje susijungus toms dviem partijoms i Jungtinį Socialistų partiją. Be jų susijungę soc. ir kom. jaunimo sąjungos.“

Bet „Naujienų“ skaitytojai žino, kad be šių partijų ir sąjudžių — Ispanijoje buvo ir galbūt tebėra labai įtakinkas anarchistinis judėjimas, netilpęs ligšiol nei internacionaluose, nei valstybėje. Bet užteko jų metų su viršum karo, kad ir anarchizmas pasikeistų. Taigi, sakau klaidingai laikoma ispaniškasis anarchizmas nekintama yda, nepasiduodančia jokiams laiko įtakoms — laiko dantys aštrus, ir jie dirba visų publikos naudai. Iki karo anarchistai absoliutiškai neigė ir boikotavo vyriausybę. O karo metu jie dalyvavo liaudies fronto ministerijų kabinete. Prasidėjus karui anarchistai stojo prieš liaudies armijos kurimą, skelbė teorijas, kad fašizma sumušti turi organizacijų ir partijų miliciją. Kartu su tuo jie nepripažino vieningo komandavimo, nenorėjo perleisti pramonę i vyriausybės rankas, bei išleisti pramonę bet kokią vyriausybės kontrolę. O šiandien net Aragono fronte nebėra partinių milicijos batalionų, anarchistai įeina i reguliarią armiją, klauso komandyrų ir karių organų. Daugelis C. N. T. priklausantių organizacijų pareiškia sutikimą ir norą, kad pramonę būtų nacionalizuota ir kad vyriausybė imtųsi vadovauti karo pramonei.

Sie visi faktai, pagimdyti i išvystyti vieno fakto — karo — sąlygomis, kad anarchizmas eina į priekį masės darbininkijos ištiraukia i politinį antifasistinės kovos bloką.

Šitoks blokas garantuoja fašizmo galą. Deja, dar nevisi ispanų socialistai pilnai supranta šiuos kitėjimus ir todėl prie šio bloko sudarymo eina atžargaria ranka — skelbdami susijungimo manir.

Julpis

festus bei vienybės deklaracijais. Šiuo svarbiu ir neatidėliotinu momentu užmiršta Markso išminti, kad „kiekvienas praktinės veiklos žingsnis svarbiau, negu tuzinai programų“ (Gotos programos kritika).

Lygiai taip pat užmirštama ši Markso išmintis socialistų ir komunistų partijų susijungimo klausime, kurį diktuoją karas ir bendra fašizmo agresija Europoje ir pasaulyje. Ispanijos kare vienybė daro stebuklus. Priešai vėl rudenį fašistų gaujoms besibraunant i Madridą praskambėjo per pasaulį obalsis: — no pasaran! Lapkričio pradžioje Madridė buvo sustabdyti ginčai ir bevaisės diskusijos — nors nė viena grupė neatsisakė savo idėjų ir programos, bet visi — ir socialistai, ir komunistai, anarchistai, respublikonai ir bepartiniai, vyrai, moterys ir vaikai stojo ginti vieninga valia Madridą — ir beginklis miestas tebestovi ir šiandien nenugalimas. Visuotina vienybė padarytų nenugalimą visą respubliką, padarytų ją pajėgia laimėjimui.

Rašant apie tuos vidurinius kitėjimus respublikonų eilėse, būtina paminėti garsų anarchistą ir karo vadą Durutį, kurio metinės mirties sukaktuves minėjo visos respublikonų politinės grupės ir armija. Šis garsus antifasistas buvo pirmas anarchistas, atskubėjęs su savo kolona padėti Madridui, kai šis kovojo sunkias kovas lapkričio pradžioje. Durutis žygis iš Aragono fronto buvo pirmas Katalonijos pagalba Madridui, kurio Universitetiniame kvartale kovos įkaršty šis vyras ir galvą padėjo.

Buenaventura Durutis lygiai prieš metus suprato ir skelbė tai, ką tik dabar tepajėgė suprasti kiti anarchistų vadai. Jis suprato reikala visoms antifasistinėms jėgoms susispiesti i vieningą kovos frontą — tas mintis jis stengėsi įkvėpti savo draugams, irodinėjo, kad be geležinės disciplinos, be vieningo komandavimo negalima sutriuškinti fašizmo.

Tuo jis ir didis, tuo jis ir pranašas.

Aragono uolynuose artinasi žiema. Bene čia aštriausiai pasireiškia Ispanijos klimato griežtumas. Kai šviečia saulė — mes karinius pratimus darome vienmarškiniai, bet vos tik ji pasislepia, už kalnų — žvarbus šaltis apnikpa kareivio nosi ir rankas.

Kai gresia fašistų išktyvų bombardavimas — mes sėdime kur nors po žalių alyvų medžių ir pietaujame, o prieš mus gresia, kaip pirmos kulkistės pasaka, stūksa balti aukštojo Aragano kalnai. Kartais jie atrodo kaip debesys, kartais kaip melsvas kristojas. Amerikos dangoraižio žmogui, nepergyvenusiam pasaulinio karo, sunku įsivaizduoti taiką. Ji jam yra lyg oras, kurio žmogus nejunta, neįsivaizduoja. Užtenka gauti smugį krutinėn, užtenka skęsti bent kartą vandenin, kad pajustum kaip reikšia oras. Tą patį mes juntame ir čia — kaip reikšia karas ir taika, mirtis ir gyvenimas. Šiandien mes linksmi žaidėme futbolą, o vakarop bataliono daktaras po paskaitos mums įteikė gydomųjų tyraščių (bintų) pirmąjį pagalbai tapus sužeistam. Ir štai linksmas kareivio veidas pasidaro susirupinęs — virš mūsų kabo mirties kardas. Bet seni kareiviai prie visko pripratę — juos niekas nejaudina.

Ir ne tik tuo pasireiškia ka-

ras. Eini i krautuve, nori la kams poperio gauti — ne nes kažkur transportai bo barduoti. Tu lauki ištisas sav tes laischi nuo mylimų ir br gių žmonių, o jų negauni, i arba jie žuvo karo ugnį, ar tavęs jie neranda, nes tu m kas žmogus esi pasikendęs me didžiuliame kolektyve, i ris vadinasi armija, tu gyv jos interesais, jos siekim, kuriems smulkios žmogišl širdgėlos nežinomos. Greta r nės miega draugas, kuris sa šuose išrašytes ir spaudoj mias, kaipo žuvis. Tai štai yra karas. O tu mielas tolin skaitytojau, ar daug padarei karui stabdyti?

1937 XI 31, Aragonas.

(GALAS)

Lietuvos seniausioji gimnazijos jubiliejai

Jau nuo 1867 metų Marijapolėje veikė rusų įsteigta gimnazija. Marijampolės gimnazijoje prieš karą mokėsi didskaičius Suvalkų krašto ukikų vaikų, nes suvalkiečiai i ninkai jau tada suprato mokio reikšmę ir savo vaikus gisai leido i Marijampolės ir valkų gimnazijas. Prieš k Marijampolės gimnazija b vienintelė gimnazija visoje sijos imperijoje, kurioje b leista laisvai dėstyti lietu kalbą. Tas lietuvių kalbos kymo leidimas tautiniu ati giu lietuviams turėjo did reikšmės, nes daugumas k mokančių nutautusiu lietu laisvai dėstomos lietuvių ka dėka sugrįžo prie lietuviybės.

Gimnazijai išaugus ir sus rėjus, rusų valdžia pastatė vius gimnazijos rumus, kur se ir dabar tebėra Rygiškių no berniukų gimnazija.

Laikė didžiojo karo Marij polės gimnazijoje mokslas k nutrauktas ir tik karo au nusiraminius vėl iškilo gimn jos atgaivinimo reikalas. C nazijos atgaivinimo darbo t ši Suvalkijoje susiorganiza lietuvių švietimo draugija burs“, kuris 1918 metų sa 14 d. atgaivino Marijamp gimnaziją tik jau nebe prie rinę rusų, o lietuviškąją „Z rio“ gimnaziją. Netrukus g naziją pasimė iš „Zibu draugijos tvarkyti švietimo nisterija. Kiek vėliau Marij polės gimnazija, pasirinkusi vo šefu mūsų rašomosios ka tėva, Rygiškių Joną — Jabl kį, buvo pavadinta Rygiškių no gimnazija. Rygiškių J kai išaugusi ir joje besimol gimnazija savo laiką buvo g čių mokinių skaičius buvo siekęs 1,200—1,300. Rygi Jono gimnazija mokinių pr karinės gimnazijos patal jai nebesutalpino ir nemaža lis klasių bei įvairių mo priemonių buvo patalpinta gimnazijos pastatytuose fi iliuose. 1934 metais šviet Ministerio įsakymu Marian lės Rygiškių Jono gimnazija vo perskirta i dvi to paties do gimnazijas — berniukų g naziją ir mergaičių; berni gimnazija pasiliko senose pa pose, o mergaičių buvo per ta i buvusios marijampolės kytojų seminarijos rumus.

Kiu būdu šis mokslo me valstybinei Rygiškių Jono g nazijai sukauda dyi didelės kaktys: 70 metų nuo gimn jos Marijampolėje įsteigimo 20 metų nuo lietuviškos M jampolės „Ziburio“ gimnazi kuri vėliau virto dabartine i giškių Jono gimnazija.

Rygiškių Jono gimnazija r šias iškilmingai savo dvig jubiliejų paminėti.

Vietoje Jėzaus, paleido Barabošių

Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių proga Antanas Smetona davė amnestiją kai kuriems politikiškiems nusikaltėliams. Telegrama iš Kauno praneša, kad pirmutinis, kuris pasinaudojo „valstybės prezidento malone“, buvo prof. Augustinas Voldemaras. Be to, amnestiją gavo kiti 288 asmens, tarp jų 265 civilinių teisimų nuteisti ir 23 — karinių teisimų.

Kas tie kiti asmens, nepasakoma, bet dauguma jų veikiausia bus voldemarininkai ir Klaipėdos hitlerininkai. Vienoje žinioje iš Kauno buvo pasakyta, kad amnestiją gavo baronas Roppas ir Dr. Neumannas ir iš 84 Klaipėdos nacių, kurie buvo įkalinti dėl sąmokslų prieš Lietuvą, paliko kalėti tik šeši. O iš voldemarininkų tapo paliuosuta, rodos, apie dvejetas šimtus.

Tai ve kas gavo Smetonos malonę.

Visų srovių veikėjai Lietuvoje reikalavo, kad iš kalėjimų būtų paleisti tie politiniai kaliniai, kuriuos valdžia nubaudė už tai, kad jie kovojo dėl laisvės atgavimo arba materialinės valstiečių ir darbininkų buklės pagerinimo. Tą reikalavimą parėmė ir dešimtys tukstančių Amerikos lietuvių. Bet Smetona davė amnestiją šimtams saviškių ir hitleriškų fašistų.

Ivyko kaip tame Biblijos padavime apie Pilotą. Evangelistas Motiejus (skyriuje 27) pasakoja:

„Tos iškilmės proga gubernatorius paprastai paleisdavo vieną kalinį, kurio norėdavo žmonės.“

„Ir tuo metu buvo kalėjime žinomas kalnys Barabhas (Barabošius). Todėl, kai žmonės susirinko, Pilotas jiems tarė: Kurį jūs norite, kad aš jums paleisčiau? Barabošių, ar Jėzų, kuris yra vadinamas Kristum? Nes jisai žinojo, kad jie išdavė jį iš pavydo...“

„Bet vyriausieji kunigai ir seniunai įtikino minią, kad ji prašytų duoti jai Barabošių ir sunaikintų Jėzų.“

„Gubernatorius... tarė jiems: Tai kurį gi iš šių dviejų jūs norite, kad aš jums paliuosuočiau? Jie tarė: Barabošių.“

„Pilotas tarė jiems: Ką gi aš turiu daryti su Jėzumi, kuris yra vadinamas Kristum? Jie pasakė jam: Nukryžiuok jį.“

„Ir gubernatorius jiems tarė: Kodėl, ką blogo jisai yra padaręs? Bet jie šaukė tik dar gariau: Tegū jisai miršta ant kryžiaus!...“

Dievobaimingieji šventraščio rašytojai čia, žinoma, sufalsifikavo istoriją, piešdami kruviną Romos despotizmo bestiją Pilotą geraširdžių žmogum, kuris nenorėjęs pralieti nekaltų kraujo. Romos tironų žiaurumą jie norėjo suversti ant galvos žydų miniai, kuri, girdi, buvo taip ištroskusi kraujo, kad norėjo geriau matyti plėšiką Barabošių laisvą, negu leisti išsisukti nuo mirties hausmės nekaltam vargdieniui mokytojui Jėzui!

Banditas gavo amnestiją, o Jėzus buvo nutemptas prie kryžiaus!

Panašiai atsitiko ir dabar Lietuvoje: Hitlerio agentams Klaipėdos krašte, dariusiems sąmokslą prieš Lietuvą, ir Voldemarui su jo pakalikais, kurie padarė vieną perversmą 1926 m. gruodyje ir bandė padaryti daugiau perversmų, suteikta laisvė, tuo tarpu kai daugelis žmonių, kurie kovojo už Lietuvos liaudies teises ir gerovę, tebevargsta kalėjimuose arba koncentracijos stovyklose.

Ta amnestija ne tautiška, bet pilotiška.

Šančių Klebonas Renka Parašus, Kad Neįvestų Civilinės Metrikacijos

KAUNAS — Šiomis dienomis šančių klebonas Lumbis bažnyčioje perskaitė agitacinį raštą, kuriuo ragino žmones protestuoti prieš civilinės metrikacijos įvedimą Lietuvoje. Pabaigęs skaityti, klebonas ragino tikinčiuosius pasirašyti peticiją, kurią numatės įtekti vyriausybei.

Skleidžiama gandų, kad tos moterys, kurios nepasirašys prieš civilinės metrikacijos įvedimą, bus atleistos iš „gyvojo ražančiaus“, katalikų moterų draugijos ir kitur.

Taip pat skleidžiama gandų, kad Lietuvoje civilinė metrikacija busianti labai pavojinga padoriams šeimoms. Esą, kas kiek norės, tas tiek ir gyvens susituokęs. Šančių gyventojų tarpe tokią agitaciją reiškiamas pasipiktinimas.

APIE LIETUVOS MIŠKŲ REIKALUS

Miško departamento direktorius Rukniša davė spaudai paaiškinimų apie Lietuvos miškų reikalus. Visos Lietuvos valstybinių ir privačių miškų plotas yra 1,024,000 hektarų; bendras krašto miškingumas sudaro 18,5 procentų, iš kurių valstybiniams miškams tenka 15,7 procentų; tuo būdu Lietuvoje valstybei priklauso didžiausi miškų plotai—beveik visi miškai. Todėl miškų reikalus galima tvarkyti vienu plačiu valstybiniu planu.

Miškingumo atžvilgiu, jei palyginsime su kitais kraštais, Lietuva iš 25 valstybių stovi 17 vietoje. Daugiausia miškų yra Suomijoje, Švedijoje, Austrijoje, Čekoslovakijoje, Rusijoje. Mūsų kaimynų miškingumas yra toks—Latvija 27,1%, Estija 19,9%. Mažiausiai miškų yra Prancūzijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Olandijoje, Graikijoje ir D. Britanijoje. Miškingumo procentas yra glaudžiai susijęs su gyventojų skaičiumi. Pagal miško plotą tenkantį vienam gyventojui, Lietuva yra 11 vietoje, nes pas mus vienam gyventojui tenka 0,4 ha miško. Nors mūsų krašto miškingumas ir nėra didelis, tačiau galime verstis ir su savo mišku, dar nėra reikalo įveikti. Tačiau kitų kraštų pavyzdžiu, reikėtų ir mums ekonomiškiau miško medžiagą vartoti, ypač kurą. Už kitus kraštus kuro atžvilgiu esame blogesnėje padėtyje, nes neturime nei žibalo, nei akmenų anglių.

Bet to, Lietuvoje miškai yra ne vienodai pasiskirstę: mažiausia miškinga Vilkauskio apskritys—6%, o Marijampolės apskr.—33%, tačiau šios apskrities miškai neproporcingai viename apskrityje išdėstyti, bet yra viename dideliame masive—apie Kuzlų Rudą, Jūrą ir kt. Taip pat ir šiaulių apskr. apie Joniškį, žemėlį—nemiškinga, o kitose vietose jau daugiau miškų. Toks nevienodas miškų pasiskirstymas apskrityse kai kuriuose rajonuose, sudaro miško ir kuro stoką.

Dabartinis mūsų miškų plotas nėra pastovus, nes turi tendencijos mažėti. Ypač mažėja privatus miškai. Nuo 1919-1936 m., išskirstyta bendrų ganyklų, apaugusių medžiais ir krūmais, 128,495 ha, atskiriems ūkinin-

kams žemės ir medžiais 249,639 ha ir miškų—84,967 ha. Tai iš viso apie 500,000 ha plotą jau išskirstyta. Išskirstytose žemėse jau kertami medžiai, žemė kultūrinama, nusauginama. Tuo būdu ir tame plote esančio miško kasmetinio prieauglio jau nustoja. Už servitutų likvidavimą atskiriems ūkininkams jau atiduota 31,949 ha. Viso servitutininkams numatoma atiduoti apie 55,000 ha. Be to, tiesiant miško sienas ūkininkams tenka taip pat atiduoti šiek tiek miško. Visi šitie reikalai ir mažina miško plotus.

Mūsų miškų pajėgumas, prieauglis ir kirtimas. Kasmetinis mūsų miškų prieauglis yra 2,800,000 ktm., o drauge su privačiais miškais jis sudaro apie 4 mil. kilometrų.

Privatinių miškų yra 5,388 savininkai ir jų turimas miškas sudaro apie 59,000 ha. Privatus miškų savininkai jau yra iškirtę miškų normą dešimčiai metų pirmyn, taigi 10 metų jie dabar kirsti negali. Labai daug miško iškirta ir besiskirstą viensiūdžius ūkininkai, likviduojant bendrąsias ganyklas ir tt.

Valstybiniai miškai kertami 3 metais pirmyn. Tokie staigūs ir didelis kirtimai buvo reikalingi dėl skubaus viso krašto atstatymo (naujakuriai, mažžemiai, savanoriai), dėl kaimų skirstymo į viensėdžius kuris vykdomas ypač smarkiu tempu. Visa tai pareikalavo nepaprastai daug statybinės miško medžiagos, be to, daug miško medžiagos pareikalavo miestelių atstatymas, sparti mokyklų ir kitų namų statyba. Šiomet ir dabar stengiamasi pereiti prie normalių miško kirtimo normų.

Visame krašte, kaip statistikos duomenys rodo ūkių yra per 300,000. Jei vienam tokiame ūkiui kasmet reikalinga po 10 ktm., tai visiems jau reikalinga per 3 mil. ktm., o iš viso valstybinių miškų kasmet galima kirsti tik per 2 mil. ktm. Tai, vėliau, kaip dabar atrodo su mišku bus dar stridau. Be to, reikalinga kuru aprūpinti mokyklas, pienes, plytines, dirbtuves, reikalinga patenkinti naujų statybų reikalavimus. Visa tai kelia susirūpinimo mal-

CHICAGO. — James Blakely, viešbučio darbininkas, unijos biznio agentas. Jis yra kamantinėjamas ryšium su Lloyd Rourke nužudymu.

durpių kuru. Be to, skubiai reikalingas tikslus miško kirtimo ir gyventojų miškų aprūpinimo planas ypač susirūpinimą nemis-kingų rajonų gyventojais. Reikia skubiai plėsti plytinių statybą, duodant ūkininkams plytinių steigti atitinkamas pašalpas. Reikia susirūpinti gerų krosnių statybą, tuomet dabar suvartojamas kuro kiekis sumažėtų bent du kartus. Reikia ekonomiškiau vykdyti statybą. Reikia daugiau plėsti durpių gamybą, o malkinį kurą daugiau taupyti.

Kartais priekaištaujama esą savo krašte stingant miško, kam reikia dar jį vežti į užsienį. Tai nepagrįsti priekaištai. Juk brangia, fanerinę medžiagą negalime sukurenti—mes ją turime išvežti ir parduoti. Tai yra visai normalu ir nesudaro jokios skriaudos vietos gyventojams.

Vyriausybei paruošus ir seimui priėmus miško medžiagai perleisti įstatymą, dabar miško varžytinės vietose eina sklandžiai. Šiomet miško pardavimo varžytinėse vietose gyventojų reikalams dalyvauja mažiau žmonių ir visi nauja tvarka patenkinti—nėra nei skundų, nei grumtynių. Spekuliacijai taip pat padarytas galas.

Miško sandėliai dabar yra Vilkauskioje, Kalvarijoje, Joniškioje, Linkuvoje ir du Kaune. Jie įsteigti nemiškinguose rajonuose. Šiuo metu vietos miškų administracija renka žinias, kiek bus reikalinga miško nemiškingų rajonų ūkininkams 1938 metams.

Miško želdymas, išleidus miškams želdyti įstatymą, įėjo į naują, senai miškininkų laukta, vėgą. Iš miškams želdyti fondo šiemet gauta 224,000 lt., o 1938 numatoma gauti per 700,000 lt. Tai, miškų želdymas jau sutvarkytas. Iš miškams želdyti fondo bus perkama miškams žemė. Šiemet jo jau apie 200 ha nupirktą. Be to, iš ūkininkų bus perkama apie 15,000 ha. Fondo iššomis bus tęsiamas medelynų tinklas.

Dabar daugiau kaip 5 ha. medelynai yra Alytuje, Kretingoje, šiauliuose ir Kėdainiuose. Steigiamas medelynas Raudondvarėje; be to, numatoma medelynai įsteigti Vilkauskioje, Utenoje, Rietave ir Panevėžyje. Prie visų ūrėdijų yra po 2 ha. medelynai.

Sudarytas penkeriems metų miškams želdyti planas, pagal kurį numatoma apželdyti apie 30,000 ha. Apsėjamojo ir apsuodintamojo lauko plotas kasmet didėja.

Daug dėmesio skiriama ir miškuose esantiems keliams, vadinamiems trobesiams, tiltams ir kt. rengimams. Ryšium su miškų ūkio pagerinimu, numatyti ir miškų administracijos pertvarkymai.

Rūpinamasi aukštosios miškų mokyklos steigimu. Miškų ūkio įstatymleidyse taip pat nėra užmiršta. Be naujų paskirčių įstatymų, ruošiamas lietuviškasis miškų statusas ir kiti reikalingi įstatymai.

PIRMYN SHARPS and FLATS

There were many favorable comments on Pirmyn's singing at the Naujienos Concert Feb. 13th. We really did well. The only bad comment was that certain Pirmyn members were criticized by a reporter in the Vilnis newspaper for being noisy and unruly during the program. (And that was not true.)

Our next affair in Roseland Feb. 27th will be quite a big task and everyone is asked to come down and cooperate fully, so that we can put over this concert in a big way.

Your reporter found out that George Miller's birthday fell on the 13th of Feb. Congratulations George. (Hope we're not too late.)

Mildred Vaiyada's father is still gravely ill. That is the reason Mr. and Mrs. Vaiyada have not attended these past rehearsals.

Sally Aleksunas can't hold those long notes. Practice makes perfect, Sally. If you fail once, try, try again.

The 3 Pirmyn warblers who sing every Sunday over the radio, on the Barskis Furniture Co. program are none other than Miss Krisciunas, Miss Nemunas and Miss Barcus.

I hope everybody had a joyous time at our Valentine Party Friday, Feb. 18th. The future contains still many more joyous events, parties, and concerts. So, if you don't want to miss out on any of the songs and fun, come down to all rehearsals.

The Cunard Line is issuing a very attractive folder advertising "Pirmyn's" Excursion to Lithuania. Here is the itinerary of the trip the chorus members and other members of the excursion will enjoy, as described in the folder:

"M. V. BRITANNIC... a gallant Queen of the Atlantic... leaves New York in June 11th, a month unparalleled for Atlantic travel... seven beautiful, restful days on the Ocean... Immense decks, library, beautiful salons, lounges, gyms, games, a concert daily, alert stewards ever at your service... dock at Havre, France... trip to Paris with first-hand view of charming French countryside... Eiffel Tower, Louvre, Montmartre, Napoleon's Tomb, a concert... next Berlin, colorful German Capitol... Wintergarten... then... Lithuania, a land of our Fathers, a land of hearty, of simple, but happy life, a land of mellowness and peace... Kaunas, Provisional Capitol, a city of famous historical cultural relics, situated in a valley between hills and on junction of two rivers famous in poetry: Nemunas and Neris... numerous exhibitions, festivals, commemorating the 20th Anniversary of Lithuanian independence... Festival of St. John's (Joninės) floating... candle-lit... wreaths down Nemunas... Song Festivals and Concerts... an entire month of picturesque pageantry and festivities... back to the States via London, sombre Giant among cities of the world with famous Westminster Abbey, Royal Palace, Big Ben and fogs... at Liverpool we say farewell to Europe and begin journey homeward... ocean ag-

ain and then, we sight the Grand Old Lady of Manhattan. The Statue of Liberty, signaling an end to a journey you'll never forget nor regret... Sail with the Chicago Lithuanian Chorus "Pirmyn" on the first Choral excursion to Lithuania in the BRITANNIC June 11th, 1938!"

Be seeing you Tuesday, promptly at eight. Until then, I remain, your

Raskey Huey

Del Naujojo Rumunijos Režimo Nukenčia ir Lietuvos Piliečiai

KAUNAS. — Kaip žinoma, dabar Rumunijoje pradėta smarkiai persekioti žydų tautybės žmones. Pasirodo, kad Rumunijoje nemaža gyvenę ir Lietuvos piliečių žydų, kurie, nepakędami persekiojimų, dabar grįžta į Lietuvą. Apie savo sugrįžimą jie jau rašo savo giminėms ir pažistamiems Lietuvos tuvoje.

Kodel Neleisti Pinigams Daryti Pinigus

Žinojimas ir ambicija eina ranka rankai su taupumu. Chicago kylančioji žmonių dalis susidaro kaip tik iš tų žmonių, kurie investavus daro ir taupymas pasidėda HALSTED EXCHANGE NATIONAL BANK! Jie žino, kad tai yra saugiausia ir gudriausia vieta pasaulio pinigams, kad PADARYTI pinigų!

MES KALBAM LIETUVISKAI

The HALSTED EXCHANGE NATIONAL BANK

HALSTED ST. prie 19th PLACE

Nariai FEDERAL RESERVE SYSTEMOS IR FEDERAL DEPOSIT INSURANCE KORPORACIJOS

VASARIO MĖNESIO DIDIS

Rakandų Išpardavimsa

Išparduodam visus floor samples, sugrąžintus ir naujus 1938 mados rakandus. Karpetus, pečius, radios, refrigeratorius, skalbiamas mašinas ir t.t.

Kainos Sumažintos iki 50%

2 šmūtų PARLOR SETAI Taip žemai kaip	\$19.50	Garantuoti CONSOLE RADIOS	\$19.50
Moderniški MIEGAMO KAMBARIO SETAI Walnut Kombinacijos	\$49.75	Vėliausios Mados GESINIAI PEČIAI	\$27.50
7 šmūtų VALGOMOJO KAMBARIO SETAI	\$38.50	Innerspring MATRACAI	\$8.95
5 šmūtų AŽUOLO PUSRYČIŲ SETAI	\$12.95	Geros Išdirbystės PULL UP KRESLAI	\$2.95
NAUJOS MADOS GELEŽINĖS LOVOS	\$2.95	Dideli MINKŠTI KRESLAI	\$12.95
Helical Top Coil LOVOS SPRINGSAI	\$3.98	Garantuoti REFRIGERATORIAI taip žemai kaip	\$49.50

DIDELĖ NUOLAIDA DEL SENŲ BALDŲ MAINANT ANT NAUJŲ

LENGVUS IŠMOKEJIMAI

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

DVI DIDELĖS KRAUTUVĖS

4183 Archer Ave. 2536 West 63rd St.
arti Richmond St. arti Maplewood Ave.

Krautuvė atdara Antradienio, Ketvirt. ir Šeštad. Vakara

KOL JAUNAS, sėk pasėlio grūdus...

Tada, kada jausi kaip kunas ima stingti, dvasia jau susnudus, vėlu juk prie darbo; nė sėsi, nė piausi.

ŠTAI KAIP Sviestas Skuba

- Kur?
- Ten kur saugu ir malonu.

GREIČIAU, PASAKYK KUR?

Į NAUJIENŲ SPULKĄ

neša sunkiai sutaupytus centukus.

- Gerai, tad, einu ir aš,
- Ir tada, kada tave vargas ir didi reikalai suspaus, rasi tikrą pagūdą sau ir tu.

1739 SOUTH HALSTED STREET

Income Tax

RAPORTUŠ PRIRENGIA

J. P. VARKALA

Valstijos registruotas auditorius.

3241 S. Halsted St.

Tel. CALUMET 7358

Kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Tobulasis ALIEJUS Padaro Pečių ar Sildytuvą NAŠESNIU ir Kaina Nedidėna!

STOVOL

NEVADA * AUSTIN * VINCENTES * 4300

GRACELAND 6800

MOTINOS GAMTOS GYDYMAS

VISU NEGALIŲ Ne niekink užkietėjimo, skilvio, nevaisingumo, nugaros, pusulės, retmatizmo, kosulio, nervų spaugų, vočių ir moterų ligų. Neleisk visai iverkti, kad pasikui operacija daryti.

Venk rimtų ligų vartojant GAMTOS GYDYMA ŠAKNŲ VAISTAIS. DYKAI EKZAMINACIJA

su vaistais ar patarnavimu "Helena" gamtos šaknys yra pasekmingos tukščiančiais atsitikimų daugiau kaip per 40 m. Ateik į mūsų Herbal Home šandien ir dykai bandyk. Ne niekink savęs daugiau. Veik dabar kol nevelu.

"HELENA" HERBAL HOME 1869 N. Damen Avenue, Įsteigta 40 metų.

Skelbimai Naujienose luoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

MADOS

No. 4706 — Graži pavasarinė arba vasarinė suknelė. Sukirptos mėsos 14, 16, 18, 20, taipgi 32, 34, 36, 38, 40 ir 42 colių per krūtinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžių numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūsti pinigus arba paštom. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____ Mėros _____ per krūtinę (Vardas ir pavardė) (Adresas) (Miestas ir valstija)

Diena Iš Dienos

Lietuvon Išvyksta H. Ivanauskienė

Praleidusi Chicagoje kelis mėnesius laiko, šiandien i Lietuvą grįžta p. Honorata Ivanauskienė, garsaus Lietuvos gamtininko prof. Tado Ivanauskio žmona. Ji gyveno Chicagoje pas savo giminaičius pp. V. Mišeikas, Wood ir 86th st.

Pirmąsą dieną, viešnia žada aplankyti Pittsburgho plieno liejyklą, Pittsburgho universiteto Mokslo Katedrą; Washington, D. C., ir kitas įdomesnes rytų vietas.

Vakar vakare bridgeportietė p. A. Mišeikaitienė surengė p. Ivanauskienei išleistuves, kuriose dalyvavo daugybė žymių Chicago lietuvų. —R.

Gimtadienio Parė

MARQUETTE PARK. — Čia neseniai šios kolonijos jaunos gyventojos Sofijos Schnich (šernaitės) namuose, 7040 So. Rockwell St., įvyko gimtadienio parė. Buvo paminėta jos dukters vienu metų gimtadienis. "Party" suruošė "grand ma" Josephine Samuiliene (šernienė), giv. ties 6553 So. Rockwell St.

Surengtoji parė pavyko visais atžvilgiais. Gražiai pasilinksminanti ir palinkėta mažutei puikiai ugti.

Prie progos reikia pasakyti, kad p. A. Samuiliene (šernienė) yra susipratusi lietuvių ir linksmo būdo moteris.

Rep. B. P.

PRANESIMAS VISIEMS LIETUVIAMS
Grand Tavern
Geriausios rūšies gėrimai.
Šokiams Salė. Piknikam Daržas už mažą atlyginimą. Viešbutis dėl pakeleivių.
Grand Ave., Manheim Road, (U. S. 45)
Telefonas Franklin Park 383.
A. J. SEDLIN, Sav.

SUSIRINKIMAI

Amerikos Lietuvių Piliečių Politikos ir Pašėpinio Klubo 12 Ward Brighton Park svarbus susirinkimas įvyks, sekmdienį, vasario 20 d., Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. 1 val. popiet. Tad skaitlingai susirinkite.
Paul J. Petraitis, raštininkas.

PARENGIMAI

Lietuvių Rubaijuvių Unijos Lokalo 269 balius su programų įvyks šiandien, vasario 19 d., Amalgamietų svetainėje, 333 S. Ashland boulevard.
Dr-stė Garsaus Vardo Lietuvaičių rengia balių dėl susilpimo Oak Forest lietuvių senelių. Įvyks subatoj, vasario 19 d., Hollywood Hall, 2417 W. 43rd St. Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga 25c.

Pinigai Lengva Gauti Ir Lengva Atmokėti GEDIMINAS BUILDING AND LOAN ASSOCIATION

4425 South Fairfield Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas LAFAYETTE 8248

Siulo pinigų ant pirmų morgičių, su lengvais atmokėjimais per ilgą laiką su mažu nuošimčiu, ant jūsų namų Chicagoje ir apie linkėje.

JOSEPH C. ENCHER, President
ROSE ENCHER, Secretary
MEMBER FEDERAL HOME LOAN BANK

KONCERTUOS

The Will Rogers Memorial Chorus, kuris ruošiasi koncertuoti rytoj 2-ą valandą po pietų salėje ties 32 West Randolph street. Choro vedėjas yra Angelo Desfis, žinomas graikų muzikas. Įžanga 50c. Pelnas skiriamas labdarystei. (sp.)

Susirgo Mrs. Justine Urbik

22 d. sausio staiga susirgo Mrs. Justine Urbik, savininkė užkeigos užvardintos Hawaiian Gardens, 9858 S. Artesian ave. Pasauktas gydytojas, apžiūrėjęs ligonę, suteikė jai laikiną pagalbą. Buvo kilęs kraujavimas iš tumerio, kurio be operacijos negalės prašalinti ir kur sustiprėjus turės pasiduoti operacijai. Ligonė jau per kiek laiko ger. nesijautė, bet ligai nepasiduodama ėjo savo pareigas iki sveikata beveik pakriko.

Justina Urbikienė budama itin draugiško ir malonaus būdo yra išsigijusi daug dr. užgų. Budama sveika ji niekam negailėdavo draugiško, nuoširdaus žodžio bei suraminimo nešė. Todėl dabar draugai turėję atjausti Justiną sergant ir atliankymu parodyti jai užjautimą, nes ligonio laikas nuobodus. Nuo savęs aš link'u draugai greičiau pasveikimo bei pasisekimo ateityj.

A. Kriaučiūnienė.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

BIJUNĖLIS Hi-Lites

It has finally been decided that we are to present our comedy "Raudonas Parasolis" at Oak Forest on Feb. 27. Preparations are now in full swing to further this plan. But kids! Please come down to rehearsals. We cannot prepare a full program unless everyone is there to offer their assistance.

Again everyone disagreed about reserving a bus for the trip. But finally, after numerous heated arguments it has been decided that it will be taken. This is the final agreement. Since the charge is \$20—it will cost each member of the chorus or the committee fifty cents. Please do not ask your parents or friends to come along, unless they use their own automobiles, as the bus will accommodate only 40 persons.

It is evident that we have two supporting societies willing to help us out with the "after entertainment" end of our visit. The Garfield L. Benefit Club is providing \$10 for the inmates of Oak Forest and the Northwest Lithuanian Women's Club is also joining with \$10 and might even sponsor refreshments.

NOTE—I have been requested to inform a certain young gentleman (a senior member of the chorus) that he is mistaken if he thinks a certain young lady is interested in him. Also that notebooks are private property—not things to be pried into. See you next Sunday. —I. C. M.

Išsiemė Leidimus Vedyboms (Chicagoje)

Adam Filipowski, 25, su Joanna Drabant, 22
Justin Noreikis, 25, su Louise Stanex, 23
Joseph Martin, 29, su Estelle Shinkus, 28

Reikalauja Perskirų

Katherine Kasal nuo Joseph Kasal.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Bus Šaunus Grand Openingas

BRIGHTON PARK. — Naujos tavernos biznierių, Walter ir Josephine Yunulevičiai, kuriuodu neseniai įsigijo naują taverną adresu 3965 Archer ave., dabar rengia šaunų grand openingą šiandien ir sekmdienį, vasario 19 ir 20 dieną.

Bus šauni muzika, gardys užkandžiai ir gėrimai. Visi atlinkiusieji galės gerai pasilinksminėti ir pabaliuoti.

Rep. B. P.

RADIO

Budriko Programas W. C. F. L.

Ryt vakarė, t. y. sekmdienį, iš stoties WCFL, 970 kil. nuo 7:30 iki 8 val. vakaro, gir-dėsime puikų lietuvišką radio programą. Naujus muzikalius kurinius gros Budriko simfoninė radio orkestra, susidedanti iš 12 muzikantų. Vokslė programo dalis susidės iš gražių dainų.

Bus ir Makalai, kurie visus taip giliai sujudina. Išgirsite ką tai tokio nepaprasto. Šiuos programus leidžia ir finansuoja Juozas Budrikas, kuris užlaiko patogiausią lietuviams radio ir rakandų krautuvę Chicagoje, adresu 3409 S. Halsted st. —K

Progress Nedėdienio Radio Programas. Gražiai Palinksmins Klausytojus

Radio klausytojai kviečiami užsistatyti savo radio ant stoties WGES rytoj, nedėdienį, 11 valandą prieš piet ir pasiklausyti gražaus programo bei smagiai valandėlę praleisti. Žymūs dainininkai, Naujos Gadynės Choro nariai, vadovaujant J. Steponavičiui, išpildys rinktinę kompozicijų ir gražių liaudies dainelių. Prie to, smagi muzika, įdomūs pranešimai ir žinios bus naudinga ir įdomu pasiklausyti. Teigi nepamirškite užsistatyti savo radio.

Rep. J.

T. M. B. Ernest Tavern Atidarymas

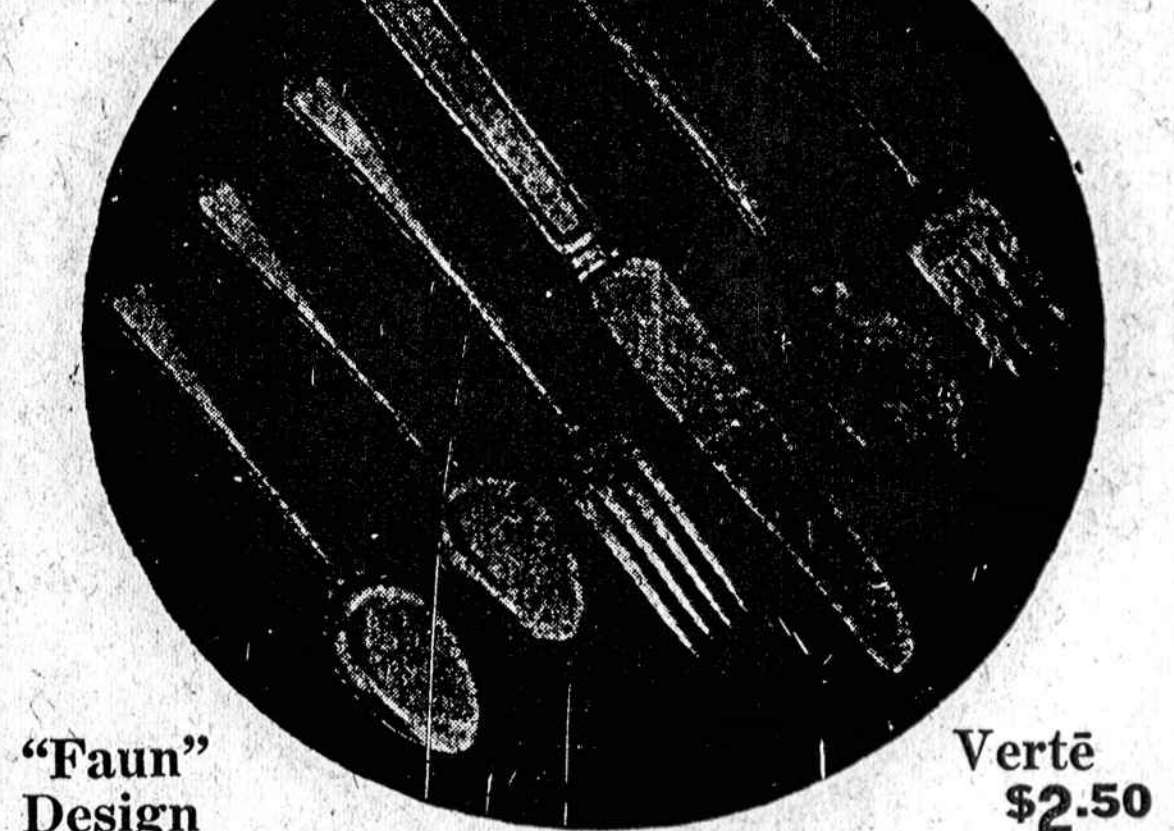
BRIDGEPORT. — Šįvakar ir rytoj vakare — per dvi dienas — tęsis atidarymas "Grand Opening" Ernest alinės, ties

3119 South Morgan street. Ali-nė įsteigė dvi bridgeportietės, veikioji p. A. A. Mišeikaitienė ir p. D. S. Gapsius. Naujoms biznierioms linkiu kuo geriausio pasisekimo.

Draugas.

SPECIALUS Pasiulymas!

Mūsų NAUJIENŲ SKAITYTOJAMS
6 Šmotų Servizas Vienam Žmogui

"Faun" Design

Vertė \$2.50

Gražus ROGERS Sidabriniai Setai

DIRBTI IR GARANTUOTI ONEIDA LTB. GARSIAUS SIDABROKALIO

Jūs Galite Gauti Servizą Vienam Asmeniui iš 6 Šmotų

Jūs galite pradėti taupyti tuos sidabrinų daiktų kuponų šiandien, norint išsigyti pirmą 6 gabalų setą ir tęsti kiek norima išsigyti setą. Tiesioginiai yra spausdinami kiekvienoje Naujienų laidoje ir yra paeiliui numeruojami ir diena pažymima. Norint gauti vieną setą, atneškite arba atsiųskite 6 kuponus paeiliui numeruotus datuotus į mūsų ofisą su savo mokesniu. Šeši setai susidaro iš 36 gabalų, 6 asmenims. Dvylika setų — 72 gabalus dėl 12 asmenų.

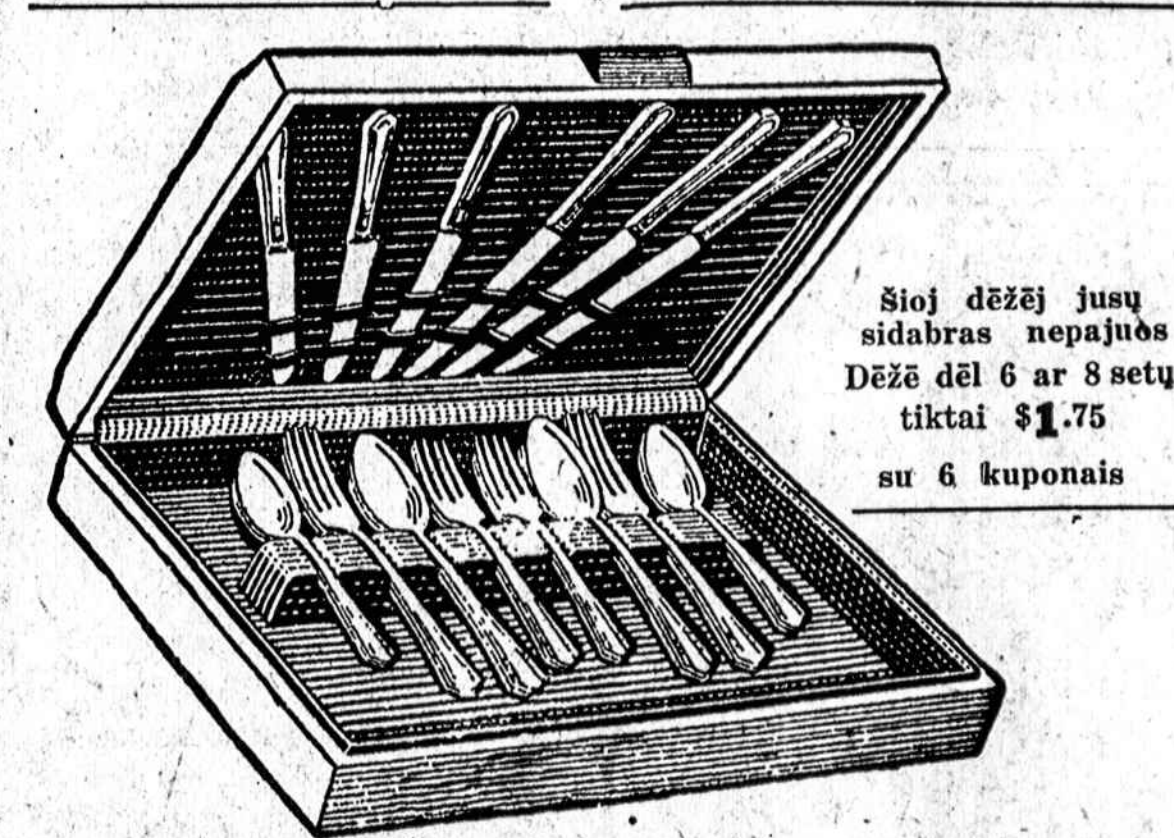
Su 6 Kuponais

Aukštos Rūšies—Visam Amžiui Garantuoti

Jums patiks šie aukštos rūšies ROGERS sidabrinų daiktų setai. Kiekvienas yra garantuotas VISAM AMŽIUI ir su prekybiniu ženklu "X-TRA" Oneida Ltd., pasaulinio garsaus sidabrokalio. Storai sidabru dengti, kad ilgiau laikytų.

Ekstra Gabalai, kad Sudaryti Pilną Setą

Puikūs 3-jų ir 2-jų šmotų ROGERS Sidabro Setai Tikrai po 99c už kiekvieną setą su 6 kuponais

Šioj dėžėj jūsų sidabras nepajūš Dėžė dėl 6 ar 8 setų tikrai \$1.75 su 6 kuponais

Šios sidabro setų dėžės yra gražios ir su pamušalu, kad jūsų sidabriniai daiktai nepajuostų. Galite gauti dėžę dėl 6 ir 8 setų, sutau-pdami tikrai paeiliui numeruotus 6 kuponus. Jei norite, kad dėžė būtų paštu pasiųsta, atsiųskite ekstra 35c pašto ir pakavimo išlaidoms padengti.

Iškirpkite Šį Vertingą Kuponą

ISITEMYKIT! Prašome aiškiai išspausdinti savo vardą ir antrašį, kad išvengtų nesusipratimų siunčiant jums sidabrinus daiktus arba dėžę.

VERTINGAS SIDABRINIŲ DAIKTŲ KUPONAS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Norint išsigyti užtikrintus sidabro daiktus, sutau-pykite 6 iš šių kuponų paeiliui numeruotus ir atneškite su 99c. Jei norit ekstra setą, ar dėžę — atneškite 6 kuponus ir 99c, skaitant už kiekvieną setą atskirai, o už dėžę 6 kuponus ir \$1.75.

Užsakymai per telefoną nepraimami ir kuponai turi būti asmeniai pristatyti į ofisą. Tie, kurie gyvena užmiestyje, gali atsiųsti kuponus ir pinigų paštą, bet turi atsiųsti ekstra 15c pašto ir pakavimo išlaidoms padengti, arba iš viso \$1.14. Užsakant dėžę paštą, reikia atsiųsti ekstra 35c.

Kupono No. 67 Vasario 19 d.

EXTRA SPECIAL

OLD 79 BRAND
3 metų senumo
straight bourbon
90 proof degtinė
15c stiklis
Labai gardus
gėrimas.
Gerkit
OLD 79 BRAND
3 metų senumo
degtinę
Reikalaukit visuose
Tavernuose
Tik 15c stiklis

INTER-NATIONAL
Wine & Liquor Co.
FRANK VIZGARD, Sav.
4611 So. Ashland Ave.
Phone Boulevard 0470
CHICAGO, ILL.

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Ave.
Tel. Republic 8402
POCAHONTAS Mine Run \$7.50
(Screened) tonas
SMULKESNĖS \$7.25
Tonas
Perkant 5 Tonas ar Daugiau

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Mūsų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis ir visas miesta dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

TIKRAI PRITAIKOMI KYLOS PARAIŠČIAI

SALINA PASMAUGIMĄ
Tik daktaras gali pritaikyti, kad kyla pasveiktu. Keičiamas, pataisy-mus, kad kyla išlaikyti tikrai vietą, gali daryti tik daktaras. Ne naudokis paika operacijos proga. Sprogs-tanti skilvio siena, kylančios smaugimas yra per dažni pavojai.
PATIKIMAS PARAIŠČIS
Šis daktaro patarimas nekei- nuoja nieko. Leisk parodyti tikinan- čius laiškus apie pilną kylančios atstny- tarmę be operacijos. Paraiščių už \$5. Atėik šiandien, nerizikuok. Gauk draugišką patarimą absoliučiai dykai. Veik dabar.

DR. P. SCHYMAN,
Specialistas,
1869 N. Damen Ave. ARM. 8200

Skelbimai Naujienose luoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

DAILY BUSINESS DIRECTORY

KASDIENINIS BIZNIO SA-
RASAS—ALFABETO TVARKOJE

Šis skyrius yra vedamas tikslu pa- gelbėti mūsų skaitytojams susirasti, kur galima nusipirkti įvairių pap- rastų ir nepaprastų daiktų, intaigų ir reikmenų. Jeigu šis telpantių šia skelbimų negalite susirasti ko ieš- kot, pasaukite Naujienas, Canal 8500 ir klauskite Biznio Patarėjo. Čia jūs gausite informacijų, jeigu tik jų bus galima gauti.

FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pir- mos rūšies su moder- niškėmis užlaidomis ir Hollywood žavesiomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd ST
Tel. ENG. 6888-6840

LIGONINĖS HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKA

TONSLAI IŠIMAMI \$12
UŽ
PALAGUI PAGELBA \$50
LIGONINĖJE
PALAGO PAGELBA \$20
NAMIE UŽ
EKZAMINAVIMAS \$1
OFISE

DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Avenue
Tel. Lawndale 5727.

RESTAURANTAI

Universal restaurant
GERESNIŲ VALGIŲ VALGYKLA
750 West 31st Street
A. A. NORKUS, Savininkas
Tel. Victory 9670

Darbai Sumažėje, Bet Kriaučiai Nenusimena

Ruošiasi puišiam vakarui
sekmadienį

Štai penktadienį, vasario 11 dieną, Amalgameitų centre, 333 S. Ashland ave., įvyko Lietuvių Kriaučių 269 lokalo mėnesinis susirinkimas.

Šiuo laiku tarpe kriaučių nieko naujo nėra. Kaip visur, darbai buvo sumažėje. Neaplenkė nei kriaučių. Nėra abejonės, kad kai kuriems teko atsidurti nelengvoje ekonomiškojo padėtyje. Bet yra viltis, kad į pavasarį darbai pagerės.

Nors kriaučiams žinios nėra linksmos, bet organizacijos dalykai eina savais keliais. Štai vakaro rengimo komisija pranešė, kad lokalo metinis parengimas įvyks šiandien, vasario 19 dieną, Amalgameitų centre, 333 S. Ashland ir Van Buren gt., o kad publikai būtų smagiau, tai pakviesta Chicago Lietuvių Vyrų choras.

Seniausios Chicagoje

Čia reikia pridurti, kad Chicago Lietuvių Vyrų Choras yra seniausias choras Chicagoje ir pats kamienas susidėjo daugiausia iš kriaučių.

Taigi Chicago kriaučiams dar sykį teks pasigerėti savo senaisiais dainų mylėtojais, su kuriais augo lietuvių pažangos ir kultūrinis gyvenimas. Užtat gi Chicago kriaučiai, nežiurint į ši nesmagų laikotarpį, pagal išgalę stengsis atsi-

MADOS

No. 4703—Nami devėti suknėlė. Sukirptos mios 12, 14, 16, 18, 20, taipgi 30, 32, 34, 36, 38 ir 40 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blanką arba pridurti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kainą 15 centų. Gailėte pasiūti pinigų arba pato ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdeda 15 centų ir prašau
atsiųgti man pavyzdį No. _____
Mėnesis _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

lankyti ir raginti kitus atsilankyti į šią organizacijos parengimą.

Tik su stipria organizacija darbininkai galės apsiginti nuo darbdavių didelio išnaudojimo, o kaip visiems yra žinoma, Kriaučių Amalgameitų Unija yra viena iš pažangiausių organizacijų ir gina darbininkų reikalus. Todėl kaip kriaučiams, taip ir nekriaučiams reikiama pamiršti, kad vasario 19 dieną, tai yra šįandien įvyksta lietuvių kriaučių linksmas balius, o prie to dar dainuos Chicago Lietuvių Vyrų Choras. —X. Š.

“Kazoko Golotos Daina”

Vakar Sonotone Kinoteatras, Van Buren ir Wabash avenue, pradėjo rodyti naują filmą, gamintą sovietų Ukrainoje, vardan “Kazoko Golotos Daina”. Filmas yra paremtas legendomis ir dainomis, kurios susidūrė liaudyje apie Kazoką Golotą. Jis buvo ukrainiečių savanorių vadas, kovojęs prieš kraštą užpuolusius lenkus.

(Apg.)

PADEKAVONĖ

A. + A.

STANISLOVAS JONAITIS

kuris mirė 10 d. Vasario ir palaidotas tapo Vasario 15 d., o dabar ilsis Sv. Kazimiero kapinėse, amžinai nutiles ir negalėdamas atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palaidėję jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Mes atmindami ir apgailedami jo prisilaukime šio mums tarpo, reiškiamo giliausią padėką dalyvavusiems laidotuviuose žmonėms ir suteikusiems vainikus draugams. Dekavojame musų dvasiškam tėvui, kunigams Gm. Pan. Sv. parap. Bažnyčios, kurie atlaikė išpuolingas pamaldas už jo sielą; dėkavojame, gratuluojame S. P. Maziškai, kuris savo geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydėję jį į amžiną, o mums palengvino perkeitę nuliudymą ir rūpesčius dėkavojame Sv. Mišių aukotojams, ir gėlių aukotojams ir garbėsiams ir pagaliai dėkavojame visiem dalyvavusiems laidotuviuose žmonėms, o tau mūsų mylimas vyre ir tėvi, sakome: išėdėk šaltį žemėje.

Nuliude lieka,

Moteris ir Duktė.

METINĖS MIRTIES SUKAKTUVĖS

KAZIMIERAS ŽIMKAITIS

persikyrė šiuo pasauliu vasario 21 d., 1937 metais, sulaukęs 23 metų amžiaus, gimęs Chicagoje.

Paliko dideliame nuliudime tėva Kazimierą, motiną Marijoną, brolių Kazimierą, seserį Marijoną ir gimines.

Liudnai atminčiai musų brangaus senuos bus laikomos Sv. Mišios Nekalto Prasidėjimo Pan. Sv. parap., bažnyčioje, vasario 21 d., 1938 m., 8 valandą ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui ir į namus po nr. 4047 So. Talman Ave. Mes Tave mūsų brangusis sūneli niekuomet nebusime išmėgę. Tu pas mūsų nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mus ateinant!

Nuliude lieka,

Tėvai, Brolis, Sesuo ir Giminės.

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis.

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. BOULEVARD 7314

Urba Flower Shoppe

Gėlės Mylimiems—Vestuvėms—Bankietams—Laidotuviams—Papušimams
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Šis Jaunas Lietuviukas Ieško Pastogės

Ar atsisiras kas jį priglautų?

Į jo gyvenimo pradžios smulkmėnas nesigilinsime, bet norime visus geros širdies žmones supažindinti su šiuo jaunu lietuviuku.

Jis visos savaitės, net septynių dienų amžiaus. Jis sveria devynis ir pusę svarų. Jis gražus. Jis sveikas ir malonus.

Tam jaunam lietuviukui labai reikalinga pastogė, labai reikalingi ir tėvai, kurie jį mylėtų, maitintų ir augintų į sveiką, stiprų jaunuolį. Kudikiui reikia tėvų, kurie jį priims už sūnų. Musų jaunas lietuviukas tikisi, kad atsisiras geraširdžių žmonių, kurie jo balsą išgirs. Jis nekantriai lauks atsakymo į šį atsisaukimą.

Pildydamos netuvinko prašymą, “Naujienos” apsiėmė pastogės ir tėvų reikalą patarpinkauti. Tad visi asmenys, suinteresuoti kudikio išuėjimu, yra prašomi susižinoti su “Naujienų” administratore, p. Maria Jurgeloniene. Telefonas Canal 8500, nuo 9-tos iki 1-mos šiandien ir nuo 9-tos iki 5-tos po pietų paprastomis dienomis.

R.

a. i. a.

ELENA VAISVILIENĖ

(po tėvais Blazytis)

Persikyrė su šiuo pasauliu Vasario 17-tą d., 3:30 valandą po pietų, 1938 m., sulaukus pusės amžiaus, gimęs Lietuvoje, šiaulių apskr., Zagarės parap., Pabalių kaime.

Amerikoj išgyveno 31 m. Paliko dideliame nuliudime vyra Aleksandrą, sūnų Stanislovą ir marčią Barbora, anukus Elzbieta ir Stanislovą Vaisvilį ir kitas gimines Amerikoj, Lietuvoje ir Marčionų Rauskiene ir kitas gimines.

Gyveno po antrašų 2006 Canalport Ave, Kunas pašarvotas koplyčioje, 718 West 18 St. Laidotuvių įvyks Pirmadienį, Vasario 21-mą d., 8-tą val. iš ryto iš koplyčios ir Apveizdos Dievo parap. bažnyčioje, kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Helenos Vaisvilienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliude liekame,

Vyras, Sūnus, Marti, Anukai ir giminės.
Laid. Direktorius A. M. Phillips, Tel. Boulevard 4139.

HELENA SNAUKŠTA

po tėvais Uelsaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu Vasario 18 d., 4:15 val. popiet, 1938 m., sulaukus pusės amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Šviečios parap., Pimpikių kaime.

Amerikoj išgyveno 25 m. Paliko dideliame nuliudime mylimas 5 dukteris Ona, Helena, Barbora, Anelija ir Genevite ir sūnų Juozapą, 5 žentus Michael, Griffin, John Toth ir Roy Forst ir Stanley Stajų, Frank Losch, marčią Emily, seserį Ona Sheddill ir jos šeimyną ir daug kitų giminių.

Kunas pašarvotas 532 West 41st St. Tel. Boulevard 2315. Laidotuvių įvyks Antradienį, Vasario 22 d., 9 val. ryto iš namų į St. Georges parap. bažnyčioje, 39 St. S. Westworth Ave., kurioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Helenos Snaukštaitės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliude liekame,

Dukterys, Sūnus, Žentai, Marti ir Giminės.

Laid. Direktorius J. F. Eudelkis, Tel. YARDS 1741

Remkite tuos, kurie garsinasi
“NAUJIENOSE”

Naujas Profesionalas — Laidotuvių Direktorius

Albertas Vytautas Petkus

Sulaukęs vos 24 metus amžiaus, šis jaunuolis jau yra profesionalis laidotuvių direktorius, baigęs kolegiją ir diplomuotas praktikuoti Chicagoje ir Illinois valstijoje.

Albert V. Petkus gimė 18 Apilinkėje. Šeimai persikėlus Bridgeportan, ten pradėjo mokyklą. Baigė pradinę Gunsaulio mokyklą Brighton Parke, o High school mokslus ėjo Lindblom mokykloje. Apleidęs high school, p. Petkus persikėlė į Indiana Harbor, kur tarnavo laidotuvių įstaigoje. Grįžęs Chicago gyveno su tėvais Antanu ir Sofija Petkais Marquette Parke iki 1935 metų ir vedybų su p-le Anne Miklovas iš Brighton Parke. Jis dabar gyvena Brighton Parke su žmona ir jos tėvais pp. Celestinas Miklovas ties 2507 W. 45th Place.

A. V. Petkus laid. direktoriaus mokslo išėjo Worsham College of Embalming. Atsiminimus jo 24 metus amžiaus, reikia manyti, kad jis yra bene jauniausias praktikuojas lietuvių laidotuvių direktorius Chicagoje. Jis pradėjo praktika užmegsdamas ryšius su firma Eudeikis and Sons, kuri dabar bus žinoma nauju vardu Petkus and Eudeikis Funeral Service. Firmos adresas yra 4704 S. Western avenue.

Linkime pasisekimo jaunam Petkui. (Sp)

Melrose Pk. Vakarų Davė \$115 Pelną Pirmyn Chorui

Pp. Navickų padėka atsilankiusiems.

Gerbiami Melroseparkiečiai: Širdingai dėkoju visiems lietuviams, kurie atsilankė į Koncertą Eagles salėje, saus. 23 d., surengtą Pirmyn Choro Lietuonų kelionės naudai. Atsilankė mūsų draugų ir pažįstamų ne vien iš Melrose Parko, bet ir iš Chicago. Pasirodė, kad melroseparkiečiai, užsimoję ką nors padaryti, darbą vykušiai padaro. Melrose Parko kolonija palyginamai maža, bet ji gali dideles naštas pakelti. Melrose Parkas rėmė gausiai įvairius kitus lietuviškus sumanymus, pav. skridimus Lietuon, ir dabar vėl gausiai parėmė gražų sumanymą — Pirmyn Choro kelionę Lietuon. Lai mūsų jaunuoliai laimingai važiuoja Lietuon, žinodami, kad mes “seniai” norime jiems parodyti savo gimtą kraštą, iš kurio atvykome čia Amerikon.

Dar kartą nuosirdžiai ačiū visiems.

—Ona ir Viktoras Navickai

Pastaba:

Laiške minimas vakaras davė \$115 pelną. Pirmyn Choras pildė programą, bet vakarą surengė, reklamuojant, bilietis platino ir viską tvarkė pp. Navickai.

CLASSIFIED ADVT.

Miscellaneous

Ivairūs

Tel. Victory 4965
STOGDENGYSTĖ
Mes dengiamo ir pataisome viskį, kas rūšies stogas, taipgi dirbame blitės iarbūs. Lengvos išlygos, jei pageidaujama.
BRIDGEPORT ROOFING CO.
3216 So. Halsted Street

FURNISHED ROOMS

KAMBARYS ANT RENDOS del vaikinų apsilodoms didelis prie mažos šeimynos. 6120 Evans Avenue, Tel. Hyde Park 3505.

RENDON KAMBARYS del vaikinų — pečiūm apsilodoms — maža šeimyna — antros lubos
2416 West 45th St.

RENDON KAMBARYS apsilodoms vedusiai porai, ar pavieniam ant 3 lubų, geroje vietoje. Kreipkitės 3300 So. Halsted St.

FURNISUOTI KAMBARIAI karštu vandeniu apsilodoms — maža šeima. Kreipkitės šeštadienį ar sekmadienį — paprastoms dienoms po 6. 3310 So. Lowe Ave. 1-mos lubos

For Rent

RENDON 2 gražūs ofisai, tinkami del dentoisto, Beauty parlor, accountant, arba kitokiems profesionalams. Kreipkitės į advokatą Grišų, 4631 So. Ashland Ave., Boulevard 2800.

RENDON KEPYKLĄ, štoras ir pragyvenimas, gera vieta del gerų duonkepių. 1473 West 15th St., Gary, Indiana.

RENDON residencijos 6 kambarių PLATAS, naujai dekoruotas, šviežus, karštu vandeniu apsilodoms. 6816 So. Maplewood Avenue. Saukiete Prospect 2151.

Personal

Asmenų Ieško

PAIEŠKOJIMAS
Paieškau savo tėvo Antano Pauliko. Paeina iš Klibių kaimo, Kretingos apskr. Gyveno Philadelphia, Pa. Išvažiavo į Wilkes Barre, Pa. 1925 m. Gyveno ant Main St. Duktė Marėncijana Paulikaitė, 4222 South Washtenaw Ave, Chicago, Ill.

PAIEŠKAU APSIVEDIMUI vaikiną arba našlį, pasiturintį fermerio, nuo 40 iki 50 metų senumo. Aš esu našlė, 40 metų amžiaus. Plačiau pasiklauskime per laiškus. Atsiliepiant, teisinga, kad prisistatys ir paveikslus. A. M. 6½ Oak St. Sherman, Pittston, Pa.

Automobiles

NORIU PIRKTI vartotą AUTOMOBILIŲ — kad būtų geram stovy — nesenesni kaip 1932 modelio. Saukiete Hemlock 8716.

Furniture & Fixtures

Rakandai-Itaisai

ISPARDUODAME BARŲ FIKERIUS 1937, visos didžio su Coil Baksais ir sinkom. Taipgi štorų fikierius del bile kurio biznio įskaitant svarstyklės, registratorius ir ice baksius. Cash arba ant išmokėjimo. Pamatykite mus pirm negu pirkite kitur.
S. E. SOSTHEIM & SONS
1915 SO. STATE STREET
CALumet 5269.

PARSIDUODA 2 NATIONAL CASH REGISTERIAI nebrangiai. 6637 South Ashland.

ALIEJINIS SILDYTUVAS, naujas, degytas enamelo nubagimas: niekad nekranta iš garso; pirmą kartą pardavimo kaina \$89.50; sezoną uždarant \$25.00; veiks greitai; ARROW OIL BURNER COMPANY
505 Lake St., Oak Park, Illinois
Phone Austin 4300.

Business Chances

Pardavimui Bizniai

PARDAVIMUI KENDŽIŲ ir mokyklos reikmenų krautuvė prie pat lietuviškos mokyklos. Saukiete nuo 7 iki 11 val. ryto. Stewart 1025.

TAVERNAS ir LUNCHROOM daro gera biznį, pereinamas kampa. Stockyardų pačioje širdyje — mainys ir budinka ar ką turite.
YARDS 2454.

kai. Pelnytus \$115 jie jau perdavė Fondų Pirmyn Choro Kelionei Lietuon, kuris rūpinasi Choro ekskursijos finansavimu.

“Pirmyn” Choro ir Fondo vardu trijų pp. Navickams nuoširdy ačiū. Mums, “Pirmyn” Choro jaunuoliams, smagu, kad mūsų tėvai ir bendrai senoji gentkartė mūsų pastangas įvertina ir duoda mums progos savo svajones įvykinti.

Antanas Vaivada,

Pirmyn Choro Pirmininkas.

Pirkite savo apilinkės krautuvėse

Business Chances

Pardavimui Bizniai

ATIDARAU TREČIAJ TAVERNĄ — NEW DEAL INN — po antrašu 673 W. Madison St. ir 117 So. Halsted Street, taipgi 6826 So. Racine Ave.

Mano užeigoje gausite geriausius arielkas ir visokio alaus, cigarų ir cigarečių. Mandagus patarnavimas. Kviečiu visus draugus ir pažįstamus.
BILL DUDORO and GENE PITRO.

PARDAVIMUI TAVERNAS — daro gera biznį — pereinamas kampa, arti didžiųjų Stockyardų vartų — Pardavimo prieštatis — liga.
4143 So. Halsted Street.

PARDAVIMUI TAVERNAS su barais labai pigiai.
2301 South Leavitt Street.

PARSIDUODA TAVERNAS — geras lysas ir gera apylinkė — Lietuvis gali padaryti gerą biznį.
4129 So. Sacramento.

PARSIDUODA GROSERNĖ — pigiai — 4 kambariai gyvenimui — biznis išdirbtas per daugelį metų. Tinkama vieta del bučernės.
2955 So. Emerald Avenue.

BUČERNĖ IR GROSERNĖ pardavimas iš prieštatis ligos. Didelis bargaņas. 5419 So. Ashland.

GROSERNĖ ir mėsos MARKETAS pardavimui su nuosavybe. Restricted apylinkė. 5700 So. Honore Street.

Real Estate For Sale

Namai-Zemė Pardavimui

TAUPYMAI, PIRKIMAI, PARDAVIMAI, PASKOLOS APDAUDOS
Musų raštinėse-Keistuose ir Lietuvos Spulks-galite taupyti, pasiskolinti, namus pirkti, parduoti, rentuoti, apdrausti.
Kreipkitės pas:
J. P. EWALD REALTY CO.
840 W. 33rd St., Tel. YARDS 2790 arba
708 W. 18th St. Tel. Haymarket 5686

NAŠLĖ AUKUOJA gražią freimine rezidenciją; 12 didelių kambarių; puiki del ruimingaus, visa transportacija; platus lotas, siulyk; arti 62-ros ir Stewart Avenue; kreipkitės SHORE 3877

PARSIDUODA
Gera subudavoti namai, vienas Roselande, kitas Beverly Hills; prieinama kaina, tik reikalaujame 10% įnešimo, balansa lengvais mėnesiniais atmokėjimais. Klausk apie bargaņas JOHN P. EWALD REALTY Co., Inc., 840 West 33rd St.

IMOKĖK \$300—Marquette Parke 6 kamb. murinis bungalov — garazas. Kainavo \$9500 — dabar už \$5200. Kas ka turite mainyti arba norite pigiai pirkti, kreipkitės pas C. P. SUROMSKIS,
2502 W. 69th St. Grovehill 0806
Nedėliomis nuo 11 iki 3 po pietų.

BARGENAI: Trijų flatų namas pardavimui prie 6936 So. Talman avenue, Pašaukti Hemlock 3646.

2 FLATU plytinis, penki kambarių kiekvienas; Loomis arti 91-os gat. R. 1. Priemiesčio traukinys 2 blokei; gatvėkaris; arti mokyklos; naujas furnasas, aliejinis šildytuvas; karštu vandeniu šildomas, 2 karų garazas, ne agentams.
O. A. ARNSTON, Room 1918,
201 North Wells St.

NAŠLĖ AUKUOJA gražią freimine rezidenciją; 12 didelių kambarių; puiki del ruimingaus, visa transportacija; platus lotas, siulyk; arti 62-ros ir South Shore Stewart Avenue; kreipkitės SOUTH SHORE 3877.

G. W. S. ISPARDAVIMAI
Marquette Parke 10 flatų murinis, kampa \$18000.00. 2 flatų po 5 ir 6 kambarius apsilodoms \$6500. 5 kambarių cottage, apsilodoms, garazas, 50 pėdų lotas, \$2800.00. 2 pagyvenimų medinis \$2950.00. 5 kambarių octagon frontas bungalov garazas, \$4800.

Brignton Parke:
4 pagyvenimų murinis naujas namas, bungalov stogas, garazas \$8500.00. 4 flatų murinis namas, apsilodoms po 6 kambarius ir štoras su kambariais, tavernu su visu kuom \$6000.00.

CICERO 2 flatų po 5 kambarius murinis, 2 karų murinis garazas, \$6750.00.
20 akrai Chicago priemiesčių už cash labai pigiai arba mainys.
Teisingas patarnavimas.
CHARLES URNICH,
Suite 514, 56 W. Washington St. arba vakarais 4708 S. Western Ave. Klauskite Mr. Urniko.

GEROJ VIETOJ kampinis būdnas, lotas 80x125, pietų rytu kampa 78 ir Green St. 11 apartamentų — 3 plytiniai garazai, automatiškas Aliejaus šildytuvas, Gen. Electric Refrigeration — metinė renda \$6,024.00 100% išrenduota. Kaina 4 kartus rendos — 1-mas morgiūšis \$12,000.00; likusi cash — nemainyti, Agentams komisiija. Savininkas parodys — 7800 Green St.

Real Estate For Sale

Namai-Zemė Pardavimui

SAVININKAS parduoda biizniavą kampinį LOTĄ: 52½x125 pėd. Marquette Parke — dalys — be skolo. Nepaprasta vertybė. P. KNOP, 1902 W. 65th St.

Farms for Sale

Ukiai Pardavimui

VISTU FARMA —

Pasistatyk kelis kambarius ir garazą, augink vištas, zuikus, daržoves; 12 didelis plotas ½ bloko ilgio, turtinga žemė. Reguliari kaina \$550, dabar numazinta iki \$250; įskaitant akmens kelią, viskas jau apmokėta. Tikrai \$25.00 įmokėti, lengvas išmokėjimai. Taipgi 5 akrų farma. Pamatyk šiuos bargaņas pirmą. Atsakyk Naujienos Box 790.

PARDAVIMUI 12 akrių FARMA i fronta Crawford Ave. Namas, barnė ir vištinkas. 166 St. ir S. Crawford Ave.

MAZAS UKIS RENDON — netoli Beloit, Wis. Geriems žmonėms duosiu pigiai už prižiūrėjimą. A. P. 2155 Kilbourne Avenue, Albany 7904.

Apie "Naujienu" Koncertą ir "Pirmyn" Chorą —

"Kuris toli pasilikęs nuo kultūros"

"Naujienose" buvo nemažai raštų apie sekmadienio koncertą, tad nesinori kišti savo dvigraši. Bet rašau reikalo verčiamas ir tikiu, kad gerb. "N." redakcija kampaletį laukraštyje man suteiks.

Po koncerto komunistų dienraštyje "Vilnyje" tilpo įžaidžiantis straipsnis, kuris turtingą koncerto programą išvadino "skystu" ir išpylė visą kibirą pamazgų ant "Pirmyn" Choro.

"V." reporteris išskina, kad

choras "labai prastai dainavo", bet kadangi prastas ar geras dainavimas yra asmeniško skonio reikšmas, tad apie tai nėra ko ginčytis.

Diskredituodamas "Pirmyn" Chorą, "V." korespondentas sako, kad choras "toli pasilikęs nuo kultūros" ir kai kiti dainuoja, "tai kelia kažkokią koncertą". Choro nariai publikoje buvę kalbėjosi, alaso ir kėlė tokį triukšmą, kad programos numerių nebuvo girdėti. Jis tęsia "buvo nuostabi, kai išėjo vienas iš tų alasavotojų griežti smuiką, tai gavo tokį pat atsmukimą, kaip kad jis darė dėl kitų. Ta grupė, kurią jis paliko gėdinti, nesustojo plepėjusi..."

Tai buvo ne smuikininkas, bet violistas. Dainininkas, bet ne "Pirmyn" choro narys.

"Pirmyn" choras ne "alaso-

vojo". Kaip pačiam reporteriui teko pastebėti, "Pirmyn" Choro nariai scenoje dėvėjo uniformas. Choro valdybos įsakymu, nariai negali pasirodyti publikoje su uniformomis. Tas griežtai uždrausta. Tad per visą pirmą programą dalį "Pirmyn" choro narių publikoje nebuvo. Savo dalį atlikę scenoje, "Pirmyn" nariai nuėjo į persirengimo kambarius po svetainę persirengti. Tad ir per didžiulą antros programos dalies "Pirmyn" narių nebuvo publikoje.

Keista, kodėl "V." bando "Pirmyn" chorą purvinti. "Vilnis", rengdamas savo koncertus, kiekvienais metais kreipiasi prie Choro prašydama solistų. Kartais kviečia net patį chorą. Choras dėl įvairių priežasčių turėdavo atsisakyti dainuoti, bet visuomet mielai parupinda-

vo solistus. Pavyzdžiui, vienais metais "Vilnis" koncerte dainavo Pranas Jakavičius. Prieš dainavo Onuks Skeverius. O šių metų koncertui "Vilnis" pasikvietė "Pirmyn" choro narių Viktorą Benderį.

Jei "Pirmyn" choras ir jo nariai tokie blogi, tai kam juos kvieisti į "Vilnis" koncertus ir kodėl vėliau nepamatuoti dergti organizaciją, kuri neatsisako ateiti "Vilniai į talką solistais?"

"V.", be to, apsilenkė su tiesa, tvirtindama, kad "Pirmyn" Choras negavo oficialio užkvietimo vyžiuoti į Lietuvą. "Pirmyn" tokį užkvietimą turi ir ji gavo prieš kurį laiką nuo Draugijos Užsienio Lietuviams Remti per Lietuvos Konsulatą Chicagoje.

Pirmyn Dainininkas S. S.

Oak Foreste Mirė Senelis Simonas Kaupys

Vėlionio Sesuo Marijona Mališauskienė Prašoma Atsišaukti.

TOWN OF LAKE. — Vasario 16 d., Oak Forest senelių prieglaudos ligoninėje mirė 70 metų amžiaus lietuvis Simonas Kaupys.

Vėlionis praleido prieglaudoje apie keturis metus laiko. Prieš tai jis gyveno Town of Lake, ties 4533 South Hermitage avenue. Vėlionio kunas dabar randasi J. F. Eudeikio koplyčioje, ties 4605 South Hermitage avenue.

Simonas Kaupys nepaliko šeimynos, bet turi seserį Mari-

joną Mališauskienę, kuri gyvena ar tebegyvena Gary, Indiana. Ji yra prašoma tuojau susižinoti su p. Eudeikiu, aukščiau paduotu adresu arba šaukiant telefonu numerį YARDS 1741.

—R.

Išpylė ir Pataisė 4 Milionus Pėdų Šaligatvių

WPA skelbia, kad per paskutinių du metus laiko Chicagoje išpylė ar atremontavo apie 4 milijonus ketvirtinių pėdų šaligatvių Chicagoje. Apie pusantro mil. k. pėdų išpilta ar atremontuota Northsideje ir milijonas 200,000 k. p. Southsideje. 900,000 pėdų šaligatvių gavo parkų distriktas, kuris valdo Chicagos bulvarus.

Peoples Furniture Company

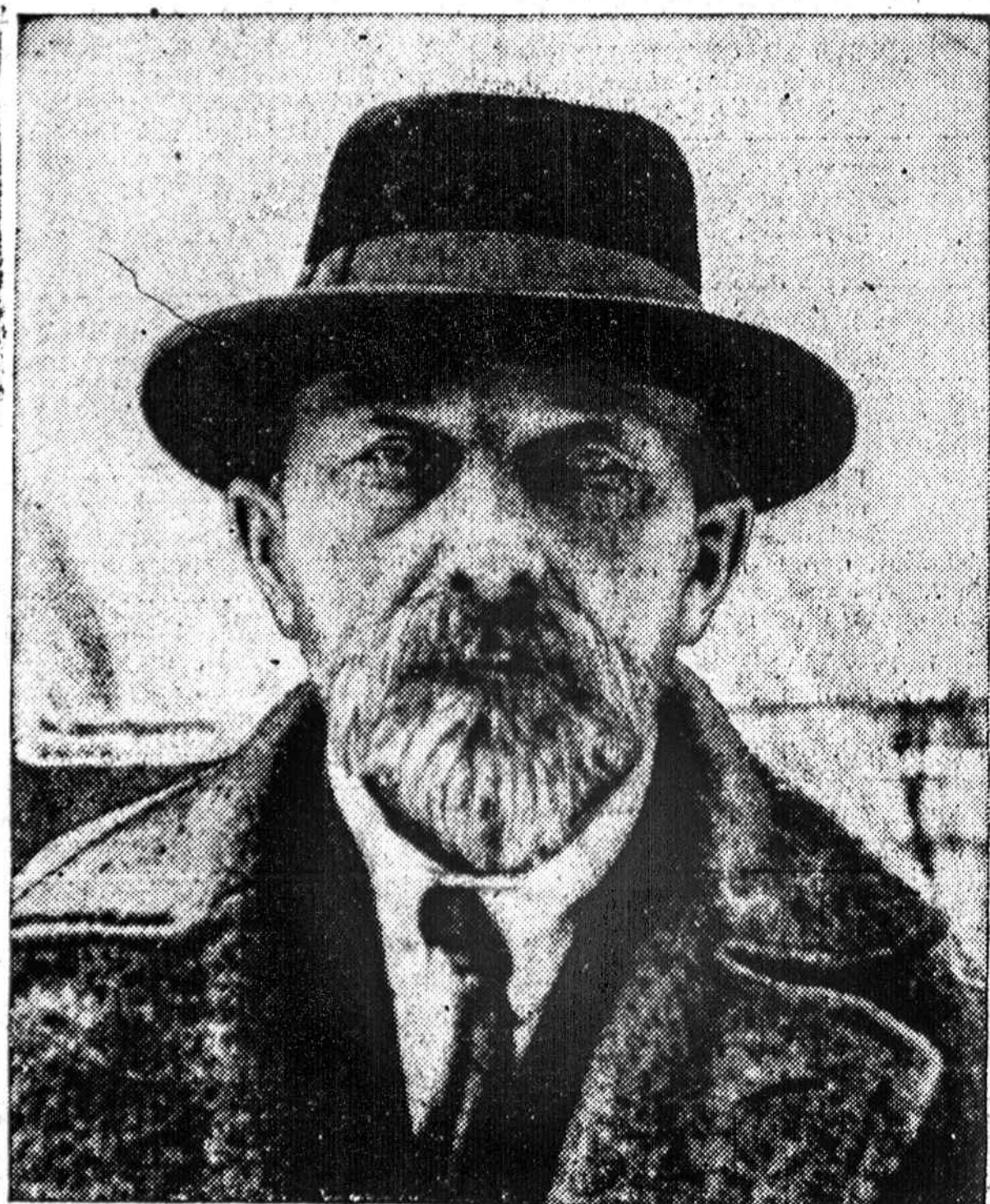
4183 Archer Avenue
2536 W. 63rd Street

Tai yra dvi didelės lietuvių rakandų krautuvės. Dabar šiose krautuvėse eina didelis vasario mėnesio rakandų išpardavimas. (Tėmykit jų skelbimą šios dienos "Naujienose").

2 šmotų parlor setą galite nusipirkti net už \$19.50. Naujos mados geležinės lovos po \$2.95 ir tukstančiai kitokių bargeių. Kam reikalingi namams reikmenys, nuvažiuokite į Peoples Furniture Co. Ten rasite didžiausį pasirinkimą. Verta pirkti dabar, kol kainos žemos. —Antanas.

LIETUVOS NUOTYKIAI PAVEIKSLAIS

Martynas Jankus

Mažosios Lietuvos patriarchas Martynas Jankus. Jis yra vienas iš seniausių lietuvių veikėjų. Jis prieš 15 m. vadovaujant Klaipėdą, buvo Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto pirm.

MIRTIES SUKAKTUVĖS

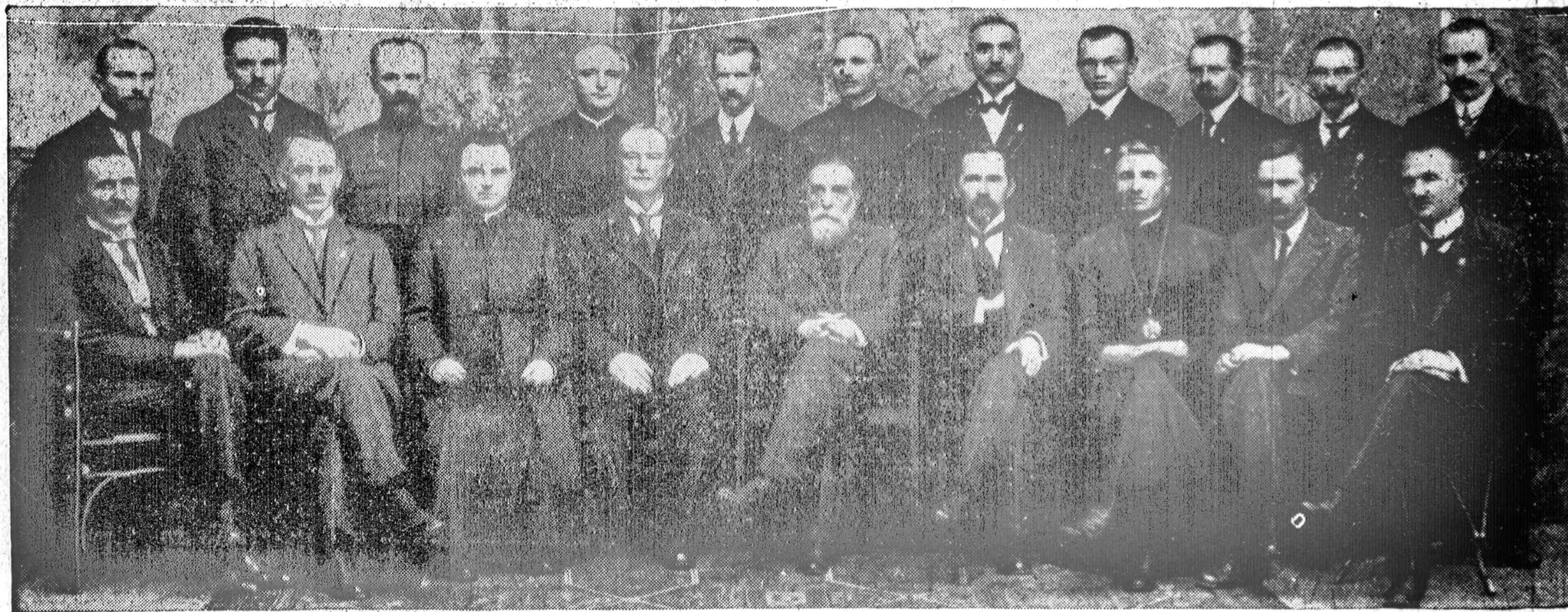

Dr. Jonas Basanavičius

Vasario 16 dieną sukako ne vien 20 metų HGO Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, bet ir 11 metų nuo mirties Lietuvos Patriarcho Dr. Jono Basanavičiaus. Jis mirė Vilniuje vasario 16, 1927 metais.

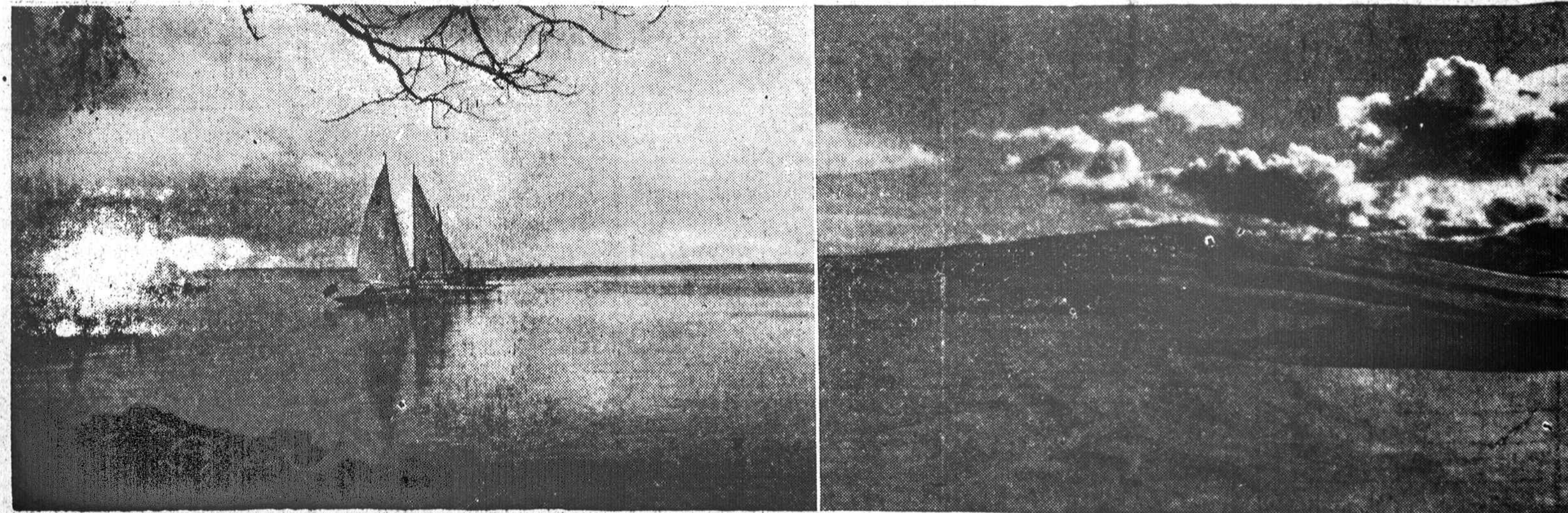
Prieš 15 metų išlaisvinto Klaipėdos krašto vaizdai. Priekulės lietuvių per tautines iškilmes raitos.

LIETUVOS VALSTYBĖS TARYBOS NARIAI 1918 M. VASARIO 16 D. PASIRASĘ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO AKTĄ. Viduryje sėdi Dr. Jonas Basanavičius (*), jo kairėje Valstybės Tarybos pirmininkas, pirmasis ir dabartinis Valstybės Prezidentas Antanas Smetona; kan. K. Šaulys, inž. St. Kairys, Jonas Smilgevičius; kairėje: Narutavičius (*), vysk. J. Staugaitis, Dr. Jurgis Šaulys, Jonas Vileišis; iš kairės į dešinę stovi: K. Bižauskas, J. Vailokaitis, D. Malinauskas, kun. V. Mironas, M. Biržiška, kun. A. Petulis (*), S. Banaitis (*), O. Klimas, A. Stulginskis, J. Šernas (?) ir Pr. Dovydaitis. Kryžiu pažymėti yra jau mirę.

Prieš 15 metų atvaduoto Klaipėdos krašto vaizdai. Klaipėdos krašto lietuvininkai senovės lietuvių tautiniais drabužiais.

GRAŽIOJO LIETUVOS PAJURIO VAIZDAI

Muzikos Žinios

Veda—NORA

BRONĖ DRANGELIENĖ—
DARLYS CHICAGIETĖ
DAINININKĖ TRE-
ČIOJE OPEROJE

Kauno operoje sausio 26 d. pirmą kartą šį sezoną statė operą „Travatore“. Ir pirmą kartą Leonoros rolę dainavo chicagietė dainininkė Bronė Drangelienė-Darlys. Kad ji turėjo didelį pasisekimą šioje operoje, liudija p. Vl. Jakubėno recenzija telpusi „Aide“ sausio 28 d. Ištrauka iš recenzijos skamba taip:

B. Drangelienė, — visų pirma, gilius muzikalės kultūros dainininkė; tai jaučiama visame — gražiai vestoje sugestijose, nuojautose frazuotėje, visuomet gryoje ir tonacijoje, ritminiame tikslume, skoninguose niuansuose ir t.t. Jos balsas — šviesus, minkštas, lyriškai dramatinis sopranas su skaidriais, skambiu ir skaidriu, skambiu skambiu aukštutiniu registru ir jaučiamai blankesniu viduriniu. Vartojamų priemonių skala gan turtinga: šalia gražaus „bel canto“ turime ir lengvas, aiškias „dramatinės koloratūros“ kurių ir reikalauja ši partija. Iš viso yra nemažai techniško užbaigtumo dainavime. Ko dar norėtusi, tai kad kvėpavimo ėmimas būtų mažiau pastebimas. Šiaip atrodo, kad švelniai dainininkės asmenybei tikty ir lengvesnės liriko — dramatinės partijos. Sceniniai žiurint — B. Drangelienės vaidyba visų pirma natūrali, nuoširdi, duotas vaizdas ypač švelnus; vaidybos detalėse tačiau dar įgytina daugiau laisvumo (rankų gestai per vienodai ir k.). Gera sceninė išvaizda. Ypač gražiai, su nuotaika ir švelniu balso skambesiu praėjo 7 ir 8 paveikslų arijos. Tokio masto ir kultūros jėga, kaip B. Drangelienė norėtusi dažniau girdėti mūsų operoje.

Spektakliui dirigavo p. M. Bukša. Tai buvo p. Drangelienės trečioji rolė pildyta Kauno operoje. Pirmą buvo Aidos, vėliau sekė Tosca ir dabar Leonora — „Travatore“.

MUZIKOS DARBAI

Lietuvos muzikų Draugija, norėdama pagyventi ir išplėsti muzikos ir dainos meno darbą Lietuvoje, atgaivino jau prieš kiek laiko ėjusį muzikos žurnalą „Muzikos Barai“ ir jau nuo vasario 1 d. pradeda jį leisti.

VAIKU FESTIVALIO
PROGRAMA KAUNE

Ryšium su Lietuvos nepriklausomybės 20 metų sukaktuvėmis Lietuvos Valstybės Teatro vadovybė rengė teatro meno festivalį vaikams.

Šių sukaktuvių proga buvo statoma drama „Jaunieji daržininkai“ — „Aliutės Sapsas“ ir Kernavičiaus opera „Gražina“. Taipgi buvo statomas lietuviškas baletas „Juratė ir Kastytis“ ir „Piršlybos“. Baigimui festivalio „Eglė, žalčių karalienė“.

Buvo numatoma, jog daugiau nekaip 5,000 Kauno pradžios mokyklų vaikų lankys šiuos spektaklius. Buvo daroma žygų, kad šiuos spektaklius daugiau galėtų lankyti neturtingųjų tėvų vaikai, kuriems ligi šiol menas buvo neprieinamas.

TITO SCHIPA KONCERTE
CIVIC OPERA
HOUSE—RYTOJ

Harry Zelzer presentuos Tito Schipa, vieną įžymiausių šių dienų tenorą, narį Metropolitan Operos, New York'o, įdomiam koncerte, kuris įvyks sekmadienį, Civic Opera House, 8:30 valandą vakaro. Asistuojantis artistas bus Michael Wilkomirski, smuikininkas.

Savo pirmą grupę Schipa pildys tokiais kuriniais kaip Liszt'o „Liebestraum, Schubert'o „Serenata“ ir kitus taip pat visų mėgiamus.

Antra grupė susidės iš arijų operų Andrea Chenier, Cavalleria Rusticana ir Martos.

Trečioje grupėje randam Schipa ne tik dainininku, bet ir kompozitorium. Tarp kitų numerių jis pildys savo kūrinių „Kalbėk man apie meilę“.

NAUJIENU KONCERTE
PASTEBĖTA

Kad Chicagos Vyrų Choras daug skaitlingesnis su kiekvienu pasirodymu galima pastebėti daugiau harmonijos jų dainavime.

Buvo daugias nekaip malonu išgirsti p-lę Heleną Pačiukaitę solistės rolėje. Ji turi nors ir nedidelį, bet gražaus tembro lyrinį soprano balsą, rikišką dikięją, įdomią interpretaciją ir virš visko ji yra tobula muzikė, taip kad beklausem jos dainavimo suteikia vien smagumo. Šiame koncerte p-lė Pečiukaitė ypač gražiai atrodė.

Seniai girdėtas ir mėgiamas dainininkas Stasys Rimkus išpildė savo dainas labai vykusiai, nors jis ir skundėsi, kad esąs „blogam balse“. Gaila, kad p. Rimkus neranda galimybes pasvesti daugiau laiko savo balso ir muzikos studijoms, nes jis turi tokią turtingą balso medžiagą.

Prie ponios Lulu Raben-Micevičienės smuikos griežimo nėra ko daugiau pasakyti, — kiekvienas jos pasirodymas rodo, kad ji yra visapusiška menininkė. Kaip visuomet, ji išlaikė tą artistišką aukštumą, kuriame ji, kaip talentinga ir tobula muzikė, stovi. Jos dalyvavimas programoje visuomet užtikrina gerėjimosi valandėlę kiekvienam dailės mylėtojui. Jai šiame koncerte buvo įteiktas didelis buketas gražių gėlių.

Pirmyn Chorą reikia pasveikinti už švelnesnį ir daugiau spalvotą dainavimą. Šiame koncerte pirmą kartą pastebėjau tiek lygumo ir ekspresijos jų dainų pildyme. Bravo Pirmyn!

Andrejevo šokėjų grupė užsitaravo viso to, kas jau pirmiau buvo pasakyta apie jų dailę programos ir dar daugiau. Andrejevas, matyti, turi didelį gabumą ne vien tik kitus mokyti, bet ir pats šokti ir vaidinti. O jo energijai, rodos, nėra galo. Vaikučiai iš kitos pusės yra talentingi, noriai mokinasi ir matyti, gauna daug smagumo iš savo darbo. Jų motinas reikia įvertinti už atkreipimą tiek daug dėmesio ir tokių nuširdų sekimą savo vaikučių veiklos.

Naujosios Gdynės Choras turi irgi gerą reputaciją tarp skaitlingo burio muzikos mylėtojų, ir esu tikra, kad šis skaičius padidėjo išgirdus jų „Vakara P. juriye“ pereiną sekmadienį.

Pradžioje sezono buvo daug rašyta apie mūsų artistę — dainininkę Genovaitę Giedraitienę. Per daugelį metų esu įsitikinusi, kad čia yra retas talentas. Ir maždaug tokį patį įsitikinimą turi kiti koncertų lankytojai, sprendžiant iš to, kaip publika sutiko poniją Giedraitienę, ir kokie entuziastiški aplovismentai lydėjo jos dainas.

Vienas iš numerių, kurio daugumas laukė su įdomumu, buvo pasirodymas Adomo Micevičiaus, violisto. Viola, kurios tono spalva yra skaitoma lyg truputį liudna, melancholiška arba kaip pats Micevičius pasakė, misteriška, yra naujenybė lietuvių koncerte. Taip kad publika buvo malonu padaryti pažintį jauno, talentingo ir puštinio tobulumo atsiėkusio muziko Adomo Micevičiaus ir jo valdomos violos. Klausant p. Micevičiaus griežimo, gėrėjaisi jo tonu turtingu švelnumu ir gražumu. Jo rankose viola, rodos, tikrai gyvas dalykas, su kuriuo jisai turi didžiausio malonumo pasikalbėti. Jo ir ponios Raben-Micevičienės duetas Halvorsen'o „Pasacaglia“ (be akompanimento) buvo įdomiai išpildytas. Jo solo numeris buvo Bruch'o „Romance“. Žinome, kad gauti patį geriausią įspūdį iš tokių numerių, reikia tikrai koncertinėse svetainėse, su gera akustika, kur ne vienas garsas, nežiurint kaip tykus, neprapuola, ypač kai tiek smuikas, tiek ir viola yra švelnaus tono instrumentai.

Nėra teisingesnių žodžių, kaip ta daina, kuri sako, jog „Lietuviais esame mes gime, lietuviais turime ir but...“ Kaip tik šie artistai pradėjo pildyti šimkaus „Plaukia sau laivelis“, tuojau pajautė publikos artimesnį ryšį, kaip ir malonų sutikimą seno draugo.

Žodžiu, esu tikra, kad visi dailės mylėtojai džiaugėsi, kad turime tokį talentingą jaunuolį, kaip p. Micevičių, mūsų tarpe. Ir esu tikra, kad jie visi gėdijasi matyti jį dažniau dalyvaujant mūsų parengimuose atliekyje.

Birutės per trisdešimt metų su viršum reputacija yra turėti repertuarą, susidedantį daugiausia iš lietuvių kompozitorių kurinių. Ir šiame programoje jie išpildė savo paprastu švelnumu ir gražia interpretacija tris tokius, gan nelengvus muzikaliai kurinius.

Buvo tai šimkaus „Oi, Saulužėle“ ir „Šią Naktelę“ ir „Oi Berneli Vienturi“. Pažymėtina, kad choras padidėjęs ir turi gražios medžiagos.

Nebūtų rimtas ir aukšto muzikalaus tobulumo programos, kuriame nedalyvautų ponas Jonas Byanskas rolėje pianisto.

P. N. BAGGE PORTRETAS

Šis puikus portretas, pieštas Ernesto Josephson, yra išstatytas švedų šimtmėčių sukakties minėjimo, atseit, pirmųjų švedų kolonistų apsigyvenimo Amerikoje, meno parodoje Dailės Institute, kuri truks iki kovo 6 d.

Ateiti šviesia...

I ateiti šviesia
Pasaulis jau tiesia
Ir lygina kelią per aukštį kalnų.

Vergiją ir gamtą
Išveikti juk lemta
Tvirtajam narsumui draugų
[milžinų.

Nevienas parpuola,
Belipdamas per uolą;
Nevienas pabėga pabugęs mir-
[ties:

Bet minios vis eina
Ir pergalės dainą
Dainuoja siekėjai šviesios ate-
[ties.
J. Janonis.

Ateitis

Kaip pavasarį mergelės,
Laukdamos žydint žiedų,
Džiaugiasi kvapais rutelės
Po sunkių dienų darbų;

Aplanko savo dārželį,
Išravi piktas žoles,
Laisto kiekvieną žiedelį,
Ramsto sunkias galveles;

Kad gražiai joms pražydytų,
Svaigintų savo kvapais,
Kad žemėms neapdulkėtų,
Laisto rytais, vakarais, —

Taip ir liuosybės idėja
Ravi, laisto žmonija,
Jos žiedus kasdien auklėja,
Greit pranyks ta vergija,

Kuri kaip žiema žiaurioji
Stabdo vasaros dienas,
Betgi gyvybė jaunoji
Naikin mirštančias jėgas.

Kaip po žiemai gėlių diegas,
Apšildytas spindulių,
Taip kil' mokslas, nyksta mie-
[gas

Išauga troškimas žmonių.

—Klevelis
akompanisto. Šiame programoje dalyvavimas pasižymėjo keliais atvejais.

Ir tokia programa besigėrėdami praleidom muzikalę dailę Naujųjų 24-to metinio parengimo.

„I wonder“, ką 25-ty metų sukaktis mums duos?

Michelangelo

Sikstaus koplyčia
(Tęsinys)

Popiežiaus Sikstaus koplyčia yra keturkampės formos. Jos ilgis yra keturias dešimt metrų, trikampis metrus pločia ir gana aukšta. Lubų Centre yra devynios geometriškos formos scenos — Pasaulio kurėjo vizija, Michelangelo šitoje scenoje vaizduoja Genesio padavimus šitaip: Dievas atskiria šviesą nuo tamsos, sutveria saulę ir mėnulį, atskiria vandenį, sutveria žmogų, Kainas ir Abelis, potvynys, girtas Nojus, Rojaus tragedija ir t.t. ir t.t. Kiekviena šių paskirų scenų kampe, fantastiški rėmai apjuosia visas devynias venietes, visa eilė nuogų jaunuolių figūrų, kurios sėdi ant pedestalų. Viso jų yra dvidešimt. Vasari jas vadina „Ignudi“. Kiek žemiau sakyti jaunuolių figūrų, kur susibėga skliautai ir susineria su pilioriais, ant pedestalų sėdi dvylika pranašų ir šešios pranašės, apsuptos mažais vaikučiais. Šitos didingos figūros sėdi maždaug šitokia tvarka: pranašas Ezekelis, — Kumajos pranašė; pranašas Esaias — Eritrejos pranašė; pranašas Jonakas — Delfijos pranašė ir t.t.

Šonuose koplyčia turi dvyliką langų. Langai yra romėnų architektūros stiliaus. Virš langų vėl susineria truputį panašūs ir trikampį skliauteliai, kuriuos Michelangelo taip pat rupestingai užpildė įvairiomis figūromis. Horizontaliame skliaute, kuris skiria pranašus ir jaunuolius, yra įdėta apvalus bronzos spalvos medalionas, kuriuose figūros vaizduoja istorijoje žinomus karus ir t.t.

Šitaip buvo išplanuota koplyčios lubų vaizdas — dieviškoji vizija. Šimtai įvairiausių figūrų, senų, jaunų, mažų, nuogų su drabužiais čia buvo sudėta, atvaizduota. Tačiau nėra nė mažiausios monotoniškos, jokios konfuzijos. Stebėtinose pozos, sutvirtose perspektyvo porcija žmogaus kūno anatominė technika ir grožis bei aiškumas yra tiesiog viršmogiškais gabumais išparodyta. Nežiurint šitokios daugybės figūrų, kur kiekviena vridina atskirą vaidmenį, taip gražiai rišasi į bendrą harmoningą vaizdą.

Iš lubų trykšta užsimąsciusių pranašų žmoniškų veidų žvilgsniai, kartu krinta pasmerktųjų žvėriškumas ir desperacija. Kunai, kaip medžių kamienai, rankos ir letenos kaip rąstai, grąsina nukristi nuo aukštų lubų ir kiekvieną po savim sutrinti.

MENO ŽINIOS

Veda MIKAS ŠILEIKIS

pranašų žmoniškų veidų žvilgsniai, kartu krinta pasmerktųjų žvėriškumas ir desperacija. Kunai, kaip medžių kamienai, rankos ir letenos kaip rąstai, grąsina nukristi nuo aukštų lubų ir kiekvieną po savim sutrinti.

Šitie vaizdai yra tiesiog bauginanti. Beveik čia nieko nėra žmogiško, nieko nėra žmogiško. Ten nėra gamtos, nėra lauko, nė erdvės — yra tik simboliai tik žmogaus fantazija ir psichologija. Stebėkis, džiaukis arba nekęsk. Čia kartu sukasi pamišimas, emocijos, kaip Dantės poemoje, pamišimo apimti žmonės burišis bėga ir galvoje atsimsa į sieną. Audringuose judesiuose sukasi Dievo išmintis ir jo galia bei paslaptis. I visa tai žiurint nukrečia šurpas.

Šito didingo kūrybos darbo paslaptis iki šiol dar nėra išaiškinta, nors daug buvo rašyta ir tyrinėta. Butų pavojinga stengtis atpasakoti „Paskutinio Teismo“ viziją. Tai yra visai negalima. Jeigu bandytum analizuoti ir pavyzdžiais atpasakoti, tai užmuštum vaizduotę ir įkvėpimą. Šita Michelangelo kūryba yra psichologijos dalykas, nes kiekvienas savaip mato, suprantą ir savotiškus įspūdįs gauna. Iš jo kūrybos dvelkia elninų klasikos grožis, Romos imperijos geležinės rankos despotizmas, primityvus žmogaus žmogaus dvasia. Triumpai sakant atvaizduota tas, kas yra dieviška — žmoniška ir kas yra bėstiška — gyvuliška. Nieko panašaus pirmiau nebuvo sukurta, kur bent visas darbas, išskyrus „Paskutinį Teismą“, buvo užbaigtas tik spalų mėn. 1512 m. Tuoj po to koplyčia buvo atidaryta publikai.

Vasario mėn. 21 d. 1513 m. popiežius Julius II pasimirė.

(Bus daugiau)

„The Washington Post“ apie Petrą Rimšą

Washingtono anglų dienraštis „The Washington Post“ labai gražiai aprašė mūsų skulptoriaus, Petro Rimšos, atsilankymą į Washingtoną ir jo darbų parodėlę, kuri buvo suruošta pp. Waggamanų rezidencijoje. Tarp kita ko, laikraštis sako:

„Pp. Floyd Waggamanai siuruošė arbatėlę šeštadienio popietėje pirmajam Lietuvos skulptoriaus, Petro Rimšos, garbei, kuris dabar Amerikoje viešėdamas ruošia savo kurinių parodas. Užsibaigus jo darbų parodai Baltimorėje, p. Rimša atvyko į Washingtoną su geriausiu savo kurinių bagažu, kurie buvo išstatyti pp. Waggamanų namuose antrąją R gat. puikiame svečių kambaryje. Šeimininkė dėvėjo raudono krepo suknią ir gražius karolių su safiro žvaigžde. P. Rimša Waggaman priėmė svečius kiekvienam įteikdamą po iliustruotą knygtelę apie Petrą Rimšą ir jo meną.“

„Tarp svečių buvo Lietuvos ministeris p. ir p.ia Zadeikiai, kurie pasveikino savo tautietį; Rumunijos Legacijos finansų patarėjas ir p.ia Bon-sesco, pp. L. Corrin Strong, pp. Howard Sutherland, p.ia Sutherland Mayo, pp. Charles Wheeler, p.ia Lauren Johnson, p.ia R. F. Mackenzie, p.ia Waggaman motina ir p.ia Rudolph Max Kauffman, kuri gėbėjo paruošti arbatėlę.“ Buvo ir daugiau svečių.

Svečiai labai gerėjosi p. Rimšos „Artojum“, „Lietuvos Mokykla“, „Satyru ir Pelėda“ ir kitais kuriniais.

(Pabaiga 2-am puslapy)

MENO ŽINIOS

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

NO-JURY SOCIETY OF ARTISTS DAILĖS PARODA

Vasario 15 d. Goldblatt krautuvėje atsidarė 13-ta metinė No-Jury Society of Artists dailės paroda. Viso eksponatų yra išstatyta 317. Paroda nedaro didelio įspūdžio: apyprasciai sutvarkyta beveik grūstinais sugrusta eksponatai, šviesos prastos, nėra distancijos.

Šioje parodoje žymesnieji dailininkai, išskyrus vieną kitą, nedalyvauja. Daugumoje amatų, savimoksliai ir mokiniai. Mat, eksponatus parodai priėmė kas ką prisitūnė — jie nebuvo sprendimų "išstudijuoti".

Tačiau iš mėgėjų yra keletas ir neblogų daiktelių. Profesionalė dailininkė Maceha Barton jau kitur rodytus du eksponatus — "Portretą" ir "Duoną" — išstatė parodai. Jos kūrinių, ypač "Duona", labai gražūs ir geri. Jos sesutė, Rosana Barton, taip pat gerai pasirodė. Fritz Brod prisitūnė gigantišką moterišką figūrą, kuri turi brėžiamą ekspresiją. Tai "Moderniškos dvasios" sedėvas. Jis roslavo Broziko neblogo kurinys vardu "Magnetas".

Elizabeth Fisher prisitūnė gražų savo kūrinių vardu "My Ruler No. 1". Tai nėra paveikslas, bet dekoracija, tačiau originali ir savotiška. Eugenie Glamano peizažas su avimis gražus ir gera kompozicija. Walter Perkerio portretas bus vienas iš geriausių portretų. H. Clarke du akvarelės etiudai labai geri. Matyt, ji besimokydama pas p. Kreighel, gerai išsilavinusi kompozicijos srityje.

Iš skulptūros yra labai geras John Reed'o "French Lands-

cape Artist". Margo Alexander gražus ir didelis kūrinių vardu "Souvenirs", vaizduoja modernią stilistą. Wellington Reynolds ir Carl Hoeckner abu turi po du gražius kūrinius. P-as Reynolds yra Dailės Instituto akademijos skyriaus profesorius.

Paroda truks iki kovo 15 d. Įžanga nemokama.

Meno Parodos

Dailės Institute trys parodos: 18-to šimtmečio italų tėvo ir sunaus Tjepolų tapybos paroda. Švedų meno paroda ir rusų Nicolas Remisoff'o dekoratyvės dailės paroda.

Katharine Kuh Diana salone, 540 N. Michigan ave., Alexander Archipenko's dailės paroda.

Goldblatt krautuvėje, 9-am aukšte yra No-Jury, Chicago nepriklausomųjų dailininkų ir mėgėjų dailės paroda.

Marshall Field galerijoje atsidarė V. Shoemaker'o dienraščio "Daily News" karūnisto, akvarelės ir piešinių paroda.

Chicago Galleries Association, 215 N. Michigan avenue, trio paroda.

PASKAITA

Ateinantį ketvirtadienį, vasario 24 d., 6:30 val. vakaro Dailės Instituto Fullerton salėje įvyks iliustruota paskaita: "Great Styles of Interior Architecture". Skaitys p-lė Helen Parker.

Datoje buvo klaida.

Praeitą šeštadienį "Meno Žinių" skyriaus straipsnyje apie Tjepolų dailės parodą, buvo išspausdinta, kad "Giambatista Tjepolo gimė 1696 m., o mirė 1777 m." Turėjo būti: mirė 1770 m.

KĄ ŽMONĖS MANO

Lietuvių veikla ir nedarna didėja

—Tikėk manim, pasiilgau tavęs, mano mielas Jurgi. Nors kelis kartus tavęs ieškojau, bet buvo veltui — buvai išvykęs į mūsų šalies sostinę; taigi nekantriai laukiau ir linksma, kad jau grįžai, o turiu daug klausimų, daug reikalų, kuriais tu man gali padėti. Na, kaip jį su sveikata...

—Bendrai, jaučiuosi smagiai. O namie visuomet smagiau nei kitur, nes namie ir likusį nuo pareigų laiką galima tiksliai suvartoti. Ve kad ir mūsų laikraščius galima tiksliai paskirti, su mūsų gyvenimo eiga arčiau susipažinti — to viso, esant kelionėje, arba kitur gyvenant, negalima. Iš tikro man labai malonu ir su tavim Raulai vėl susitikti, na, o kai jau saikai turi daug klausimų ir reikalų, tai bus malonu bent paviršiniui tuose tavo klausimuose ir reikaluose įsigilinti, pasikalbėti. — linksmai pabrėžė Jurgis.

—Iš viso matau, kad su šiais metais Amerikos lietuvių gyvenimas aplamai imant, pagyvėjo ir, galiausiai, padidėjo. Taip pasisakau remdamasi mūsų spauda. O gal aš, šiuo atveju, busiu klaidingas, nes pirmiau skaitydavau ir sekdavau tik tautininkų laikraščius, bet kai pradėjau su tavim, Jurgi, pasikalbėti ir kai tu man davai brangių patarimų, pradėjau veik visus — net ir marijonų organą sekti. Gal dėl to man ir rodosi, kad lietuvių veikla ir nedarna žymiai didėja, — lėtai ir abejingai pasisakė Raulas.

—Suprantu, mano patarimų pasekmės teigiamos ir jau matomos. Iš tikro gal tavo pasakyme ir bus daug iliuzijos, nes kai tu seki tik tautininkų spaudą, buvai siaurai vienpusiškas, subjektyvus, jautrus ir nesugebėdavai suprasti, kad lietuvių veikla, toli nepilnai, pasireiškia per vadinamus tautininkus — ji, kaip matai, kitur daug gyviau reiškiasi. O kai jau dėl nedarnos, tai turėtum žinoti, kad esant žmogui netobulum ir jo kuryba taip jau netobula — visa žmogaus kuryba duodasi taisoma. Tad juo daugiau ir gyvensnės veiklos, juo daugiau matoma klaidų ir tos nedarnos, kurią ir tu Raulai pastebėjai...

—Tavo aiškinimas man limpa prie širdies ir, atleisk, prisimenu net šventraščio posakį — bukite taip tobuli kaip Tėvas dangiškasis, kad tobulus. Arba vėl Jėzaus atsakymas fariziejams, kai jį vadino "geru". — Jis atsakė: tik Tėvas dangiškasis, tėra geras, o aš esu tik žmogaus sunus. Taigi, taigi, žmogaus sunus — mes visi netobuli ir, dažniausiai, nesąmoningai kurdami daug klystame, o dėl klaidų ir nedarna taip gausiai reiškiasi — perkirsdamas Jurgį tarė Raulas.

—Stebiuosi, taip korektingai galvoji ir net bibliška tiesa remiesi — netikėjau, kad tu, kaip tautininkas, taip tiksliai šventraštį galėtum vartoti, — rimtai tarė Jurgis.

—Komplimentai visuomet žadina savimylą. Sakoma — ir katinas glostomas uodegą riečia, — taigi, bijau, kad tu mane komplimentuodamas nesužadintum manyje savimylą. Beje, nors jau žinai, bet vis dėlto randu reikalinga pasakyti, kad mane, mano vienminčiai vadina net šimtaprocentiniu tautininku, bet aš tokiu tyru tautininku nesijaučiu, nes priklausau šv. Kryžiaus parapijai, o mano žmona ne tik į parapiją, bet ir socializacijose priklauso. Andai tavo aiškinta kun. Juodačio filosofija mane visiškai pagavo — juk esu krikščionys, dirnavo-

mus buvo užjęs ir maho bičiulis, tai visi, kartu ir mano žmona, šiuo klausimu ilgai kalbėjome — net pradėjome karštai ginčytis, bet vis dėlto prie nieko konkretaus nepriėjome, nes mano žmona, numojus ranka, karštai pasakė, kad jau katalikas, tai katalikas ir gali bile bažnyčioje nueiti — visur toks pat Dievas, tokie pat žmonės, kuo jau čia skiriasi tas lietuvis katalikas, ar tautininkas katalikas nuo kitų katalikų. Matai, mano mielas Jurgi, su tuo ir mūsų pasikalbėjimas baigėsi... vyruki juk sunku savo žmoną įtikinti. Na, gal tu šiuo klausimu galėsi man pagelbėti. Tiesa, kad esu katalikas, bet save vadinti Rymo ar Romos kataliku, tikiu ir suprantu, būtų nesąmonė — vadinuosi visados ir visur tik lietuviu kataliku ir, jei būtų mūsų kolonijoje Am. Liet. katalikų bažnyčia, romiškiosios nelankytų. — karštai pabrėžė Raulas.

—Nors karštai, bet širdingai pasisakė. Iš viso matyti, kad dar esi subjektyvus šiuo klausimu, bet labai korektingai sieki supratimo. Kad ir tavo žmonos pasisakymas, mano galvojimu, neneigiamas. Ji puikiai nujaucia katalikybės principą. Manau, jau žinai, kad moterys tikyboje labiau subjektyvios nei vyrai — bendrai mažai tokių, kurios mėgsta filisofuoti ir sąmoningai galvoti, juk tai sunku. Todėl suprantu, kad tavo žmona, iš to, ką ji pasisakė, jau galima skaityti išimtyje...

—Smagu, kad ir mano moterį vertini. Bet man būtų labai svarbu šį vakarą (pažiūrėjęs laikrodėlį) iš tavęs išgirsti, kas yra pati katalikybė... perkirsdamas Jurgį klausė Raulas.

—Kaip tik prie toėjau, bet tu matytis nerimauji ir nori jau namo eiti. Gerai. Trumpai pasakysiu, kad katalikas, katalikybė nei blogi nei geri; nei tikri nei netikri, o tėra tik abstraktiški ir jokios konkrečios kokybės nevaizduojanti sinonimai. Jau žinai, kad katalikai rušiuojami — tasai rušiuojamas, kaip matei Romos Kun. Vienybės slaptime rašte, arba marijonų organe tiesiog nurošiuojamas iki absurdo...

—Nei aš, nei visi kiti lietuviai katalikai nesutinkame boikotuoti Lietuvos ir jos atstovų. Tai tik Romos kunigų darbas, kuriam, esu giliai įsitikinęs, Am. lietuviai katalikai nepritaria. Mes dėlkingi "Naujienu" redaktoriui ir tam Liet. kat. kunigui "Vienybėje", kurie mums tą romiečių kunigų klastą atidengė ir išaiškino, — perkirsdamas Jurgį aistringai pasireiškė Raulas.

—Vis dėlto karščiauotis nereikėtų. O ar gali būti tikras, kad jau, vėl, kad ir lietuviai katalikai sąmoningi? Gal kai kurie ir lietuviai katalikai dėsisi į tą Romos kunigų planuojamą "katalikų bendrą frontą" ir boikotuos Lietuvą ir jos atstovus? Jau regėjai, kad iš marijonų tvirtovės, nelyginant vištos pradėjo kvaksėti. Dėl tavo karščiavimosi net nuo tems nukrypome, o aš norėjau dar aiškinti, kad jei katalikai rušiuojami, reik panagriniuoti tą žodžių, k. v. Romos, Lietuvos, Graikijos, Amerikos katalikai, etc. Juk kokybė turi juose rasti, — baigė Jurgis.

—Taigi svarbu, kitą kartą apie tai. Su diev, — išėjo Raulas.

—K. M.

(AGNE-NAUJIENU FOT.)

Kathleen Kennedy, aštuoniolikos metų Joseph P. Kennedy duklė, kuri Londone eis šeimyninkės pareigas, kol pasveiks jos motina. Joseph P. Kennedy, kaip žinia, eis Londone Amerikos ambasadoriaus pareigas.

(AGNE-NAUJIENU FOT.)

CHICAGO. — Margaret Harrison, kurios buvęs vyras Paul Harrison pabėgo iš Chester psichopatinės ligoninės. Ji dabar slapstosi, nes bijosi, kad pabėgėlis gali ją nužudyti.

Ateikit į Dabar Einantį Metų Didžiausį Automobilių Ispardavimą pas COOK COUNTY FINANCE CO. Prie 1340 W. 63rd St.

Niekur pasauly jū negalite rasti tokio modelių pasirinkimo taip juokingai žemose kainose.

Čia atstovaujama kiekviena karų gamyba — virš 300 karų — 1937 ir 1936 metų Buicks, Cadillacs, La Sales, Oldsmobiles, Pontiacs, Chevrolets, Chryslers, De Sots, Dodges, Plymouths, Fords, Nashs, Lafayettes, Studebakers, Hudsons, Terraplanes, Willys, Packards.

PALYGINK — SKIRK TĄ, KURĮ MEGSTI GERIAUSIAI IR SUTAUPYK ŠIMTUS DOLERIŲ. GALI PIRKTI BEVEIK NAUJITELĮ 1937 METŲ MODELIO KARĄ PIGIAI KAIP UŽ \$295.

Tik pamanyk, beveik naujitelis karas tik už \$295 su 90 dienų garantija ir 10 dienų bandymui.

Mes turime taipgi virš 200 kitų karų pertaisytų ir garantuotų modelių. 1933, 1934, 1935 — Fords, Chevrolets, Buicks, Oldsmobiles, Lincolns, Chryslers, Packards, Pontiacs, Plymouths — už pigiai kaip \$45.

NELAIK — ATEIK ŠIANDIEN AR SEKMADIENĮ IR SKIRKIS TOKĮ KARĄ, KOKS PATINKA. MES PILNAI UZTIKRINAME, KAD SUTAUPYSI ŠIMTUS DOLERIŲ.

Ši įstaiga yra didžiausia automobilių finansavimo bendrovė Chicagoje, pardavinėjanti naujus ir atitmus karus tiesiai visuomenei — virš 20 metų biznyje.

JUMS NEREIKIA PINIGŲ — MES PRIIMSIME JUSŲ SENĄ KARĄ KAIPŲ ĮMOKESNĮ — LIKUSĮ MOKETI MAŽAIS MENESINIAIS ĮMOKĖJIMAIS IŠ 2 METŲ.

Paklauskite mūsų lietuviškosios valandos iš W.G.E.S. radio stoties kas antradienį 7:40 P. M. to 8:00 P. M.

ATDARA KASDIEN IKI 10 VAL. VAK. IR VISĄ DIENĄ ŠVENTADIENĮ

Cook County Finance Co.

1340 W. 63rd St., kampas Loomis

TAUPYKIT PINIGUS UZTIKRINTOJ LIETUVIŲ ISTAIGOJ

Kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

ISMOKAM DIVIDENTO 4%

Duodam paskolas ant saugių pirmų morgičių.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

2324 SOUTH LEAVITT STREET

Telefonas CANAL 1679 CHICAGO, ILLINOIS

Kam Kentėti Nuo Sugedusių Vidurių?

JEI VIDURIAI NEGERAI VEIKIA —
JEI VIDURIAI SUKITEJA —
JEI VIDURIAI NEVIRSKINA —
JEI GASAI VIDURIUŠ ISPUČIA, —

NIEKO NELAIKUDAMI NAUDOKITE

NIDA

Alkaline Digestant Powder Miltelius

Didelė Dėžė Tik už 50 centų

Klauskite Vaistinėse, arba Pirkite tiesiog nuo

Nida Laboratories

A. G. KARTANAS, Sav.

2555 West 69th Street, Chicago

Telefonas Hemlock 0313

Keliaukite

LIETUVON

TIESIAI PER KLAIPEDĄ LAIVU

GRIPSHOLM

23,000 tonų įtalpos

Gegužės 28 d., 1938

LAIVAKORČIŲ KAINOS

Trečia Klesė:

Iš New Yorko į Klaipėdą \$106.50

I abi puses \$206.00

Turistinė Klesė:

Iš New Yorko į Klaipėdą \$152.00

I abi puses \$289.00

Taksai \$5.00 atskirai.

Ši ekskursija jau yra labai populiariška, nes kas metai vis daugiau ir daugiau važiuoja. Ši ekskursija yra užgirta Liet. Laivakorčių Sąjungos.

Dėl dokumentų ir visų informacijų kreipkitės į patikėtiną lietuvių įstaigą.

NAUJIENAS

1739 SOUTH HALSTED STREET Chicago, Illinois.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

"AMERICANS FIRST-LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

A PAGE DEVOTED TO ALL LITHUANIAN-AMERICAN YOUTH

PUBLISHED EVERY SATURDAY

SATURDAY, FEBRUARY 19, 1938

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJENOS ENGLISH SECTION STAFF

Bruno John Paul, Editor

Editorial Advisory Board

Mr. A. Vaivada

Mrs. M. Jurgelonis

Contributors and Correspondents

F. H. Sadauskaitė

A. Norbutas

A. Karris

A. Faiza

J. Faiza

P. Shaltimeras

Dr. E. Peters

Peter Zaluba

BETWEEN THE LINES

Bruno John Paul

The 100,000 or more Lithuanians residing in Chicago joined their countrymen in Lithuania and Lithuania throughout the world in celebrating Lithuania's twentieth year of Independence this week. To all Lithuanians, February 16 is the day similar to America's Fourth of July. Looking over a bit of history on Lithuanians in Chicago, we find that the first Lithuanian family to settle in Chicago (which is the largest Lithuanian center in America) was the Baltramaitis family. Jonas Baltramaitis, his wife, and children fled the homeland because of religious persecution, and came to these shores in 1834—one hundred and four years ago. They landed in New York and "pioneered" their way to Chicago on a covered wagon. Descendants of their family still reside here in Chicago.

Male students of a leading midwestern college referred to the coeds as being dowdy. The coeds deeply irked by such accusations retaliated by "dowdizing" the men. On the school bulletin board they posted these unflattering suggestions for the men students to see: 1. Shave regularly. Don't be a "bluebeard" on a blue Monday. 2. Wash your necks every day. 3. Wear shirts. 4. Wash your sweaters every so often. 5. Press your trousers so that they don't look like burlap bags. 6. Carry a "handkerchief." And put a dash of "irresistible" perfume on the "kerchief, maybe?..

"Dope" the poisonous narcotic that brings Hellish "peace" to addicts is helping to finance the Japanese war of "divine peace" in China. Over 90 per cent of the narcotics produced in Japan were sold in the United States. The money thus gained was used to purchase war materials from the U. S. We ironically think of the bombing of the American steamer, Panay—the horrible slaughter of non-combatants, women and children, to which we loudly shout: "Humanize war!" In all wars, big business is the main factor that makes war. By dealing with warring

nations our country, and other countries, are inadvertently the sponsors of wars. It is no wonder that war is inevitable—that we will continue having war. Yes, war is a racket—a deadly racket, with big business, money and profiteering as its reason and backbone.

This Tuesday, February 22, we again commemorate the birthday of George Washington. This year we will celebrate his 206th birthday. We remember George Washington for his generalship of the armies during the American Revolution, and his leadership of the country as the first President of these United States. Little has been said, though, about the foreign leaders who helped Washington in his fight for Independence. Outstanding foreign men who aided our country were: Casimir Pulaski, a Pole, who led the cavalry; Von Steuben, the German Lieutenant-General, who fought for nothing unless the Americans won; and Tadeusz Kosciuszko, claimed by the Poles as being one of their nationalities, but who in reality was a Lithuanian, loaned his services most ably and aided in the final victory at Yorktown. He was a Brigadier General. Kosciuszko (nee Tad Kosciuska) was willing to die to prove that he was a Lithuanian. Marquis de Lafayette, a Frenchman, did much to bring the French over to our side, and finally was made a Major General. The seaman, John Paul Jones, whose real name was John Paul, an Englishman, helped us on the sea and fought his own country to prove that their King was unjust. To these men we must give due credit for their fight in a worthy cause, that made us a free country today.

The song "Bei Mir Bist Du Schön" was written in 1932 in the Jewish language for a Yiddish musical comedy. The writers of the song sold it for \$30. Published last December it has become the sensation of the music world. It is said to have surpassed the record in sales of "The Music Goes 'Round'."

MUSIC

by HAROLD LEONARD

Music, what majesty, what tone, what depth, what startling change. Frivolity, sweeping crescendo ascending To a magnificent thunderous climax!— Drifting away to a lullaby pianissimo, Carrying dreams, wonderings, Magic of mysterious implied sorceries of sound. Music—breathing a message of love, whispering, trees, Telling inimitable wonderings of the spirit That soars to heavenly heights With the impassioned dream of the Soul expressed so pathetically. Beautiful and harmonious dissonance, nuance Imperious commander of wordless indescribable beauty, I adore thee—Music—

"Jaunimas" Commemorates Lith Independence Tomorrow

Tomorrow, Sunday, February 20, at 2:30 p. m. at the Auditorium Hotel, Congress and Michigan blvds., "JAUNIMAS" will sponsor a meeting commemorating the 20th Anniversary of Lithuanian Independence.

Outstanding youth leaders will attend. Guest speaker will be Consul Dr. P. Dauzvardis. Other speakers will include: Judge John T. Zuris, "JAUNIMAS" editor, J. Poska, Algird Rulis, Mr. K. Savickas, Raymond Matijosaitis, and others.

A varied musical program will follow, which will include Kazys Simkus, "Pirmyn" and "Birutes" choruses, the "Beliajus" dance group, soloists: Helen Vespenderaite and Ona Juozaitiene.

The public is invited to attend. Admission is free.

Cadetship in U. S. Military Academy Open

Congressman A. J. Sabath announces that there is a vacancy to be filled for a cadetship in the United States Military Academy.

Any young man residing in the Fifth Congressional District from 17 to 20 years of age, who has graduated from high school or has attended two years of college, and who can pass the Naval Academy entrance examination as well as the physical examination has a chance for the appointment.

Prospective candidates should immediately send their written applications outlining their qualifications to Congressman A. J. Sabath's office, 10 South LaSalle Street, Chicago.

A competitive examination will be held Saturday, February 26th, and the candidate with the highest rating will be immediately appointed.

BRIEFS

BOWLING is the oldest sport in America. The Dutch who settled in Manhattan and the Hudson River region in 1620 are credited as being the first ones to introduce it in this country.

A TOTAL of nearly 8,000,000 telephone calls a year are received by the Chicago Police department. These come from the regular police call boxes. About 750,000 are received from the public. About 250,000 radio messages were broadcast last year.

A baseball thrown from pitcher to catcher is said to travel at the speed of 120 miles and hour.

PASTORS in Milwaukee plan opening a "dry" night club—with chaperons. Evidently, it isn't the liquor but nature which they aim to suppress, otherwise, why the chaperons?

SPORTS

BY P. J. B.

Your reporter who witnessed the three round knockout of Chester Palutis at the hands of Max Marek last Wednesday night found that the Lithuanian boxer had a deadly right hand uppercut as his favorite punch. It was not effective, however, against the high guard of the heavier Max Marek. The Detroit Lith needs more experience to continue successfully in big time. A glaring fault in Palutis' defense is his failure to keep his head pinned down to his shoulders. His high extended chin was an easy target for the hard sniping rights and lefts to the jaw by Marek which dropped him for the count.

We are pleased to hear that Chuck Apolskis, blond-haired Lithuanian, who played end for De Paul, has been signed by the Chicago Bears, professional football team. Chuck is one of the lads whom this columnist grew up with, and we recall vividly his athletic ability while living in Cicero years back. He is a fine ice-skater and basketball player. This year he played basketball with the Hank's All Stars alongside of Paul Mattei, captain and star of last year's De Paul football team.

Last Sunday's basketball scores in the Marquette Park basketball league were: 13th Ward Lith 43, Shags 34; Eagles 38, Phantoms 16; St. Ivans 42, Aces 25; Dead Eyes 36, Clovers 29; Blackhawks 30, Lazy Five 18; Dragons 24, Clovers 26; Satans 50, Airport 17.

The town of Cicero has quite a number of Lithuanian girl basketball teams. Some of the outstanding basketball court "cagers" are: Stusha, Zupkis, Lil Yankis, Ruth Yankis, and Bernice Cherkasauskas of the Silver Streaks; Helen Vaicunas and Bernice Pechulis of the Shining Stars; and Mildred Kelly, Della Zoper Violet Russell, Julia Markunas, Anne Stutz and Marjorie Cecil of the Teeny Club.

SPORTIES...The Armour relays which will be held in March will attract athletes from 400 colleges and universities. Mr. J. Schommer, director of athletics at the Armour Institute, informs us that he is hopeful of having some Lithuanian participants...The American League baseball film, "Batter Up," showing big league stars in action, is loaned to any interested groups or organizations for the mere payment of express charges. The Fisher Body company of Detroit are the distributors. In Chicago and vicinity interested groups may contact Lew Fonseca, former big league baseball star...

Sorority Sponsor "Big Apple" Revels Tonight

With "The Big Apple" still holding sway, and with some mighty good "Big Applers" doing the "swaying", you are cordially invited to attend "The Big Apple" Dance given by the Sigma Epsilon Theta Sorority on Saturday, February 19th. The dance will be held at the Marquette Hall, 6908 S. Western Avenue.

A "Big Apple" Contest will be held to determine the person, or persons, who are the best, exponents of this new form of dancing, and prizes will be given to the lucky winners. Besides the contest, there will be a floor show, with a very lovely young lady as the headlining feature. Young Geraldine Yovavish, from Rockford, Illinois, is going to give her version of the "Big Apple" along with other dances.

Admission to the dance is forty cents and tickets may be obtained at the door. A good orchestra will provide music for dancing and the Dance Committee promises all a grand time.

Sigma Epsilon Theta Sorority is an organization composed entirely of Lithuanian girls, and is now four years old. In the past, bunco and card parties were given, but with "The Big Apple" swaying all around, a dance won over the traditional card party.

Remember the date, this evening, Saturday, February 19; Place, Marquette Hall, 6908 S. Western Avenue; Entree 9:00 P. M.; Admission, forty cents; and music provided by a famed group of musicians. Come on and "Big Apple" with us!

Night Schools Offer College Courses

The popularity of night schools in Chicago is increasing. Chicagoans who work by day and attend school at night will find an increased curriculum of advanced studies equal to that of any courses offered in colleges. Thirty-two courses level with those offered in colleges are now being taught in the night schools. Heretofore night schools had afforded students no work comparable to that of regulation colleges. The higher subjects of learning were added because of popular demand.

It is estimated that over twenty thousand are attending night schools under the supervision of the Board of Education.

RODEO QUEEN

By popular vote Miss "Sammy" Lou Savell, (above), University of Arizona co-ed, has been selected as queen to rule over the Fiesta de los Vaqueros, the annual rodeo to be held in Tucson, Ariz., Feb. 19 to 22.

Colds Are Like "Little Matches": Dangerous To Health

—AN INTERVIEW—

With fickle Old Man Weather as the incentive, we thought the health problem as the most timely one this week; accordingly, we interviewed the keenly alert and vivacious, yet serious and sedate, physician and surgeon, Dr. M. T. Strickol.

"Just what little matches may be to explosions, colds may be to pneumonia!" the Doctor warns, and he says that cannot be too emphatic in stressing the advice to "take care of yourself" if you have caught a cold.

It is especially in this mild weather that germs are most active and, unfortunately, it is in this mild weather that human beings are most inactive in health matters. A cold sets in, but we do nothing about it; the germs, however, "paint the town" (or your throat) red, and you are not only "under the weather" but also under the "feather-tick" and if the germs grow into pneumonia bugs, that high mortality rate might place you "under the sod."

Shall we follow the Doctor's advice today? How many of us will cancel our dates and retire early and Take Care of Ourselves and not let those germs go rampant?

And by the way, when you once start a doctor talking about germs, it is a mighty difficult task to start him talking about himself, which I was contemplating to do, remembering that Dr. Strickol enjoyed the honor of becoming a Fellow of the American College of Surgeons just last year. But being a doctor, he soon had me telling him my troubles and possibly our interview would have continued if a "real" patient (and not just a reporter) had not come in and put an end to my monopoly of the doctor's time.

—Newsy

In Marquette Park

BASKETBALL DANCE

The Marquette Basketball League will sponsor the First Annual Basketball Frolic on Friday, March 4th at the park fieldhouse. Music will be furnished by Jimmy Stanley's Orchestra which has proved so popular at the regular Wednesday night dances. The proceeds will be used for prizes to be awarded to the winner of the league. Tickets can be secured from any one of the 21 teams entered in the race at the park fieldhouse. Entertainment and refreshments will help to make the night of Friday, March 4th a pleasant one for all those who attend.

MARQUETTE ART CRAFT NEWS

Walt Disney had better look to his laurels. The children's art craft group is busily engaged in reproducing "Snow White and the 7 Dwarfs" in Marionette forms. If you enter the fieldhouse any Monday or Thursday afternoon, you will find an enthusiastic group of clay-modelers, wood carvers, painters and costume designers at work. They expect to be ready to present their show to gable.

THE WORLD AT A GLANCE

by Dr. E. G. Peters

The Power of a Kiss

The Power of a Kiss

A kiss, symbol of love, what a power it has to bless or curse, to swing open the gates of paradise or plunge one into the torments of hell!

Crazed at the sight of his wife kissing his friend, Aviator Wright killed both in the wild fury of titanic passion, and now faces a prison term. A kiss would have meant life to Mrs. William Quigley of New York; the lack of one meant death. Because her husband, with whom she had quarreled, refused to kiss her when he started to work, that beautiful young woman ended her life by turning on the gas in what had been her home, but what was now the graveyard of all her fondest desires and longings.

Werner von Blomberg, Hitler's minister of war, lost his post and created a crisis in Nazi Germany because he insisted upon wedding his lowly-born secretary. And Edward VIII tossed aside the crown of the mightiest empire in the world rather than give up Wally's kisses.

While Romeo and Juliet, most widely known characters in literature, were so madly in love that each committed suicide for fear of losing one other; Mark Anthony, warrior and statesman of antiquity, gave up half the world at Actium for another kiss from the lips of Cleopatra, serpent of the Nile.

A kiss is the symbol of love. And love, the flowering of the profound mystery and tremendous passion of sex, is at the core of all existence throughout the whole range and sweep of nature.

an eager public during "Open House" week at Marquette Park during March 14th to 19th inc.

The women are continuing their good work in art craft. Several mothers of the children in the pre-school class are making leather moccasins under the tutelage of Mrs. Anderson, art craft instructor, to be worn by their darlings while in the gymnasium. Raffia knitting and shopping bags are also being made.

WOMEN'S GYM NEWS

Next Wednesday, Feb. 23rd the basketball league at the park will open with Fuller Park opposing Marquette at Marquette Park at 7:30 P. M.

March 14 Deadline For Primary Registration

Chairman of the board of election commissioners, A. J. McKay, warned voters that March 14 is the deadline for registering for the April 14 primaries. Persons who haven't registered as yet, or who have moved since the last election and are registered in another precinct must appear at the commission offices in the city hall before that day to be eligible to present their show to gable.

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY

EINA KAŠ KETVIRTADIENI

Nepriklausoma Lietuva ir Laisvė

Rašo Danutė

Žodžio ir spaudos drausmė slėgė Lietuvą ir jos sunus virš 250 metų.

Rusijos caras ne tik žemę užgriebė, bet žiauria galia mėgino užslopinti lietuvyję jam brangią ir įgimtą lietuvišką dvasią, meilę savo kalbai raštams ir papročiams.

Nors maža Lietuvos vaikas teko pasiekti aukštesnį mokslą, vienok ir mažas skaičius daug dirbo savo ir tėvų šalies gerovei, nebodami kalėjimų ar gyvybės praradimo. Stengėsi plėsti lietuvišką žodį nuo išsilavinusio turtuolio rumų iki sugriuvusios lušnos. Mokslo ar atostogų metu, švėsdavo savo laiką eidami vakarais iš kaimo kaiman skaitydami knygetes, duodami paskaitas, drauge gavindami gal jau baimės išblaškytą lietuvybę. Stoję petys petin didžiulia lietuvij, kovojo ir laukė, lyg aklas regėjimo, sau laisvės. . . . Laukė kada laisvai galės paskaityti ir laikyti lietuvišką raštą ant stalo, kėda nereikės drebėti pamąstius ateinančių rusų žandarą. Rusija savo žiaurumu kankino lietuvius kas kart labiau įnirsdama ir pikindama jų neužmarinamą lietuvybės meilę.

Vos užgriebus Rusijai Lietuvą, ji uždėjo savo geležinę leteną ant visos šalies gyventojų, paversdama vergijos šalimi, leidama turtuoliams savo pavaldinius net pardavinėti, o už menkiausį prisizengimą bausti sulig savo noru išsiunčiant Sibirį ar šiaip žiauriausios bausmės griebtis. Jaunus, sveikus, bręstančius vyrus mobilizuodavo kariuomenėn, kur turėdavo net 25 metus tarnauti, neapsakomai sunkioj drausmėj ir grįždavo susenę nuvargę, nusikamavę vyrai.

Bijodami šios baisios tarnybos ir jos išvengimui, vyrai griebdavosi įvairių priemonių nors ir sveikata pavojun statė. Pavyzdžiui mano senelio brolis šiek tiek apsiskaitęs sužinojo kaip padaryti tam tikri nuodai, kurie sudarydavo smarkų širdies plakimą. Tas, žinoma, juos apgindavo nuo kariuomenės. Bet esant neperstipriausiam sveikata, tas amžinai pakenkdavo. Naudodavo ir tam tikrą skystį, kurį užpildavo ant įskiepytos žaizdos. Ties nuodai padidina pudydami jau padarytą žaizdą ir padaro medikalei profesijai nesuprantamą ir nepagydomą ligą. Bet mano senelis — dėdė turėjo naminius "skėpijines" mokes, kuofis pagalba užgydydavo tik po keleto metų gydymo. Tai jis šimtais tokių pacientų turėdavo ir juos gelbėdavo, nes jam teko rusų kariuomenėje tarnauti ir buvo patyręs jos sunkumą.

Visą baudžios laiką, lietuviai nepaliovė kovoje už laisvę ir žmogaus teises. Žmogaus teises atgavo caro Aleksandro II laikais, t. y. liko palikuoti nuo prekiaujamos žmonimis vergijos ir tai buvo 19 šimt. viduryj. Nuo tų laikų pradėjo lietuviai laisviau gyventi ir švies-tis. Lietuviai, negalėdami dar šia laisve pasitenkinti sukiu. Vienok vietoj laimėjimo, daugiau žalos pasidarė, nes tuo metu žiaurus Muravjovas, pasi-žymėjęs lietuvių korikas, viešpatavo Vilniaus gubernijoje, jis

šimtais iškorė, supudė, kalėjimuose, ištrėmė Sibiran, kur galvas padėjo tukstančiai Lietuvos sunų ir dukterų.

Bažnyčias uždarinėjo, draudė lietuvij kalbą naudoti. Visur užviešpatavo rusų kalba, neat-sižvelgiant į tai ar mokykla, įstaiga ar bažnyčia. Vienok lietuviai savo širdij lietuvybę ug-dė ir laukė kantriai progos. Taip vargo 40 mt. be savo spaudos. Slaptai kovoti nepalio-vė. Atsirado knygnešiai. Jie ne-šiodavo slaptai, užsienij spaus-dintas knygas ir laikraščius po visą Lietuvą. Kiek šiame darbe pasiaukuo, kiek lietuvių krau-jo pralieta. Kiek ašarų išliejo netekę sau brangiųjų Lietuvos motinos, tėvai, žmonos, sesės, broliai ir vaikai. . . . Kad ir pa-skutinė kruvinoji Kražių žudy-nė, kiek nukankino lietuvij, kurkė nenorėjo leisti — uždaryti bažnyčios. Kazokai, nebodami, arkliais trempė moteris ir vai-klus, bizonais iki kraujui juos plakė, o vėliau nukankintus su-grudo drėgnuose urvų kalėjimuose, kur savo galvas padėjo — vis dėl laisvės savo ir vi-sos Lietuvos.

Matydami šitoki lietuvij nar-sumą ir atkaklų kovojimą 1904 mt. Rusija grąžino spaudos lai-svę, didvyriams Dr. Kudirkai, Dr. Basanavičiui, Vysk. Valan-čiui ir S. Daukantai pasidarba-vus tam reikalui.

Vėliau 1914 mt. kilo didysis karas. Vargšė Lietuva tada dar labiau visų buvo trempiamą, draskomą ir išnaudojamą. Nors ir iki paskutiniam laipsniui nu-alinta Lietuva, nepaliovė ieško-jusi budų nepriklausomybė at-siekti. Šiam tikslui 1917 mt. su-šaukė susirinkimą Vilniuje kur išrinko Lietuvos tarybą su A. Smetona priekyje, o 1918 vas. 16 d. paskelbė Lietuvą nepri-klausomyba, bet dėl jos prisio-žo smarkiai pakovoti su, vokie-čiais, bolševikais ir bermonti-ninkais. Jų skriauda Lietuvai buvo begalinė. Jie išslavė visus ukinkų aruodus, atėmė visus gyvulius, audekus, daržoves, viską ką užmatė ir užgriebė. Nepakenčiant šios padėties, su-siorganizavo Lietuvos savano-riai ir išvijo priešus iš krašto likdami laisvi.

Ir, štai, jau 20 mt. kai Lie-tuva skaitoma nepriklausoma, valdant A. Smetonai. Bet ar

KANADIETĖ BENDRADARBĖ

S. Batkienė, veikli Moterų Skyriaus bendradarbė, gyvenanti Toronto, Kanadoje. Ji taipgi korespondentauja Kánados ži-nių Skyriui, kuris pasirodo "N-se" trečiadieniais.

"ZEMAITĖ"

Julia Zymantienė — "Zemaitė". Amerikos lietuvių palikusi bene geriausia Lietuvos rašytoja. Ji yra palaidota Lietuvoj.

ta ir už kokią kovota? A. Smetona pats buvo kovotojų eilėse, kurie troško laisvės, bet atrodo, kad žodį "laisvė" nevėsi vienodai supranta. Kodėl Antanas nepagalvoja, kad kaip jis troško lietuviškos spaudos ir laisvės, taip trokšta ir dabar lietu-viai žodžio laisvės. Kaip skau-du prisiminti lietuvių pralieta, caro kardų kraują. Dabar dar biauariau girdėti apie lietuvių žuvimą nuo lietuvio rankos.

Ar tai laisvė ir nepriklausomybė? Argi mes su džiaugsmu galime tas 20 mt. sukaktu-ves išsvęsti?

ištikrųjų ji yra taip laisva, ar dabar, valdant Lietuvos suni, yra visiems laisvė kokios norė-vės išsvęsti?

KINO TEATRAS (MOVIES)

Adele

Kino kuriniai, dabar rodomi vidurmesčio teatruose, kurie verti matyti, yra šie:

"STAGE DOOR"

Moderniškas, dramatiškas vaizdas su Ginger Rogers, Katharine Hepburn ir Adolphe Menjou. Pasakos tonas yra teatralinis merginų troškimas, kur jaunos, artistiškos troškimų pilnos, mergaitės gyvena. Kur jos dalinasi savo vargais, linksmybėmis, pasisekimais ir nepasi-sekimais, net ir drabužiais, taipgi ir aštriais žodžiais. Tačiau po to aštrumo kauke tan-kiai pasirodo gan jautri širdis.

Pasaka moderniškos dvasios, tačiau turi gražaus sentiment-o, gabią dramatiškumą, vaidi-nimas labai greito tempo, gyvas ir įdomus. Patartina matyt. Rodoma Palace teatre.

"THE HURRICANE"

Teknišku ir fotografišku at-žvilgiu labai įspudingas vaiz-das. Pasaka, ir vaidinimas vi-dutinis. Dorothy Lamour ir Jan Hall, laisvi salos jaunove džia, ir Thomas Mitchell kaip truputį apygirtas daktaras iš Paryžiaus, gan simpatyngai vai-dina. Tačiau svarbiausia ku-rinio dalis tai pati vėsula "Hur-ricane." Ypač svarbu paminėti, kad visas tas vėsulas siuntimas padaryta mašinomis, o atrodo labai realus. Verta matyti. Ro-doma Garrick teatre.

"45 FATHERS"

Smagi komedija su jaunute Jane Withers. Labai tinka ma-žiems kino lankytojams. Minė-ta artistė yra labai populiari ir

turi daug savo amžiaus admira-torių. Tikliu, kad visi turės smagaus juoko. Tad, mamytės, nuveskite savo vaikučius pa-matyti "45 Fathers" Tuojaus bus rodoma apeliinktų teatruose.

Atsiminimai

Rašo O. V.

—Ankstvyvos iš jūsų paukš-tytės! Maniau, kad tebemiega-te. Ką čia darote? — meiliai prabilo senyva moteris, įeidama į dailiai, bet kukliai apstatytą kambarį, vieną vėlyvą rudens šventadienio rytmetį. Tai buvo stambi ūkininkė vienam žemai-tijos užkampyje.

Kambariye, prie stalo, už-versto tautiškų spalvų popie-riais, sukarpytų į juostas, sė-dėjo dvi merginos, kurių viena buvo jos duklė, ir skubiai kli-javo ir karpė popierį į trikam-juos. Širdingai pasveikino įėjusią ir viena kitai pertraukda-mos pasakojo.

—Žinai, motute, jau viskas prirengta. Išskilmės bus tokios puošnios kaip niekur. . . . Bet kad ne pagalba mūsų gerojo daktaro, jo simpatingos žmo-nos ir kai kurių stambiųjų u-kininkų, tai sunku būtų buvę mūsų jaunimui ką padaryti. O mūsų klebonėlis su sykiu atsi-ustojo ir vėl sėdos gavęs vysku-po sutikimą ne tik išskilmingai pašvesti prieš suplikaciją tau-tiškąją vėliavą, bet leisti giedo-ti bažnyčioje himną. (Gaila,

Chicago gatvėse paste-bėtos vėliausios mados skry-belaitės.

GARSIOS MOTINOS DUKTĖ

Dr. Aldona Šliupas, garsi duklė garsios motinos Amerikos lietu-vių pionierės L. Šliupienės ir Dr. J. Šliupo.

kad dabar to nedaro). Mat, kai prašėm, tai buvo atsisakęs. Tai labai gerai, mūsų žmonės, iš-girdę himną bažnyčioje, gerbs kaip šventą giesmę. O dar, pa-manyk, brangioji! Atvyks visa kuopa Pirmo Žemaičių Pulko ir dalyvaus vėliavos pašventinimo išskilmėse, o po pamaldų — pa-rade. O kokia išskilminga bus eiseną į bažnyčią! Nuo šventon-riaus vartų iki altoriaus, sto-vės iš abiejų pusių kelio vaikai su vėliavukėmis. Pirmą eis še-šios merginos tautiškaus ru-bais, po jų kuopos vadai neš-mos vėliavą, dviejų karininkų lydimas. Toliau rikiuotė. Gros orkestras, kuris per pamaldas pritaris vargonams.

Mergaitėms net ašaros bliz-gėjo akyse iš susijaudinimo, mat, jos gerokai prisidėjo kol viskas pasisekė sutvarkyti. Ir dar prašė:

—Motute mieloji, o kaip su pietais? Brolelis nepraleis pro-gos aplankyti namus, o tuo la-biau nenorės palikti tų drugų, kurių tėvai nearti gyvena. O beveik visi tos kuopos kariai šios apeliinkės gyventojų sunys. Kaip nudžiugs jų motutės, tē-veliai, pamatę tikrus karius, pilnoj rikiuotėj, ir pirmą kar-tą!

Sužadinta mergaičių entu-ziazmu, ir greitų pasimatymu su sunimi, kuris buvo minėtos kuopos vadai, grįžęs iš vokie-čių nelaisvės ir pastojęs sava-norių į Lietuvos kariuomenę, šeiminkė žadėjo viską paga-minti laukiamiesiems svečiams.

Tai buvo 1918 metais. Tas Pirmas Žemaičių pulkas turėjo dvi kuopas, po 50 narių — sa-vanorių, daugumoje apsiginkla-vusių medžioklės šautuvais. O visa uniforma — kepurė Vy-tis, o ant rankovės trikampis tautiškų spalvų.

Prabėgo 20 metų. Krs ir kiek nuveikta, papasakos dabar gyvenantieji mūsų Tėvynėje. Aš tik linkiu, kad

Ir šviesa ir tiesa.
Mus žingsnius telydi!
Vardan tos Lietuvos
Vienybė težy:..

Moterų Skyriaus Tęsinys

Nors pereito ketvirtadienio "Moterų Skyriaus laida susidė-jo iš dviejų puslapių, vietoję vieno, vienok visų raštų nebuvo galima sutalpinti. Tad, štai ant-roji "M. S." laida šią savaitę.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Moterys ir Lietuvos Nepriklausomybė

Rašo Vanda Byanskienė

Lietuvos moterų visuomeni-nė veikla labiausiai išsišakojo ir išsiplėtė tik po Didžiojo ka-ro, atgavus savo krašto ne-priklausomybę, tačiau pačią sa-vo pradžią ji veda jau iš prieš-karinių laikų.

Niekas, tur but, neginėys, kad šalia vyrų veikėjų prieš ka-rą jau buvo ir moterų. Jei pa-imsim Lietuvos kovą už spau-dą, tai vyrų ir moterų vaidme-nį toj kovoj būtų galima taip subalansuoti. Vyrų daugiausiai raštus rašė, o moterys, jeigu jau ne daugiausia, tai bent ne mažiau už vyrus, juos gabeno pės skaitytojus. Kai nuo spau-dos nukrito vergijos pančiai, moterys — inteligentės, kiek jų tada buvo, aktyviai prisidėjo ir prie spaudos gaminimo. Pri-sidėjo ir kitokiais būdais prie nenulstamos nuolatinės kovos atgauti laisvę. Kražių skerdynėse (caro laikais) nukentėjo skaudžiai ir moterys. Tas fak-tas įrodo, kad moterys, begin-damos Kražių bažnyčios mūrus, simboliškai gynė Lietuvybę ir tų laikų lietuvių tikėjimą—ka-talikiybę, nuo ruso tautos pra-voslavo tikybos. Kovojo už šias dvi, brangenybes, spaudos ir ti-kėjimo laisvę, Lietuvos moterų aukų ir pastangų skaičius yra labai didelis.

Yra žinių, kad ir prie nepa-lankių sąlygų moterims viešai pasireikšti jos yra pirmosios Lietuvos visuomenė, kurios pa-siryžo plačiu mastu burtis or-ganizacijon ir organizuoti bu-dų veikti. Po spaudos laisvės atgavimo ir Didžiojo Vilniaus seimo, 1907 m. rugsėjo mėn. į-vykęs Kaune didžiulis moterų suvažiavimas, yra vienas di-džiųjų įvykių žengiant į valsty-binės ir organizacijos laisvės atgavimą ir į Lietuvos moterų susiorganizavimą. Nuo to suva-žiavimo prasidėjo organizuota lietuvių moterų visuomeninė veikla.

Dabar nepriklausomoje Lie-tuvoje visuomeninė moterų ve-ikla plečiasi ir erdvės ir objektų atžvilgiu.

Yra žinių, kad ir prie nepa-lankių sąlygų moterims viešai pasireikšti jos yra pirmosios Lietuvos visuomenė, kurios pa-siryžo plačiu mastu burtis or-ganizacijon ir organizuoti bu-dų veikti. Po spaudos laisvės atgavimo ir Didžiojo Vilniaus seimo, 1907 m. rugsėjo mėn. į-vykęs Kaune didžiulis moterų suvažiavimas, yra vienas di-džiųjų įvykių žengiant į valsty-binės ir organizacijos laisvės atgavimą ir į Lietuvos moterų susiorganizavimą. Nuo to suva-žiavimo prasidėjo organizuota lietuvių moterų visuomeninė veikla.

Dabar nepriklausomoje Lie-tuvoje visuomeninė moterų ve-ikla plečiasi ir erdvės ir objektų atžvilgiu.

RASO APIE MOTERŲ VEIKIMĄ LIETUVOJ

Vanda Byanskienė, chigagietė, kuri atvydžiai seka moterų ve-ikimą Lietuvoje ir informuoja apie tai amerikietes per "N." Moterų Skyrių.

Lietuvos moterų veikla eina šiomis kryptimis: kova už abie-jų lyčių teisių lygybę, sociali-nė globa plačiausioj jos pras-mėj, krašto saugumas, ir pačių moterų kultūrinimas joms pa-dedant lengviau atlikti savo, kaip pilietės šeiminkės ir mo-tinos pareigas.

Socialinės globos sritis yra pati plačiausia, kurioj pasireiškia Lietuvos moterų veikla. Jos čia yra padariusios ir tebedaro karžygiškų pastangų skurdai ir vargai pašalinti Lietuvoje.

Kita svarbi Lietuvos moterų visuomeninė veiklos sritis yra valstybės saugumas. Neprikla-usomybės kovose moterys rėmė Lietuvos kariuomenę maistu, šiltais rūbais, ir kitais būdais palengvindamos kareivių neiš-pasakytai sunkią naštą.

Kita taip pat plati moterų vi-suomeninio darbo sritis yra pa-čių moterų plačiųjų masių kul-tūrinimo lygesnis kilimas. Tas darbas daugiausiai eina per mo-terų draugijas. Darbas pradė-tas prieškariniais laikais, kad susirupinus žemės ūkio ir jau-nų lietuvių mergaičių supa-žindinimas su namų ruošos rei-kalais nebūtų pamirštas. Kaimo moterims stengiasi tos pačios moterys priduoti auklėjimo ir higienos žinių. Tūtiniai papro-čiai, tautinės tradicijos, krašto gaminių palaikymas, savos "ko-operacijos" išplėtimas yra tik dalis klausimų. Su kuriais Lie-tuvos moterys yra susirupinę dabar.

Tęgi nėra abejonės, kad Lie-tuvos moterys dabar, kaip ir a-nais laikais, kovoja. Pirmiau, kad išgavus nepriklausomybę, o dabar kad ją palaikys.

LIETUVOS MOTE-Ų VEIKLA

V. Byanskienė.

Klaipėdos Moterų "Globos" Draugija

Neseniai "Viktorijos" vieš-butyje Klaipėdoje Moterų lab-darybės "Globos" draugija pa-minėjo savo 10 metų gyvavimo sukaktį iškilmingu aktu, ku-riame dalyvavo Klaipėdos kraš-to gubernatoriumi ir visi drau-gijos nariai, rėmėjai.

Per savo gyvavimo dešimt metų, ši draugija atliko didelį labdarybės darbą. Per 10 metų suruošė 16 labdarybės balius ir loterijas, 6 paskaitas. 1927-28-tais metais vargšams išda-lino 2,000 litų, 1929 m. sušelpė daug skurstančių motinų, 1930 m. įsteigė vaikų darželį, ku-riame vaikai buvo aprūpinami pietumis, pusryčiais, ir drabu-žiais, nuo 1931 m. maistu su-šelpė 2,671 asmenys; drabu-žiais ir avalyne—1,857, o vaikų darželini išleista 29,028 litų, vaistams ir medicinos pagel-bai išleista 5,786 litai. 1935 m. įsteigta valgykla, kurioje kas-dieną pietauja 350-450 asme-nų.

Draugija ir toliau yra pasi-ryžusi stropiai dirbti labdary-bės darbą—ir neužilgo mano pasistatyti savus namus Smel-tėje, kurie kainuos 300,000 litų. Tuose namuose bus įsteigta prieglauda.